

ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี
ในการเลือกตั้ง เมื่อวันที่ 23 ธันวาคม 2550

นายมันเศรษฐ์ ไตรชลาลินธุ์

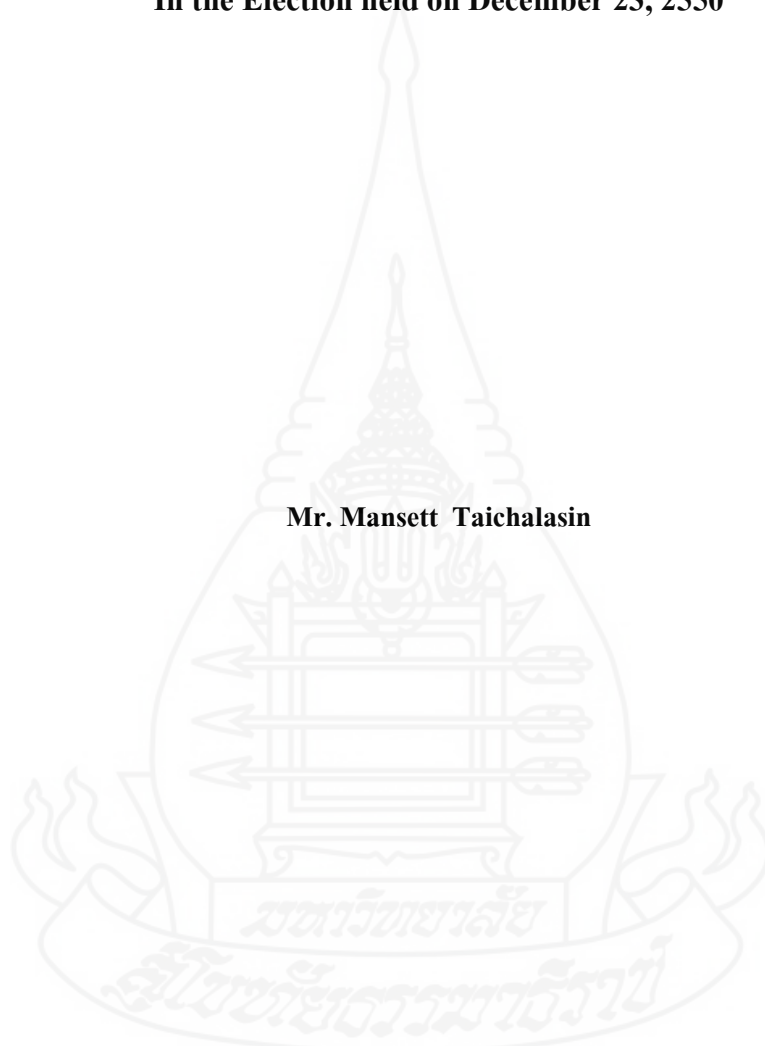
การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต
แขนงวิชาการเมืองการปกครอง สาขาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

พ.ศ. 2554

Factors Influencing the Election of Members of Parliament, Chonburi

In the Election held on December 23, 2550

Mr. Mansett Taichalasin

An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
the Degree of Master of Political Science in Politics and Government

School of Political Science

Sukhothai Thammathirat Open University

2011

หัวข้อการศึกษาค้นคว้าอิสระ ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี
ในการเลือกตั้ง เมื่อวันที่ 23 ธันวาคม 2550

ชื่อและนามสกุล นายมันเสริมฐ์ ไตรชลาสินธุ์

แขนงวิชา การเมืองการปกครอง

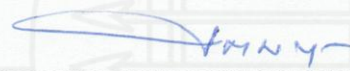
สาขาวิชา รัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ยุทธพร อิศรชัย

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้ ได้รับความเห็นชอบให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรระดับปริญญาโท เมื่อวันที่ 12 กันยายน 2554

คณะกรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ยุทธพร อิศรชัย)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. ปธาน สุวรรณมงคล)

.....
(รองศาสตราจารย์ฐปนรรต พรหมอินทร์)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชารัฐศาสตร์

ชื่อการศึกษา คั่นคว้ออิสระ ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี
ในการเลือกตั้ง เมื่อวันที่ 23 ธันวาคม 2550

ผู้ศึกษา นายมันเสริมฐ์ ไตรชลาสินธุ์ รหัสนักศึกษา 2488002748 **ปริญญา** รัฐศาสตรมหาบัณฑิต
(การเมืองการปกครอง) **อาจารย์ที่ปรึกษา** รองศาสตราจารย์ยุทธพร อิศรชัย **ปีการศึกษา** 2554

บทคัดย่อ

เพื่อศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ (1) ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี ในการเลือกตั้งเมื่อวันที่ 23 ธันวาคม 2550 (2) ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับปัจจัยทางด้านพรรคการเมือง ปัจจัยทางด้านคุณสมบัติเฉพาะตัวของผู้สมัคร และปัจจัยทางด้านห้วคะแนน

การศึกษาเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นประชาชนที่มีสิทธิเลือกตั้งที่มีภูมิลำเนา อยู่ในเขตเทศบาลเมืองชลบุรี อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี ซึ่งขนาดของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 395 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลคือแบบสอบถาม และทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพรรณนา ได้แก่ร้อยละค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและทดสอบสมมติฐานใช้สถิติค่าไควสแควร์

ผลการศึกษาพบว่า (1) ปัจจัยที่สำคัญที่สุดในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรีเมื่อวันที่ 23 ธันวาคม 2550 ด้านพรรคการเมืองอยู่ในระดับมาก ได้แก่ นโยบายของพรรค และคุณสมบัติของพรรคตามลำดับ ด้านคุณสมบัติเฉพาะตัวของผู้สมัครอยู่ในระดับมากได้แก่ ผู้สมัครมีความจริงใจและรู้จักกันเป็นการส่วนตัวตามลำดับ ด้านห้วคะแนนอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ห้วคะแนนมีความจริงใจ และรู้จักกันเป็นการส่วนตัวตามลำดับ (2) จากการศึกษาพบว่า อายุ การศึกษา อาชีพ และรายได้มีความสัมพันธ์กับความถี่ในการไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี ส่วนเพศ พบว่าไม่มีความสัมพันธ์กับความถี่ในการไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี ทั้งนี้ยังพบว่า เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ และรายได้ไม่มีความสัมพันธ์กับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรีในครั้งนี้

คำสำคัญ ปัจจัย การเลือกตั้ง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดชลบุรี 23 ธันวาคม 2550

กิตติกรรมประกาศ

งานค้นคว้าอิสระฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความกรุณาเป็นอย่างยิ่งจาก รองศาสตราจารย์ยุทธพร อิศรัชย์ ที่กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำแนวทางที่ถูกต้อง ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความละเอียดถี่ถ้วนและเอาใจใส่ด้วยดีเสมอมาอันเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งเป็นอย่างยิ่งจึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

นอกจากนี้ขอขอบคุณทุกคนในครอบครัวที่ทำให้กำลังใจ และสนับสนุนผู้วิจัย รวมถึงเพื่อน ๆ ทุกคน ที่ให้ความรู้ ให้คำปรึกษาและการสนับสนุนด้านเอกสารและวิจารณ์ผลงานของผู้วิจัยให้มีความสมบูรณ์มากขึ้น และยังได้รับความอนุเคราะห์จากประชาชนเทศบาลเมืองชลบุรี ที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามเป็นอย่างดี รวมถึงขอขอบคุณเพื่อน ๆ สาขาวิชารัฐศาสตร์ทุกคน ที่เป็นกำลังใจให้กันและกันทั้งในการเรียนและการทำงานค้นคว้าอิสระครั้งนี้

คุณค่าและประโยชน์ของงานค้นคว้าอิสระฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นกตัญญูคุณเวทิตา แด่บุพการี บุรพจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่านทั้งในอดีตและปัจจุบัน ที่ทำให้ข้าพเจ้าเป็นผู้มีการศึกษาและประสบความสำเร็จมาจนตราบนานเท่านานนี้

มันเศรษฐ์ ไตรชลาลินธุ์

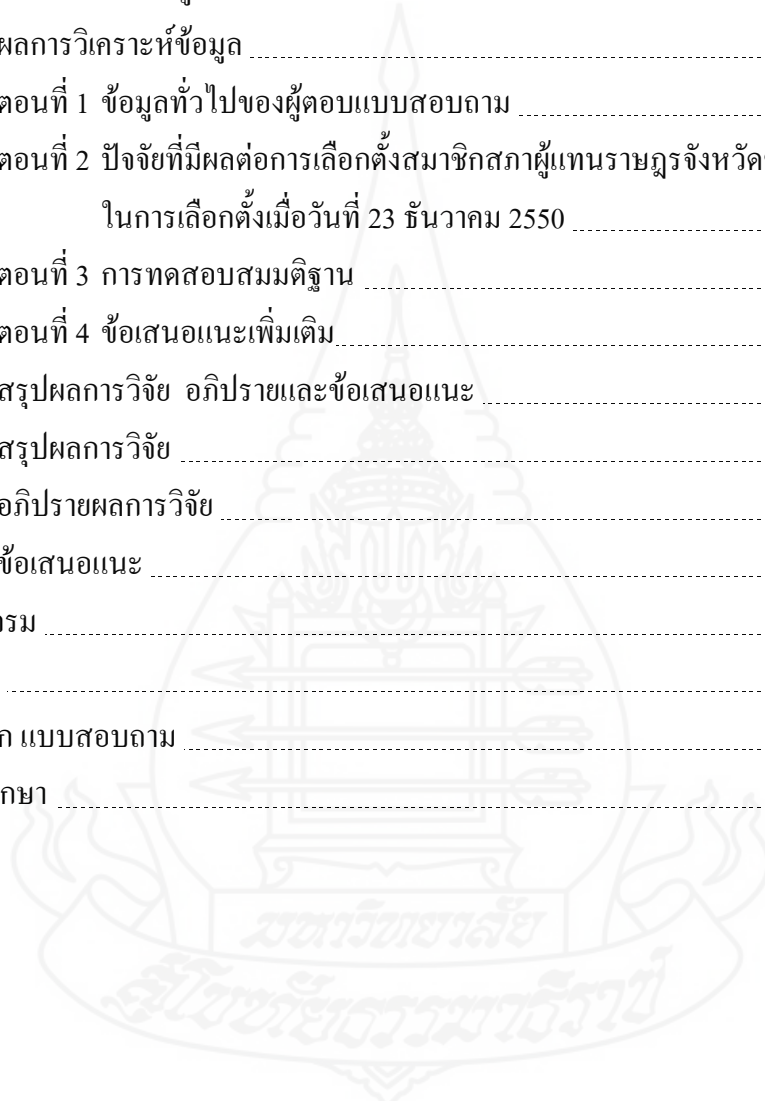
กันยายน 2554

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
กิตติกรรมประกาศ	จ
สารบัญตาราง	ซ
สารบัญภาพ	ญ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
ขอบเขตของการวิจัย	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	4
กรอบแนวคิดในการวิจัย	4
สมมติฐานการวิจัย	5
นิยามศัพท์เฉพาะ	6
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	7
แนวความคิดเกี่ยวกับการเลือกตั้ง	7
แนวคิดเกี่ยวกับอิทธิพลที่มีต่อการลงคะแนนเสียง	15
แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง	19
แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับพรรคการเมือง	20
แนวความคิดเกี่ยวกับการจัดระบบหัวคะแนน	23
คุณสมบัติของผู้ลงสมัครเลือกตั้ง	27
การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน	27
การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรีในการเลือกตั้งเมื่อวันที่ 23 ธันวาคม 2550	29
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	35
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	39
ประชากรที่ใช้ในการวิจัย	39
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	40

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
กระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูล	40
การวิเคราะห์ข้อมูล	41
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	43
ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	43
ตอนที่ 2 ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี ในการเลือกตั้งเมื่อวันที่ 23 ธันวาคม 2550	46
ตอนที่ 3 การทดสอบสมมติฐาน	49
ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม	58
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายและข้อเสนอแนะ	59
สรุปผลการวิจัย	59
อภิปรายผลการวิจัย	62
ข้อเสนอแนะ	67
บรรณานุกรม	68
ภาคผนวก	72
ก แบบสอบถาม	73
ประวัติผู้ศึกษา	77

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 2.1 แสดงเขตเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง จังหวัดชลบุรี	33
ตารางที่ 2.2 แสดงผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดชลบุรี เขตเลือกตั้งที่ 1	33
ตารางที่ 2.3 แสดงผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดชลบุรี เขตเลือกตั้งที่ 2	33
ตารางที่ 2.4 แสดงผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดชลบุรี เขตเลือกตั้งที่ 3	34
ตารางที่ 2.5 แสดงผลคะแนนแบบสัดส่วน	34
ตารางที่ 2.6 แสดงจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งและการใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แบบแบ่งเขตเลือกตั้ง	35
ตารางที่ 2.7 แสดงจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งและการใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แบบระบบบัญชีรายชื่อ	35
ตารางที่ 4.1 แสดงจำนวนและร้อยละของประชากรกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามลักษณะประชากร	43
ตารางที่ 4.2 แสดงระดับความสำคัญของปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดชลบุรี ในการเลือกตั้งเมื่อวันที่ 23 ธันวาคม 2550 โดยรวม	46
ตารางที่ 4.3 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความสำคัญต่อปัจจัยที่มีผล ต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี ในการเลือกตั้ง เมื่อวันที่ 23 ธันวาคม 2550 ด้านพรรคการเมือง	46
ตารางที่ 4.4 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความสำคัญต่อปัจจัยที่มีผล ต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี ในการเลือกตั้ง เมื่อวันที่ 23 ธันวาคม 2550 ด้านคุณสมบัติเฉพาะตัวของผู้สมัคร	47
ตารางที่ 4.5 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความสำคัญต่อปัจจัยที่มีผล ต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี ในการเลือกตั้ง เมื่อวันที่ 23 ธันวาคม 2550 ด้านห้วคะแนน	48
ตารางที่ 4.6 แสดงผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับความถี่ในการไปใช้สิทธิ เลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี	50
ตารางที่ 4.7 แสดงผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับความถี่ในการไปใช้สิทธิ เลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี	51
ตารางที่ 4.8 แสดงผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการศึกษากับความถี่ในการไปใช้ สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี	52

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 4.9 แสดงผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพกับความถี่ในการไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี	53
ตารางที่ 4.10 แสดงผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้กับความถี่ในการไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี	54
ตารางที่ 4.11 แสดงผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี	55
ตารางที่ 4.12 แสดงผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี	55
ตารางที่ 4.13 แสดงผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการศึกษากับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี	56
ตารางที่ 4.14 แสดงผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี	57
ตารางที่ 4.15 แสดงผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้กับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี	58
ตารางที่ 5.1 แสดงผลการทดสอบสมมติฐานของความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี	61
ตารางที่ 5.2 แสดงผลการทดสอบสมมติฐานของความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับความถี่ในการไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี	61

ญ

สารบัญภาพ

หน้า

ภาพที่ 1.1 แสดงกรอบแนวคิดการวิจัย 5

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ประเทศไทยมีการปกครองเป็นระบอบประชาธิปไตย โดยมี พระมหากษัตริย์เป็นประมุข ในระบอบประชาธิปไตยประชาชนสามารถเข้ามีส่วนร่วมในการกำหนดการเลือกของสังคมได้ ซึ่งโดยทั่วไปมีอยู่สองวิธีด้วยกัน วิธีแรก คือ ผลลัพธ์หรือทางเลือกที่ได้เป็นทางเลือกที่ถูกกำหนดโดยเสียงของประชาชนโดยตรงซึ่งเป็นเสียงส่วนใหญ่ที่เลือกทางเลือกนั้น ส่วนอีกวิธีหนึ่งประชาชนไม่ได้เป็นผู้กำหนดทางเลือกโดยตรง แต่เป็นการกำหนดโดยการเลือกของผู้แทนที่ได้รับเลือกจากประชาชนให้เข้าไปใช้สิทธิในการออกเสียงแทนตน (สุชาติ ตังทางธรรม, 2546) ในระบอบประชาธิปไตยพรรคการเมืองที่ประชาชนให้คะแนนเสียงมากที่สุดจะได้เป็นรัฐบาล และมีฝ่ายค้านทำหน้าที่ในการตรวจสอบรัฐบาล อย่างไรก็ตามพรรคการเมืองส่วนใหญ่ต่างมุ่งหวังที่จะเป็นผู้จัดตั้งรัฐบาลส่งผลให้เกิดปัญหาการแย่งชิงเสียงของประชาชนในการเลือกตั้งแต่ละครั้ง มีการโกงการเลือกตั้งโดยกลวิธีต่าง ๆ ทำให้ประชาชนขาดความเชื่อถือและมั่นใจนักการเมือง และบางส่วนเลิกสนใจการเมืองโดยมองว่าเป็นเรื่องที่น่าเบื่อหน่าย ในขณะที่ประชาชนบางส่วนมีการแบ่งฝักแบ่งฝ่าย เพราะมีการเลือกข้างทางการเมืองเกิดปัญหาความแตกแยกทางความคิดและขาดความสามัคคีปรองดองในชาติ โดยสถานการณ์การเมืองดังกล่าวสามารถเห็นได้อย่างชัดเจนตั้งแต่การปฏิวัติรัฐประหารเป็นต้นมา เหตุการณ์เช่นนี้ได้ส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์ของประเทศ ทำให้ต่างประเทศขาดความเชื่อถือและส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจของประเทศ

ปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ของระบอบการเมืองการปกครองได้อยู่ในความสนใจและมีการศึกษากันมาโดยตลอด โดยนักวิชาการทางด้านรัฐศาสตร์ ซึ่งสามารถทำการสรุปปัญหาที่สำคัญได้ประการหนึ่งคือ การขาดความต่อเนื่อง (continuity) ของรูปแบบการปกครองระบอบประชาธิปไตย ซึ่งเป็นปัญหาที่เรียกกันโดยทั่วไปว่า “วงจรอุบาทว์ทางการเมือง” (ชัยอนันต์ สมุทวณิช และพีรศักดิ์ จันทรวรินทร์, 2525 : 21) กล่าวคือมีรูปแบบการปกครองแบบประชาธิปไตยสลับกับรูปแบบการปกครองแบบเผด็จการหรืออำนาจนิยมตลอดมา โดยมีการปฏิวัติและรัฐประหารเป็นเครื่องมือสำคัญในการก่อให้เกิดความเปลี่ยนแปลงทางการเมือง ซึ่งความไม่ต่อเนื่องดังกล่าวส่งผลให้ประชาชนตลอดจนถึงนักการเมืองไม่สามารถได้รับผลจากระบวนการทางสังคมประกิตทาง

การเมือง ในลักษณะที่เป็นการปกครองในระบบประชาธิปไตยได้อย่างต่อเนื่อง ดังนั้น ทศนคติ ค่านิยม ความคิดเห็นของประชาชนและนักการเมือง ที่มีต่อการปกครองระบอบประชาธิปไตยจึง เกิดความไม่สอดคล้องกันเท่าที่ควร และปัญหาที่สำคัญอีกประการหนึ่ง คือ การขาดสถาบันและ องค์การทางการเมืองที่มีความเข้มแข็งมั่นคง ในการที่จะเป็นตัวแทนของประชาชนในการแสดงออก ซึ่งการมีส่วนร่วมทางการเมือง อันเป็นหัวใจหลักของการปกครองในระบบประชาธิปไตย สถาบันและองค์การทางการเมืองที่มีความอ่อนแอ และไร้ประสิทธิภาพในทางการเมือง เป็นผลที่สืบ เนื่องมาจากการขาดความต่อเนื่องของการปกครองนั่นเอง

นับตั้งแต่มีการยึดอำนาจการปกครองเมื่อวันที่ 19 กันยายน 2549 มาจนถึงปัจจุบัน ได้มี เหตุการณ์ความเคลื่อนไหวด้านการเมืองหลายอย่างเกิดขึ้นในประเทศไทยซึ่งล้วนแล้วแต่ส่งผล สำคัญต่ออนาคตทางการเมือง ของประเทศไทยทั้งสิ้น นับตั้งแต่การจัดทำร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ แทนฉบับปี 2540 ที่ถูกยกเลิกไป การดำเนินการเกี่ยวกับคดียุบพรรคการเมือง การดำเนินการเอาผิด เรื่องทุจริตคอร์รัปชันของรัฐบาลชุดที่แล้ว และการเคลื่อนไหวของ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร อดีตนายกรัฐมนตรี

การเลือกตั้งเป็นกิจกรรมที่มีความสำคัญยิ่งในกระบวนการทางการเมือง และการ ปกครอง เนื่องจากการเลือกตั้งเป็นการแสดงออกถึงเจตจำนงของประชาชนในการปกครอง ประเทศโดยเจตจำนงดังกล่าวปรากฏอยู่ในรูปของการเรียกร้องเพื่อการสนับสนุนต่อการตัดสินใจ ทั้งหลายในระบบการเมือง การเลือกตั้งจึงเป็นการแสดงออกถึงการมีส่วนร่วมทางการเมืองรูปแบบ หนึ่งและการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมีความสำคัญต่อคนไทยทุกคนที่ต้องไปทำหน้าที่เพื่อ มอบอำนาจธิปไตยของเราโดยการเลือกตั้งผู้แทนไปทำหน้าที่ในการปกป้องผลประโยชน์และดูแล ทุกข์สุขของประชาชนรวมทั้งบริหารงบประมาณของประเทศชาติ ดังนั้น การเลือกตั้งผู้แทนที่เป็น “คนดี” มีความซื่อสัตย์ เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมของประชาชนให้เข้าไปทำงานทางการเมืองแทน เราจะทำให้สามารถใช้งบประมาณทุกบาททุกสตางค์ที่มาจากเงินภาษีของประชาชนไปพัฒนา ประเทศชาติได้อย่างเต็มที่

การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในแต่ละครั้ง มีปัจจัยใดบ้างที่ประชาชนผู้มีสิทธิ ลงคะแนนเสียงจะต้องคำนึงถึงและนำมาพิจารณาประกอบการตัดสินใจโดยเฉพาะการคำนึงถึงตัว บุคคลผู้ลงสมัครรับเลือกตั้งว่าเป็นบุคคลใดโดยพื้นฐาน อุปนิสัย ความรู้ความสามารถมีมากน้อย เพียงใด มีความสัมพันธ์กันเป็นการส่วนตัวหรือไม่อย่างไร เป็นสมาชิกของพรรคการเมืองอะไร โดยต้องพิจารณาและคำนึงนโยบายของพรรคการเมืองและผลงานที่ผ่านมา ๆ มาของพรรคการเมือง และปัจจัยที่ควรจะต้องคำนึงถึงประการหนึ่ง คือ หัวคะแนนของผู้ลงสมัครรับเลือกตั้ง ว่าเป็นบุคคล

ผู้ที่มีความสนิทสนมใกล้ชิดกับประชาชนมากน้อยเพียงใด ซึ่งในบางครั้งประชาชนผู้มีสิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งจะต้องเป็นผู้พิจารณาว่าจะคำนึงถึงปัจจัยใดเป็นสำคัญ

ประเทศไทยมีการปกครองระบอบประชาธิปไตย คำว่า "ประชาธิปไตย" แปลว่า "ประชาชนเป็นใหญ่" คือการที่ประชาชนมีอำนาจธิปไตย หรือมีอำนาจสูงสุดในการปกครองประเทศ แต่ประชาชนทั้ง 65 ล้านคนจะเข้าไปปกครองบริหารประเทศทั้งหมดด้วยตนเองย่อมเป็นไปได้ จึงต้องมอบอำนาจธิปไตยให้แก่ตัวแทนที่ตนเลือกเพื่อให้ไปทำหน้าที่แทน ดังนั้นวันเลือกตั้งก็คือวันที่ประชาชนไปมอบอำนาจธิปไตย หรือไปมอบหมายหน้าที่ให้แก่ผู้แทนที่ตนเลือกนั่นเอง

ถ้าผู้แทนที่ประชาชนเลือกเข้าไปสามารถทำหน้าที่แทนประชาชนได้อย่างดี มีประสิทธิภาพสมกับที่ประชาชนไว้วางใจ ประชาชนก็จะอยู่ดีมีสุข ประเทศชาติและท้องถิ่นเจริญพัฒนา ปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนได้รับการเยียวยาแก้ไข

แต่ถ้าประชาชนเลือกผู้แทนที่ไม่ดี ไม่มีความรู้ความสามารถคุณธรรม ได้รับเลือกตั้งด้วยการทุจริต ใช้เงินซื้อเสียง หลบเลี่ยงกฎหมาย เมื่อได้เข้าไปทำหน้าที่แทนประชาชนก็ต้องถอนทุนคืนด้วยการทุจริตคอร์รัปชัน เงินงบประมาณที่จะไปพัฒนาคุณภาพชีวิต ความเป็นอยู่ของประชาชนก็รั่วไหล ปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนก็ไม่ได้รับการแก้ไขเพราะตัวแทนที่เลือกเข้าไป ไม่มีความคิดรับผิดชอบต่อบ้านเมือง และทรยศต่อประชาชนที่ไว้วางใจมอบอำนาจธิปไตยให้ตนเข้าไปทำหน้าที่แทน

ดังนั้นผู้วิจัยได้รับทราบและสัมผัสกับปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นอันเป็นปัญหาที่มีผลต่อการปกครองในระบอบประชาธิปไตยของเมืองไทย โดยต้องการศึกษาหัวข้อที่เกี่ยวกับ “ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกตั้ง” โดยเน้นการศึกษาไปยังปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลจริงต่อการเลือกตั้งว่าคืออะไร และปัจจัยที่มีผลต่อประชาชนผู้มีสิทธิลงคะแนนเสียงในการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร การศึกษาในครั้งนี้จะทำการศึกษาในปัจจัยหลักที่มีความสำคัญ 3 ประการ ได้แก่ ปัจจัยทางด้านพรรคการเมือง ปัจจัยคุณสมบัติเฉพาะตัวของผู้สมัครและปัจจัยทางด้านห้วคะแนน

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี ในการเลือกตั้งเมื่อวันที่ 23 ธันวาคม 2550

2.2 เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับปัจจัยทางด้านพรรคการเมือง ปัจจัยทางด้านคุณสมบัติเฉพาะตัวของผู้สมัครและปัจจัยทางด้านห้วคะแนน

3. ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้ เป็นการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดชลบุรี ในการเลือกตั้งเมื่อวันที่ 23 ธันวาคม 2550 มีขอบเขตเนื้อหา ประชากรและกลุ่มตัวอย่างพร้อมทั้งตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ดังนี้

3.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

กำหนดขอบเขตของเนื้อหาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี ในการเลือกตั้งเมื่อวันที่ 23 ธันวาคม 2550 ได้แก่ ปัจจัยทางด้านพรรคการเมือง ปัจจัยทางด้านคุณสมบัติเฉพาะตัวของผู้สมัครและปัจจัยทางด้านห้วคะแนน

3.2 ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนที่มีสิทธิเลือกตั้งที่มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตเทศบาลเมืองชลบุรี อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี

4. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

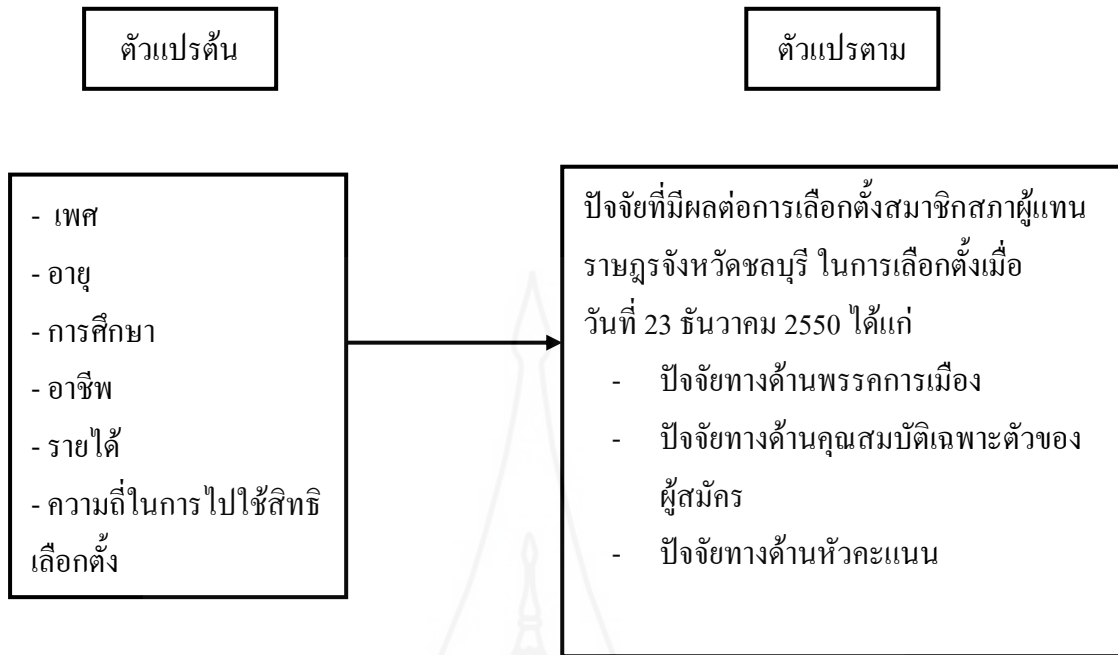
4.1 ทราบถึงพฤติกรรมของประชาชนผู้มีสิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

4.2 ทราบถึงบทบาทของพรรคการเมือง คุณสมบัติเฉพาะตัวของผู้สมัครและห้วคะแนนของผู้ลงสมัครรับเลือกตั้ง ในขั้นตอนของกระบวนการในการหาเสียงเลือกตั้ง

4.3 ข้อมูลที่ได้จะเป็นประโยชน์ต่อบุคคลผู้ที่มีความสนใจในระบอบการเมืองการปกครองของประเทศไทยสืบต่อไป

5. กรอบแนวคิดการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดชลบุรี ในการเลือกตั้งเมื่อวันที่ 23 ธันวาคม 2550 ซึ่งทำการศึกษา 3 ด้าน ได้แก่ ปัจจัยทางด้านพรรคการเมือง ปัจจัยทางด้านคุณสมบัติเฉพาะตัวของผู้สมัครและปัจจัยทางด้านห้วคะแนน แสดงเป็นภาพประกอบได้ดังนี้

ภาพที่ 1.1 แสดงกรอบแนวคิดการวิจัย

6. สมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานที่ 1 ประชาชนที่มีเพศแตกต่างกันมีความสัมพันธ์กับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 2 ประชาชนที่มีอายุแตกต่างกันมีความสัมพันธ์กับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 3 ประชาชนที่มีการศึกษาแตกต่างกันมีความสัมพันธ์กับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 4 ประชาชนที่มีอาชีพแตกต่างกันมีความสัมพันธ์กับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 5 ประชาชนที่มีรายได้แตกต่างกันมีความสัมพันธ์กับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี แตกต่างกัน

7. นิยามศัพท์เฉพาะ

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หมายถึง ตัวแทนของประชาชนที่มาจากการเลือกตั้ง โดยประชาชนผู้มีสิทธิออกเสียงลงคะแนนในการเลือกตั้งเพื่อเข้ามาทำหน้าที่ในสภานิติบัญญัติ

ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หมายถึง ปัจจัยที่ประชาชนคำนึงถึงและนำมาพิจารณาประกอบการตัดสินใจในการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ได้แก่ ปัจจัยทางด้านพรรคการเมือง ปัจจัยทางด้านคุณสมบัติเฉพาะตัวของผู้สมัครและปัจจัยทางด้านห้วคะแนน

พรรคการเมือง หมายถึง องค์การหรือกลุ่มที่รวมตัวกันเพื่อมุ่งหวัง การมีอำนาจทางการเมืองในฐานะรัฐบาลหรือสมาชิกรัฐสภา โดยการแข่งขันจากการเลือกตั้งภายใต้ชื่อพรรคต่าง ๆ

คุณสมบัติเฉพาะตัวของผู้สมัคร หมายถึง คุณสมบัติที่ทางคณะกรรมการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นผู้กำหนด

ห้วคะแนน หมายถึง บุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่รณรงค์เพื่อให้ประชาชนลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสนับสนุนผู้ลงสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรด้วยวิธีการต่าง ๆ ทั้งนี้เพื่อผลประโยชน์ส่วนตัวหรือผลประโยชน์ส่วนรวม

การตัดสินใจ หมายถึง การเลือกแนวทางหรือสิ่งหนึ่งสิ่งใด ซึ่งมีอยู่หลายปัจจัยเพื่อเป็นการก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดทั้งตนเองและผู้อื่น

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี ในการเลือกตั้งเมื่อวันที่ 23 ธันวาคม 2550 ผู้ศึกษาได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี โดยได้ศึกษาแนวคิดเพื่อนำมาใช้ประกอบในงานวิจัยดังต่อไปนี้

1. แนวความคิดเกี่ยวกับการเลือกตั้ง
2. แนวคิดเกี่ยวกับอิทธิพลที่มีต่อการลงคะแนนเสียง
3. แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง
4. แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับพรรคการเมือง
5. แนวคิดเกี่ยวกับการจัดระบบห้วคะแนน
6. คุณสมบัติของผู้ลงสมัครเลือกตั้ง
7. การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน
8. การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี ในการเลือกตั้งเมื่อวันที่ 23 ธันวาคม 2550
9. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. แนวความคิดเกี่ยวกับการเลือกตั้ง

1.1 ความหมายของการเลือกตั้ง

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษา ความหมายของการเลือกตั้ง ว่าหมายถึง การเลือกตั้งเป็นสิทธิทางการเมืองขั้นมูลฐานของประชาชนในระบอบประชาธิปไตยที่ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการปกครองโดยการเลือกตั้งผู้สมัครรับการเลือกตั้งให้ไปทำหน้าที่แทนตน การเลือกตั้งนี้ เป็นกลไกแรกเริ่มในการกลั่นกรองบุคคลให้เข้าสู่ระบบการเมืองและการเลือกตั้งที่ได้รับการยอมรับว่าเป็นการเลือกตั้งที่เป็นกลางและมีคุณภาพสูงการใช้สิทธิออกเสียงการเลือกตั้ง คือ สิทธิที่บุคคลในการที่จะออกเสียงการเลือกตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งใดตามที่รัฐธรรมนูญหรือกฎหมายการเลือกตั้งได้กำหนดไว้

วรพิทย์ มีมาก และชีวินทร์ ฉายาชวลิต (2547 : 207) กล่าวถึง การเลือกตั้งว่า เป็นการมอบอำนาจอธิปไตยให้ตัวแทนไปตั้งรัฐบาลและควบคุมการใช้อำนาจรัฐเพื่อประโยชน์สุขของส่วนรวมประชาชน จึงถือว่าการเลือกตั้งเป็นการคัดสรรคนไปทำงานปฏิบัติหน้าที่ของประเทศชาติ และท้องถิ่นแทนประชาชน

ทินพันธุ์ นาคะตะ (2543 : 139) กล่าวถึง ประชาธิปไตยว่า เป็นการปกครองของประชาชน โดยประชาชน และเพื่อประชาชน โดยมีหลักการอยู่ว่า อำนาจสูงสุดในการปกครองประเทศเป็นของประชาชน ประชาชนเป็นผู้ใช้อำนาจดังกล่าว โดยผ่านตัวแทนของตนทั้งนี้จะต้องมีวิธีการที่จะให้เกิดการปกครองโดยประชาชนขึ้นมา โดยมีข้อกำหนดต่างๆ ขึ้นมา ซึ่งรวมถึงการจัดให้มีการเลือกตั้งโดยเสรี และเป็นครั้งคราวด้วย

การเลือกตั้ง คือ การแสดงออกซึ่งอำนาจอธิปไตยของประชาชนทุกๆ คนในการเข้ามา ซึ่งการปกครองเพื่อความเจริญก้าวหน้าของประเทศชาติ แต่การเข้าไปมีส่วนร่วม โดยประชาชนอย่างทั่วถึง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจึงต้องปฏิบัติหน้าที่ที่ตนได้รับความไว้วางใจจากประชาชนด้วยความบริสุทธิ์และยุติธรรม (เอกสารกรมการปกครอง, 2530)

1.2 ความสำคัญของการเลือกตั้ง

จากการค้นคว้า ผู้วิจัยเห็นว่า “การเลือกตั้ง” ถือว่าเป็นเรื่องที่สำคัญที่สุดของการปกครองระบอบประชาธิปไตย ชีวิตจะมีสุข สุขภาพประชาชนจะดี หุ่นจะขึ้นหรือตก ชีวิตทรัพย์สินของประชาชนจะปลอดภัย การศึกษาของลูกหลานจะดีหรือไม่ ก็อยู่ที่ผู้แทนไปจัดตั้งรัฐบาลบริหารประเทศแทนประชาชน

วรพิทย์ มีมาก และชีวินทร์ ฉายาชวลิต (2547 : 90) กล่าวถึงความสำคัญของการเลือกตั้งว่า ถือเป็นการเข้ามีส่วนร่วมที่สำคัญประการหนึ่งของระบอบประชาธิปไตยเพราะเป็นการคัดเลือกบุคคลที่จะเข้าไปใช้อำนาจอธิปไตยแทนประชาชน รวมทั้งเป็นการกำหนดทิศทางและสัญญาประชาคม สำหรับการบริหารประเทศ อย่างไรก็ตาม เนื่องจากบุคคลที่จะเข้าไปใช้อำนาจอธิปไตยมีจำนวนจำกัด ดังนั้น การซื้อสิทธิ ขายเสียง จึงเป็นปัญหาที่สำคัญ การซื้อเสียงเป็นการกระทำผิดกฎหมายและมีโทษทางอาญา แต่ไม่เคยมีผู้สมัครคนใดถูกลงโทษทางอาญาอันเป็นผลเนื่องมาจากการซื้อเสียง ปัญหาการซื้อเสียงคงแก้ไขไม่ได้ด้วยการเพิ่มโทษทางอาญาดังนั้น ในการปฏิรูปการเมือง เพื่อแก้ไขปัญหาการซื้อเสียงตามรัฐธรรมนูญและกฎหมายเลือกตั้งจึงได้ออกแบบระบบเลือกตั้งใหม่ โดยให้การไปใช้สิทธิเลือกตั้งเป็นหน้าที่ รวมทั้งให้มีการจัดตั้งคณะกรรมการเลือกตั้ง ซึ่งเป็นองค์กรอิสระ ขึ้นมาควบคุมการเลือกตั้งให้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม

การเลือกตั้งทุกระดับไม่ว่าจะเป็นระดับชาติ หรือระดับท้องถิ่น ถือว่าเป็น “วาระแห่งชาติ” โดยมี ด้านพรรคการเมือง เป็นผู้วางนโยบาย เพื่อเสนอต่อประชาชน นโยบายพรรค

การเมืองคือ เจตนาธรรม เพื่อเสนอให้ประชาชนเลือกว่าต้องการให้บ้านเมืองของเราไปในทางใด เป็นการให้สัญญาต่อประชาชน พรรคการเมืองให้นโยบายอะไรไม่ลับสน มีเจตนาธรรมต่อประชาชน และบ้านเมืองของเราอย่างไร โดยมีผลผลิต คือ กฎหมาย ตามนโยบายของพรรคการเมือง ส่วนการเลือกผู้แทนให้เข้าไปทำหน้าที่ต่างๆ แทนประชาชน เช่น เลือก ส.ส. ให้เข้าไปออกกฎหมายบริหารประเทศชาติ เลือก สว. ให้เข้าไปกลั่นกรองกฎหมาย และตรวจสอบการทำงานของรัฐบาล เลือกสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น ให้เข้าไปดูแลชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนในท้องถิ่นในทุกๆ เรื่อง เช่น ไฟฟ้า ประปา สาธารณสุข ถนนหนทาง ขยะมูลฝอยต่างๆ เป็นต้น ถ้าหากประชาชนเลือกพรรคการเมืองที่ตนชอบ และเห็นประโยชน์แก่ประเทศชาติมีคุณธรรมในทุกๆระดับ ทำหน้าที่แทนเราได้เป็นอย่างดีมีประสิทธิภาพ ผลที่ตามมาคือ การกินดีอยู่ดี ประชาชนมีเสรีภาพอยู่เย็นเป็นสุข ประเทศชาติและท้องถิ่นจะเจริญพัฒนา ปัญหาปากท้องของประชาชนได้รับการเยียวยาแก้ไข ทั้งถนน ไฟฟ้า ประปา และอื่นๆ จะเข้ามาสู่พื้นที่ที่มีการพัฒนาความเป็นอยู่ของประชาชนในท้องถิ่น เพื่อให้ทุกคนกินดีอยู่ดี มีงานทำ พัฒนาการเกษตรและอุตสาหกรรม ซึ่งเป็นการนำความเจริญมาสู่ท้องถิ่น และประเทศชาติ ในทางตรงกันข้าม ถ้าหากประชาชน เลือกพรรคการเมืองและผู้แทนที่ไม่ดี ไม่มีความรู้ความสามารถขาดคุณธรรม ชนเคการเลือกตั้งด้วยการทุจริต ใช้เงินซื้อเสียงให้เข้าไปทำหน้าที่แทน ผลกระทบที่ตามมา ก็คือ ประเทศชาติบ้านเมืองเสียหาย กระทบต่อความเป็นอยู่ของประชาชน การก่อสร้างสิ่งต่างๆ จะไม่เป็นไปตามความต้องการของประชาชน การบริหารงบประมาณสิ้นเปลืองจะเกิดการทุจริต ใช้งบประมาณเพื่อประโยชน์ของพวกเขาเอง

นอกจากนี้ พรรคการเมืองและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้งด้วยการซื้อเสียงเข้ามานั้น บุคคลเหล่านี้ต้องพยายามถนอมทุนคืนด้วยวิธีการทุจริต เพื่อแสวงหาผลประโยชน์มิชอบในรูปแบบต่างๆ เนื่องจากไม่มีความรับผิดชอบต่อบ้านเมือง และไม่มีอุดมการณ์ ทางการเมืองนั่นเอง(กรมการปกครอง. 2530)

1.3 หลักเกณฑ์ในการเลือกตั้ง

วาทิ ชายชาญ (2543 : 15) ได้กล่าวว่า การเลือกตั้งจะมีความหมายของความชอบธรรมในการใช้อำนาจของรัฐบาลจะต้องมีหลักเกณฑ์ที่ยอมรับเป็นสากล ดังนี้

1. หลักความอิสระแห่งการเลือกตั้ง กล่าวคือ การออกเสียงเลือกตั้งจะต้องเป็นไปโดยอิสระปราศจากการบังคับหรือการกระทำใดๆ ที่เป็นเหตุให้การเลือกตั้งถูกบิดเบือนไปจากเจตจำนงที่แท้จริงของผู้ออกเสียงเลือกตั้ง

2. หลักการเลือกตั้งตามกำหนดระยะเวลา โดยจะต้องมีกำหนดเวลาการเลือกตั้งที่แน่นอน เช่น กำหนดให้มีการเลือกตั้งปกติทุก 4 ปี เป็นต้น

3. หลักการเลือกตั้งอย่างแท้จริงหรือการเลือกตั้งที่ยุติธรรม กล่าวคือ รัฐบาลมีหน้าที่สำคัญที่จะต้องดำเนินการให้การเลือกตั้งเป็นไปโดยบริสุทธิ์ตามด้วยทกกฎหมาย และจัดให้ราษฎรมีส่วนร่วมในการดำเนินการเลือกตั้งของตนเองให้ได้มากที่สุด รวมทั้งเปิดโอกาสให้มีการคัดค้านการเลือกตั้งได้ หากการเลือกตั้งนั้นไม่เป็นไปโดยบริสุทธิ์อย่างแท้จริง

4. หลักการออกเสียงทั่วไป เป็นการเปิดโอกาสให้มีการออกเสียงเลือกตั้งอย่างทั่วถึงเว้นแต่มีข้อจำกัดอันเป็นที่ยอมรับทั่วไป เช่น ไม่ให้สิทธิเลือกตั้งแก่เด็กและบุคคลที่มีจิตบกพร่อง เป็นต้น

5. หลักการเลือกตั้งอย่างเสมอภาค หมายความว่า บุคคลที่มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งมีสิทธิคนละหนึ่งเสียงและคะแนนเสียงทุกคะแนนเสียงมีน้ำหนักเท่ากัน

1.4 วิธีการเลือกตั้ง

วาที ชายชาญ (2543 : 15) ได้กล่าวว่า วิธีการเลือกตั้งมี 2 วิธี คือ

1. การเลือกตั้งโดยตรง หมายถึง การเลือกตั้งที่ประชาชน ผู้มีสิทธิรับเลือกตั้งจะเป็นเครื่องวัดว่าผู้สมัครรับเลือกตั้งคนใดจะชนะการเลือกตั้งในครั้งนั้นๆ เช่น การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร การเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาของประเทศไทย เป็นการเลือกตั้งโดยตรง

2. การเลือกตั้งโดยอ้อม หมายถึง การที่ประชาชนผู้ที่มีสิทธิเลือกตั้ง เป็นการมอบสิทธิการเลือกตั้งให้แก่คณะบุคคลที่ทำการเลือกตั้งโดยเด็ดขาด การเลือกตั้งวิธีนี้ใช้ในกรณี que เห็นว่า คณะบุคคลที่เข้าไปทำการเลือกตั้งนั้นจะมีสติปัญญา ความรู้ความสามารถในการใช้วิจารณญาณได้ดีกว่า ซึ่งเป็นหลักประกันได้ว่าประชาชนจะได้ผู้แทนราษฎรที่ดีมีความสามารถอย่างแน่นอน

1.5 ประเภทของการเลือกตั้ง

วาที ชายชาญ (2543 : 17) ได้กล่าวว่า การพิจารณาแบ่งประเภทของการเลือกตั้งนั้นอาจใช้หลักเกณฑ์ต่างๆ ได้หลายวิธี เช่น ลักษณะที่มาของการจัดการเลือกตั้ง การกำหนดเขตเลือกตั้ง วิธีการคิดคะแนนพอที่จะสามารถ แบ่งออกได้เป็น 2 ประเภท คือ

1. การเลือกตั้งทั่วไป คือ การเลือกตั้งที่มีผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งทั่วประเทศมาลงคะแนนเสียงพร้อมๆ กัน และจะเป็นเครื่องชี้วัดกระแสความคิด ทิศทางเมืองของประชาชนได้เป็นอย่างดีแต่จะชี้วัดได้มากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับระบบพรรคการเมืองของประเทศ เช่น ประเทศในระบบสองพรรคการเมือง การเลือกตั้งทั่วไปจะเป็นตัวชี้วัดว่าประชาชนยังคงสนับสนุนรัฐบาลเดิมอีกหรือไม่ สำหรับประเทศที่มีระบบหลายพรรคการเมือง มีลักษณะการจัดตั้งรัฐบาลจะเป็นรัฐบาลผสม ผลการเลือกตั้งทั่วไปไม่อาจชี้วัดได้ชัดเจนว่า ประชาชนต้องการรัฐบาลเดิมหรือรัฐบาลใหม่ได้ เพราะการจัดตั้งรัฐบาลขึ้นอยู่กับความร่วมมือ เสียงข้างมากของพรรคการเมืองต่างๆ หลังจาการ

เลือกตั้งได้หรือไม่ แต่การเลือกตั้งทั่วไปก็ยังเป็นภาพสะท้อนความคิดเห็นและแนวโน้มของกระแสความคิดทางการเมืองของประชาชนในประเทศหรือในเขตเลือกตั้งนั้นๆ ได้เป็นอย่างดี

2. การเลือกตั้งซ่อม ในกรณีที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรขาดจากสมาชิกภาพ เช่น ตาย ลาออก ถูกถอดถอนออกจากตำแหน่งก็จะมีการเลือกตั้งซ่อมให้ได้ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแทนที่ผู้พ้นสภาพการเป็น ส.ส. แต่มีบางกรณีที่มีคำพิพากษา หรือคำวินิจฉัยว่าการเลือกตั้งที่ผ่านมาเป็นไปโดยมิชอบซึ่งเป็นการขาดสมาชิกภาพกรณีหนึ่งให้เป็นการเลือกตั้ง อีกประเภทหนึ่งเรียกว่า การเลือกตั้งซ้ำ การเลือกตั้งซ่อมอาจจะไม่มีความสำคัญไม่เท่ากับการเลือกตั้งทั่วไปแต่ก็เป็นสิ่งที่ชี้ให้เห็นถึงความนิยมพรรคการเมืองหนึ่งพรรคการเมืองใดหรือรัฐบาลได้

1.6 การเลือกตั้งระบบใหม่

เนื่องจากรัฐธรรมนูญ ฉบับ พ.ศ. 2540 ได้เปลี่ยนแปลงระบบการเลือกตั้งใหม่ขึ้น กำหนดให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมาจากการเลือกตั้ง 2 แบบ คือ แบบแบ่งเขตเลือกตั้ง 400 คน และแบบระบบบัญชีรายชื่อ 100 คน

1. การเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง ประเทศไทยทั้งประเทศจะถูกแบ่งเขตเลือกตั้งออกเป็น 400 เขต โดยการคำนวณจากจำนวนประชากรทั้งประเทศให้มี ส.ส. แบ่งเขตเลือกตั้งได้เพียงคนเดียวในเขตเลือกตั้งนั้นๆ การเลือกตั้งแบบแบ่งเขต ๆ ละ 1 คน เป็นที่แพร่หลายมากมีข้อดีที่สำคัญ คือ เป็นระบบที่นำไปสู่การลดจำนวนพรรคให้เหลือพรรคใหญ่เพียง 2 หรือ 3 พรรค แต่มีข้อเสียที่สำคัญคือ ผู้แทนในสภาอาจจะไม่ใช่ภาพสะท้อนของคนทั้งประเทศเช่น พรรคลิบเบอรัลของอังกฤษอาจได้มีคะแนนนิยมกว่าร้อยละ 20 แต่มี ส.ส. น้อยกว่าร้อยละ 5 เพราะผู้สมัครของพรรคนี้มักได้ที่ 2 หรือที่ 3 ในเขตเลือกตั้งเสมอ คะแนนที่ได้รับเช่นนี้จึงถือว่าสูญเปล่า

2. แบบระบบบัญชีรายชื่อพรรค โดยทั่วไปเรียกว่า แบบสัดส่วนให้พรรคการเมืองที่ส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งแบบบัญชีรายชื่อส่งผู้สมัครได้ไม่เกิน 100 คน โดยเรียงลำดับมาเรียบบุคคลในบัญชีรายชื่อจะต้องไม่ซ้ำกับผู้สมัครแบบแบ่งเขตหรือผู้สมัครในบัญชีรายชื่อพรรคอื่นและจะต้องประกอบด้วยรายชื่อจากภูมิภาคต่างๆ อย่างเป็นธรรม ประกอบด้วย

(1) ให้นำคะแนนรวมของแต่ละพรรคทั้งประเทศมารวมกัน

(2) พรรคใดที่ได้คะแนนรวมไม่ถึงร้อยละ 5 ของคะแนนรวมทั้งหมดให้ตัดทิ้งทั้งคะแนนเสียงและ ส.ส. ในบัญชีรายชื่อ

(3) เมื่อคิดคะแนนเสียงของพรรคที่ได้คะแนนไม่ถึงร้อยละ 5 ออกไปแล้วก็ให้นำคะแนนเสียงจากบัญชีรายชื่อทั้งหมดที่เหลือมาหารด้วย 100 ได้เท่าไรก็จะเป็นคะแนนเฉลี่ยต่อ ส.ส. 1 คน

(4) ให้นำคะแนนเสียงที่บัญชีรายชื่อได้รับมาหารด้วยคะแนนเฉลี่ย ส.ส. 1 คน ก็จะได้จำนวน ส.ส. ในบัญชีรายนี้นั้นเรียงตามลำดับ โดยเศษคะแนนที่เหลือนั้นจะไม่ตัดทิ้ง

(5) เมื่อรวม ส.ส. ของแต่ละบัญชีรายชื่อแล้วยังไม่ครบ 100 คน ก็ให้นำบัญชีรายชื่อพรรคที่มีเศษมากที่สุดได้จำนวน ส.ส. เพิ่มอีก 1 คน เรียงตามลำดับจนกว่าจำนวน ส.ส.รวมแล้วได้ 100 คน

1.7 วิธีการแบ่งเขตการเลือกตั้ง

1. การแบ่งเขตการเลือกตั้งแบบเขตละหนึ่งคน การแบ่งเขตการเลือกตั้งลักษณะนี้ จะกำหนดให้ในเขตเลือกตั้งหนึ่งนั้นประชาชนผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งแต่ละคนสามารถเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งได้เพียงคนเดียว ทั้งนี้เพราะในเขตเลือกตั้งนั้นมีที่นั่งเพียงที่เดียว ในการนี้ต้องมีการแบ่งเขตการเลือกตั้งให้แต่ละเขตมีส่วนส่วนของประชากรได้ตามจำนวนที่รัฐธรรมนูญหรือกฎหมายเลือกตั้งกำหนด ดังนั้นเขตเลือกตั้งโดยทั่วไปจะไม่ใช้ เขตจังหวัดเป็นเขตเลือกตั้งอาจจะใช้ เขตระดับอำเภอ หรือจัดแบ่งเขตใหม่ทั้งหมดได้ แต่โดยสรุปแล้วทั้งประเทศก็จะมีเขตเลือกตั้งที่มีผู้แทนเพียงเขตละหนึ่งคนเท่านั้น

2. การแบ่งเขตการเลือกตั้งแบบเขตละหลายคนหรือรวม คือ ลักษณะเขตเลือกตั้ง จะมีผู้แทนหรือที่นั่งมากกว่าหนึ่งขึ้นไปอาจจะเป็น สอง สาม สี่ ห้า หกก็ได้ ประชาชนมีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งแต่ละคนสามารถเลือกตั้งใหญ่ เช่น เขตจังหวัดเป็นเขตเลือกตั้ง

3. การไม่แบ่งเขตการเลือกตั้งหรือมีเขตเลือกตั้งเขตเดียว มีหลักการว่า ผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งทุกคนทั่วราชอาณาจักรมีสิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งเท่าเทียมกันคนละ 1 เสียง และมีเขตเลือกตั้งเพียงเขตเดียวทั่วประเทศ โดยจะนำวิธีการคิดคะแนนแบบสัดส่วนหรือระบบบัญชีพรรค มาใช้

วิธีการแบ่งเขตเลือกตั้งมีความเป็นผู้แทนราษฎรของประชาชนอย่างยุติธรรมทั้งด้านจำนวนประชากรและเขตพื้นที่ให้เกิดความยุติธรรมในการเลือกตั้งและไม่ได้เกิดความได้เปรียบเสียเปรียบซึ่งกันและกันทั้งต่อประชาชนพรรคการเมืองและผู้สมัครรับเลือกตั้งจึงต้องจัดแบ่งพื้นที่การปกครองเพื่อการเลือกตั้งออกไปเป็นส่วนๆ โดยให้ประชากรผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งได้ตามสัดส่วนกับจำนวนผู้แทนตามรัฐธรรมนูญหรือกฎหมายเลือกตั้งกำหนดให้มีได้ ในเขตนั่นๆ

1.8 หน้าที่เกี่ยวกับการเลือกตั้ง

การเลือกตั้งระบบใหม่นั้นระบุว่า การเลือกตั้งนั้นเป็นหน้าที่บุคคลไม่ได้ไปใช้สิทธิเลือกตั้งโดยไม่แจ้งเหตุอันสมควรที่ทำให้ไม่อาจไปใช้สิทธิเลือกตั้งได้จะต้องเสียสิทธิตามที่กฎหมายบัญญัติไว้

วรพิทย์ มีมาก และชีวินทร์ ฉายาชาวลิต (2547 : 209) กล่าวถึงหน้าที่ที่ต้องไปเลือกตั้งไว้ดังนี้

รัฐธรรมนูญกำหนดให้คนไทยทุกคนที่มีอายุครบ 18 ปีบริบูรณ์ในวันที่ 1 มกราคมของทุกปี ที่มีการเลือกตั้ง ถือเป็นหน้าที่ที่ต้องไปเลือกตั้ง เมื่อกฎหมายกำหนดให้เป็นหน้าที่ แล้วผู้ใดไม่ไปเลือกตั้งตามหน้าที่ และไม่ไปแจ้งสาเหตุ ที่ไม่ไปเลือกตั้งจะเสียสิทธิทางการเมือง 8 ประการ ดังนี้

1. สิทธิยื่นคำร้องคัดค้านการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา สมาชิกสภากรุงเทพมหานคร สมาชิกสภาเมืองพัทยา สมาชิกองค์การบริหารส่วนจังหวัด สมาชิกสภาเทศบาล สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล รวมถึงผู้บริหารท้องถิ่น นายองค์การบริหารส่วนตำบล นายองค์การบริหารส่วนจังหวัด นายกเทศมนตรี นายกเมืองพัทยา และผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ถ้าเห็นว่ามีการทุจริต

2. สิทธิคัดค้านการเลือกตั้งกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ถ้าเห็นว่าการเลือกตั้งไม่สุจริต

3. สิทธิสมัครรับเลือกตั้ง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา สมาชิกสภาท้องถิ่น และผู้บริหารท้องถิ่น

4. สิทธิสมัครเป็นกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน

5. สิทธิเข้าชื่อร้องขอเพื่อให้รัฐสภา พิจารณากฎหมาย

6. สิทธิเข้าชื่อขอให้อวุฒิสภา มีมติถอดถอนบุคคลในตำแหน่ง เช่น นายกรัฐมนตรี หรือรัฐมนตรี ที่มีพฤติการณ์ส่อไปในทางทุจริต

7. สิทธิเข้าชื่อ ร้องขอให้สภาท้องถิ่น เช่น สภาองค์การบริหารส่วนตำบล สภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด สภากรุงเทพมหานคร สภาเทศบาล ฯลฯ ออกข้อบัญญัติท้องถิ่น

8. สิทธิเข้าชื่อร้องขอให้ถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่น เช่น สภาเทศบาล หรือผู้บริหารท้องถิ่น เช่น นายกเทศมนตรี นายองค์การบริหารส่วนจังหวัด ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ฯลฯ เป็นต้น

1.9 ทฤษฎีการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง

สุจิต บุญบงการ (2542 : 80 - 81) กล่าวว่า นักสังคมศาสตร์ได้แบ่งทฤษฎีการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งออกเป็น 3 ประเด็น คือ

1. ทฤษฎีปัจจัยเป็นตัวกำหนด

ทฤษฎีปัจจัยเป็นตัวกำหนดระบุว่า “ปัจจัยด้านสภาพทางสังคมเป็นตัวกำหนดของอิทธิพลที่มีต่อการใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง” ทฤษฎีดังกล่าวเสนอว่าปัจจัยด้านสภาพทางสังคมอันเป็นภูมิหลังของบุคคล ทั้งในระดับกว้างและลึกลงมาจนถึงช่วงที่จะมีการตัดสินใจมี

อิทธิพลที่มีต่อการใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง แนวความคิดที่เป็นพื้นฐานของทฤษฎีนี้ได้แก่ ‘ตัวแบบพลังทางสังคม’ ของ พอล ลาซาร์สเบลต์ ‘ทฤษฎีสนาม’ ของเคิร์ก เลวิน กล่าวอีกนัยหนึ่ง ทฤษฎีประเภทนี้เป็นการเสนอเงื่อนไขที่กำหนดรูปแบบ ของอิทธิพลที่มีต่อการใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง ซึ่งไม่ได้มุ่งที่จะสรุปรวมเชิงนิรนัย หรือในอนาคตหากให้ประโยชน์อย่างสำคัญในด้านการจัดตัวแปรอันหลากหลายที่เกี่ยวข้องให้เป็นระเบียบ

2. ทฤษฎีความสำนึกเชิงเหตุผล

ทฤษฎีความสำนึกเชิงเหตุผลเน้นที่ปฏิกิริยาของความสำนึกตรึกรองของผู้ไปใช้สิทธิออกเสียงที่มีต่อการบริหารการเลือกตั้ง นโยบายของพรรคและสภาพของผู้รับสมัครรับเลือกตั้ง นโยบายของพรรคและสภาพของผู้รับสมัครรับเลือกตั้งลักษณะดังกล่าวคล้ายกับกรอบความคิดเชิงเหตุผล ของผู้ไปใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้งเสมือนการตัดสินใจของผู้บริโภคทางเศรษฐศาสตร์งานที่สำคัญในด้านนี้ ได้แก่ Economic Theory of Democracy ของแอนโทนี ดาวน์ และของคีย์เรื่อง The Responsible Electorate

3. ทฤษฎีระบบ

ทฤษฎีระบบเป็นการนำเอาทฤษฎีระบบการเมืองมาใช้ศึกษาเกี่ยวกับอิทธิพล ที่มีต่อการใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งโดยพิจารณาความสมดุลของระบบการเมืองว่าการขึ้นลงของอัตราการลงคะแนนเสียงและการเลือกพรรคใดพรรคหนึ่งนั้นขึ้นอยู่กับส่วนผสมของปัจจัยแวดล้อม ซึ่งผันแปรไปในช่วงสมัยที่มีการเลือกตั้งซึ่งเป็นปัจจัยที่มีผลระยะสั้น เช่น ความสนใจในตัวผู้สมัคร ความเห็นต่อนโยบายและปัญหาภายในและภายนอกประเทศ สภาพการแข่งขันของผู้สมัคร เป็นต้น เมื่อประมวบรวมกันแล้วจะมีผลต่อปัจจัยพื้นฐาน คือ ความนิยมพรรค ซึ่งอาจทำให้ผู้ลงคะแนนเสียงเปลี่ยนความนิยมพรรคจากพรรคหนึ่งไปอีกพรรคหนึ่ง เป็นการแกว่งออกจากสภาวะสมดุล “ปกติ” และเมื่อถึงการเลือกตั้งคราวต่อไปก็มักจะแกว่งกลับโดยภาวะสมดุลในการเลือกตั้งนั้นก็คือ พิจารณาทำให้ปัจจัยที่เป็นตัวกำหนด การใช้ทฤษฎีดังกล่าวจึงมีลักษณะเป็นตัวอย่างเชิงการทำนาย

นอกจากแนวคิดและทฤษฎีที่กล่าวไปข้างต้นแล้ว ยังมีทฤษฎีเกี่ยวกับการออกเสียงเลือกตั้ง ซึ่งมีวิวัฒนาการอันยาวนานทางประวัติศาสตร์การเมือง โดยเกิดจากความคิดผสมในทางอุดมคติและการปฏิบัติซึ่งมีมาตั้งแต่สมัยโบราณที่มีการนำระบอบประชาธิปไตยเข้ามาใช้ในสังคมได้ยึดถือทฤษฎีเกี่ยวกับการออกเสียงเลือกตั้งดังนี้

1. ทฤษฎีว่าด้วยการออกเสียงเลือกตั้งเป็นสิทธิ และหน้าที่

ทฤษฎีนี้มีพื้นฐานอยู่บนหลักการที่ว่า อำนาจอธิปไตยเป็นของประชาชนตามแนวความคิดของ “รุสโซ” กล่าวว่า คือ ประชาชนทุกคนใช้อำนาจอธิปไตยโดยตรงหรืออาจจัดการ

ปกครองเป็นแบบประชาธิปไตยโดยอ้อม คือให้ประชาชนเลือก ผู้แทนราษฎรซึ่งผลที่ตามมาก็คือแต่ละคนมีสิทธิที่จะเลือกผู้ปกครองเพื่อเป็นการแสดงออก ซึ่งส่วนแห่งอำนาจอธิปไตยของตนเรียกว่า ‘การเลือกตั้งอย่างทั่วถึง’ เพราะถือว่า การเลือกตั้งเป็นสิทธิของทุกคนที่ไม่มีอะไรจะมาพรากจากประชาชนได้

2. ทฤษฎีประชาธิปไตย

คือ การยอมรับสิทธิเสรีภาพของประชาชนและเป็นการปกครองที่ชอบธรรม ซึ่งนักทฤษฎี จอห์น ล็อก และโทมัส เจฟเฟอร์สัน (John Locke and Thomas Jefferson) ถือว่าประชาชนมีความเสมอภาคและมีความสามารถที่จะเข้าร่วมบริหารงานปกครองประเทศชาติแต่เมื่อประชาชนมีมากจึงต้องมีการเลือกผู้แทนราษฎรเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้งต้องใช้สิทธิอย่างอิสระปราศจากการใช้อิทธิพลหรืออำนาจอัดบังใดๆ ดังนั้น ประชาชนจึงต้องไปเลือกผู้แทนราษฎรเพื่อทำหน้าที่ต่างๆ แทนตน

3. ทฤษฎีการแลกเปลี่ยน ในการอยู่ร่วมกันในสังคมมนุษย์

เราต้องมีปฏิสัมพันธ์ต่อกัน โฮแมนส์ (Homans) ได้พัฒนาทฤษฎีการแลกเปลี่ยนจากการทดลองของสกินเนอร์ (B. F. Skinner) ซึ่งได้ทดลองพฤติกรรมของนกพิราบโดยวางเงื่อนไขการให้รางวัล คือ เมล็ดข้าว ถ้านกพิราบไปจิกที่ปุ่มไฟก็จะได้รับการลงโทษ จากกระแสไฟดูดจนเกิดความเจ็บปวดและระคายเคือง ต่อไปนกพิราบก็เกิดการเรียนรู้ต่อพฤติกรรมของตนเองนักทฤษฎีได้เปรียบเทียบกับพฤติกรรมของมนุษย์ซึ่งไม่แตกต่างจากสัตว์โลก คือ จะได้รับการตอบแทนเป็นสิ่งกระตุ้นให้คนเราคบหาสมาคมกัน นอกจากการแลกเปลี่ยนทำให้เกิดอิทธิพลที่มีต่อระดับปัจเจกชนและทรัพย์สินผลประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับต่อส่วนรวม ส่วนผู้สมัครรับเลือกตั้งก็ใช้เงินบ้าง ผลประโยชน์บ้างการยกย่องนับถือว่าเป็นกลุ่มเดียวกันบ้าง หรือตำแหน่งหน้าที่บ้างให้แก่ผู้สนับสนุนลงคะแนนให้แก่ตนเป็นการแลกเปลี่ยนกับคะแนนเสียงที่ตนได้รับ

2. แนวคิดเกี่ยวกับอิทธิพลที่มีต่อการลงคะแนนเสียง

คำว่า อิทธิพลที่มีต่อการเมือง เป็นศัพท์ที่นักรัฐศาสตร์มีความเข้าใจถึงอิทธิพลที่มีต่อการเมืองตามความหมายอย่างที่เข้าใจง่ายๆ ตั้งแต่เรื่องของการใช้สิทธิออกเสียงการเลือกตั้งการเข้ามามีส่วนร่วมในกิจการหรือองค์การทางการเมือง การมีความสัมพันธ์ติดต่อกับนักการเมืองหรือการแสดงออกซึ่งความคิดเห็นในปัญหาการเมือง ตลอดจนความสนใจติดตามข่าวสารต่างๆ ในทางการเมือง

สัมฤทธิ์ ราชสมณะ (2530 : 36 - 71) ได้ศึกษาอิทธิพลในการตัดสินใจก่อนที่จะมีการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง ซึ่งอิทธิพลดังกล่าวแบ่งออกเป็น 4 ขั้นตอน ดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 อิทธิพลในการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร คือ ขั้นตอนที่จะได้รับข่าวเกี่ยวกับการเลือกตั้งซึ่งจะเริ่มจากการได้รับข่าวสารจะต้องมีการเลือกตั้งของการสมัครรับเลือกตั้ง ทราบข่าวสารเกี่ยวกับตัวผู้สมัครรับเลือกตั้ง และนโยบายต่างๆ ของพรรคการเมืองของผู้สมัครรับเลือกตั้งซึ่งในการได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้งนั้น ประชาชนในชนบทได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้งโดยผ่านสื่อในการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งเกี่ยวกับผู้สมัครรับเลือกตั้งหรือเกี่ยวกับพรรคการเมืองที่ส่ง ผู้สมัครรับเลือกตั้งและประชาชนนำข่าวสารนั้นเป็นหลักเกณฑ์ ในการคัดเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งให้เหลือเท่ากับจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่ต้องการจะลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง และลักษณะของข่าวสารที่ผ่านไปผู้ลงคะแนนเสียงนั้นก็จะเป็นลักษณะข่าวสารที่หลากหลาย หลายแง่หลายมุมเพื่อจะจูงใจให้ผู้ลงคะแนนเสียงให้ผู้สมัครคนใดคนหนึ่ง ประชาชนเลือกที่จะลงข่าวสารลักษณะใดมาเป็นเกณฑ์ในการพิจารณาคัดเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งเพื่อที่จะลงคะแนนให้

ขั้นตอนที่ 2 อิทธิพลในการสร้างหลักเกณฑ์ในการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เมื่อผู้ลงคะแนนเสียงยอมรับว่าจะต้องมีการตัดสินใจและได้รับข่าวสารต่างๆ เกี่ยวกับผู้สมัครรับเลือกตั้งหรือนโยบายของพรรคการเมืองที่ผู้สมัครรับเลือกตั้งสังกัดอยู่หรือผู้ลงคะแนนเสียงที่ผูกพันกับพรรคการเมืองจะสร้างหลักเกณฑ์ในการที่จะคัดเลือก ผู้สมัครรับเลือกตั้งที่ตนเองถูกใจมากที่สุดทำให้เหลือจำนวนเท่ากับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่พึงมีได้ ผู้ลงคะแนนเสียงก็จะมาสร้างหลักเกณฑ์ของตนเองว่าในการลงคะแนนเสียงจะให้ความสำคัญกับพรรคการเมืองหรือให้ความสำคัญกับคุณสมบัติส่วนตัวของบุคคลในขั้นตอนจะเริ่มมีการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งเพื่อให้ผู้ลงคะแนนเสียงเห็นชอบกับตัวผู้สมัครข่าวสารต่างๆ ทั้งในด้านส่วนตัวของผู้สมัครรับเลือกตั้งหรือนโยบายของพรรคการเมือง ประชาชนผู้ลงคะแนนเสียงเริ่มประเมินข่าวสารต่างๆ ซึ่งสอดคล้องกับหลักเกณฑ์หรือจุดมุ่งหมายของผู้ลงคะแนนเสียงหรือไม่ผู้ลงคะแนนเสียงกับคุณสมบัติส่วนตัวของผู้สมัครรับเลือกตั้ง

ขั้นตอนที่ 3 อิทธิพลในการประเมินและการจัดลำดับผู้สมัครรับเลือกตั้ง ใช้หลักเกณฑ์ในการคัดเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งหลังจากนั้นจะเป็นการประเมินผู้สมัครรับเลือกตั้งหลังจากนั้นจะเป็นการประเมินผู้สมัครรับเลือกตั้งแต่ละคนว่าตามหลักเกณฑ์ที่ได้กล่าวมาแล้วนั้น ผู้สมัครรับเลือกตั้งแต่ละคนควรจะได้รับประเมินเท่าไร ตามการประเมินของผู้ลงคะแนนเสียงแต่ละคน

ขั้นตอนที่ 4 อิทธิพลจากการตัดสินใจลงคะแนนเสียงให้กับผู้สมัครที่มีคะแนนรวมจากการประเมินมากที่สุดแต่ในขั้นตอนนี้อาจจะมีเหตุการณ์บางอย่างเข้ามาสอดแทรก คือ ผู้ลงคะแนนเสียงบางคนอาจจะลงคะแนนเสียงเลือกตั้งตามอิทธิพลของสิ่งของเงินทองที่ได้รับจากหัวหน้าคน ผู้สมัครรับเลือกตั้ง ซึ่งเงินและสิ่งของนี้อาจจะมีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงการตัดสินใจลงคะแนนเสียงให้ผู้สมัครคนใดคนหนึ่ง ถึงแม้ว่าจะมีขั้นตอนในกระบวนการตัดสินใจเลือกตั้งมาตลอดจนกระทั่งได้ตัวผู้สมัครที่ได้รับการประเมินสูงสุด แต่เมื่อรับเงินหรือสิ่งของไปแล้วอาจจะทำการเปลี่ยนแปลงการตัดสินใจไปลงคะแนนเสียงที่ตนเองรับสิ่งของเงินทองมาก็ได้

ลาซาเฟลด์ (Lazarsfeld and others. 1968 อ้างถึงใน สกนธ์ กรกฎ. 2544 : 20) ได้ศึกษาการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งทำให้คนที่ตัดสินใจไว้แล้วว่าจะเลือกผู้สมัครคนใดเปลี่ยนใจไปเลือกผู้สมัครคนอื่นมีจำนวนเพียงเล็กน้อยเท่านั้น และในจำนวนที่เปลี่ยนไปนั้นเป็นพวกที่ได้รับอิทธิพลจากความกดดันทางกลุ่มที่นิยมพรรคการเมืองและพบว่า มีคนจำนวนเพียงเล็กน้อยที่มีการส่งสาร การติดต่อกับพรรคการเมืองที่ตนไม่สังกัด และที่สำคัญคืออาชีพ ที่อยู่ศาสนาและอุปนิสัย การลงคะแนนเสียงเลือกตั้งของบุคคลในอดีตเป็นตัวกำหนดต่ออิทธิพลที่มีต่อการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งของบุคคล

แคมเบลล์ (Cambell. 1962 อ้างถึงใน สกนธ์ กรกฎ. 2544 : 21) ได้ศึกษาเกี่ยวกับอิทธิพลที่มีผลต่อการนิยมพรรคและเปลี่ยนแปลงการนิยมพรรคในแต่ละช่วงสมัยของอิทธิพลที่เกิดขึ้นในแต่ละช่วงที่มีต่อการเปลี่ยนพรรค การศึกษาพบว่า นโยบายในประเทศและนโยบายต่างประเทศที่สำคัญในแต่ละช่วงสมัยจะมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงความนิยมพรรค นั่นคือการเปลี่ยนความนิยมพรรคที่กว้างไปมาในแต่ละช่วงสมัยนั้นเกิดจากอิทธิพลที่มีผลต่อการลงคะแนนเลือกตั้งแต่ละครั้งแตกต่างกันไป จากการเลือกตั้งครั้งอื่นๆ ก็พบความสมดุลในตัวของมันเอง ความนิยมพรรคของประชาชน เป็นตัวแปรสำคัญในการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งเปลี่ยนไปมาระหว่างสองพรรคใหญ่

พรศักดิ์ ผ่องแผ้ว (2528 : 22) ได้ศึกษาหลักการกำหนดที่พิจารณาการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งของประชาชน

1. สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมกับอิทธิพลที่มีต่อการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง ผู้ลงคะแนนเสียงที่มีความรู้ ความสนใจทางการเมืองน้อย จะตัดสินใจลงคะแนนเสียงโดยไม่อิงกับประเด็นนโยบายทางการเมือง ด้านการชักจูงการระดมและอามิสสินจ้าง จะมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกลงคะแนนเสียง

2. ความสัมพันธ์ทางการเมืองกับอิทธิพลที่มีต่อการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งพบว่าผู้ลงคะแนนเสียงเลือกตั้งเกือบครึ่งหนึ่งใช้เกณฑ์ในการเลือกโดยคำนึงถึงตัวผู้สมัครส่วนที่เหลืออย่าง

ละครั้งละกันไประหว่างผู้สมัครกับพรรคการเมือง ปัจจัยที่มีอิทธิพลที่มีต่อแบบแผนการลงคะแนนเสียงที่เห็นได้ชัดเจน ได้แก่ อาชีพ การศึกษาและรายได้ส่วนที่อาศัยและเพศนั้นมีอิทธิพลที่ชัดเจนในบางกรณี ผู้มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมต่ำมักจะตัดสินใจเลือกในเขตเลือกตั้งผู้ที่มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมสูงมักจะตัดสินใจก่อนวันเลือกตั้งและไม่เปลี่ยนแปลงการตัดสินใจนั้นโดยง่าย

3. สภาพแวดล้อมของช่วงเวลากับอิทธิพลที่มีต่อการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งพบว่า ผู้ลงคะแนนเสียงประมาณหนึ่งในสี่เลือกผู้สมัคร โดยคำนึงถึงความนิยมพรรคการเมืองเป็นเกณฑ์สำคัญ เช่น การเป็นคนท้องถิ่นมีศักยภาพที่จะช่วยเหลือท้องถิ่นได้มีความรู้ความสามารถแจกจ่ายของเงินทองและหาเสียงที่ประทับใจ เป็นต้น ผู้นำท้องถิ่นที่มีอิทธิพลต่อการชักนำผู้ลงคะแนนเสียงที่มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมต่ำจากมากไปน้อย ได้แก่ กำนัน ผู้ใหญ่บ้านเพื่อนฝูง ญาติพี่น้อง และครูตามลำดับ

ดังนั้น แม้ว่าการเลือกอาจจะมิอย่างต่อเนื่องไม่ได้หมายความว่า ฐานะ หรืออำนาจของประชาชนจะต้องเพิ่มมากขึ้นไปด้วย ในทางตรงข้ามอาจเป็นไปได้ว่ายังมีการเลือกตั้งติดต่อกันบ่อยครั้งเท่าใดความหมายทางการเมืองของการเลือกตั้งก็จะยิ่งลดน้อยลงไปเท่านั้นข้อสันนิษฐานที่ว่ากระบวนการเลือกตั้งจะค่อยๆ ขจัดสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่ไร้คุณภาพออกไปพรรคการเมืองจะมีความเป็นพรรคมากขึ้นและสถาบันรัฐสภาโดยส่วนรวมจะเป็นที่ยอมรับของประชาชนมากขึ้น แต่การเลือกตั้งที่ผ่านมากลับดูเหมือนว่าสิ่งที่กลายเป็น “สถาบัน” ไม่ใช่ระบบรัฐสภาหรือบทบาทของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแต่กลับเป็นวิธีการหาเสียงที่ทำให้ส่วนรวมมีบทบาทลดลง

อิทธิพลที่มีต่อการใช้สิทธิการเลือกตั้งในระดับชาติที่ทำให้การเลือกตั้งในระดับกำนันผู้ใหญ่บ้าน ซึ่งเป็นตำแหน่งผู้นำท้องถิ่นเข้ามาอยู่ภายใต้อิทธิพลของการวางแผนหาเสียงระยะยาวของนักการเมืองมากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในพื้นที่ที่มีการเปลี่ยนแปลงลักษณะพื้นฐานทางเศรษฐกิจของประชาชนจากระบบเกษตรกรรมไปสู่ระบบการเกษตร เพื่อการอุตสาหกรรม หรือมีการแทรกแซงของระบบอุตสาหกรรมเข้าไปในพื้นที่นั้นๆ จะยิ่งเป็นตัวเร่งให้ตำแหน่งผู้นำท้องถิ่นและกลุ่มทุนจากภายนอกมีความสัมพันธ์แนบแน่นยิ่งขึ้น จนน่ากลัวว่าจะทำให้ผู้นำในท้องถิ่นเหล่านั้นเข้ามาพัวพันหรืออยู่ในอาณัติของกลุ่มบุคคลที่มีผลประโยชน์อยู่นอกชุมชน นั้นๆ มากยิ่งขึ้นทุกที ในระบบที่สุดพรรคการเมืองไม่ได้ทำหน้าที่ “ประสาน” ผลประโยชน์ที่แตกต่างและกระจัดกระจายให้รวมเข้าเป็นแนวเดียวกัน หากพรรคการเมืองเป็นเพียงที่รวมของกลุ่มผลประโยชน์ต่างๆ กัน ซึ่งรวมกันเพื่อผลประโยชน์เฉพาะหน้าของการเลือกตั้งเท่านั้น ความหลากหลายของพรรคการเมืองจึงเป็นความหลากหลายที่ยากจะประสานหรือประกอบกันในรูปแบบที่จะสามารถส่งผลกระทบต่อถึงนโยบายของชาติ

3. แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมการณ์ลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง

ทินพันธุ์ นาคะตะ (2543 : 141) ได้กล่าวถึงสาเหตุที่ประชาชนไปใช้สิทธิเลือกตั้งกันน้อยอาจเป็นเพราะ

1. ประชาชนยังไม่เห็นความสำคัญของการเลือกตั้ง เนื่องจากประชาชนส่วนใหญ่ยังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปกครองระบอบประชาธิปไตย และยังไม่คุ้นเคยกับการมีส่วนร่วมในการปกครอง การปฏิวัติรัฐประหารบ่อยครั้ง ทำให้ระบอบประชาธิปไตยของไทยต้องล้มลุกคลุกคลานเรื่อยมา การไม่เคยชินกับการมีส่วนร่วมในการปกครอง ทำให้คนไทยขาดความเชื่อมั่นในตนเองว่า สามารถจะมีอิทธิพลต่อผลของการเลือกตั้งได้

2. ประชาชนขาดความเคยชินกับการเลือกตั้ง เนื่องจาก การเลือกตั้งขาดความต่อเนื่อง ไม่เป็นไปอย่างสม่ำเสมอ นานๆ จึงมีการเลือกตั้งสักครั้งหนึ่ง ประชาชนจึงไม่ค่อยเห็นความสำคัญของการเลือกตั้ง

3. พฤติกรรมของผู้สมัครรับเลือกตั้งเอง ที่อาจทำให้ประชาชนรู้สึกเบื่อและไม่สนใจ เช่น อาจมีการใช้วิธีการหาเสียงที่ไม่สุจริต มีการให้เงิน หรือสิ่งล่อใจ มีการหาเสียงด้วยวิธีการที่สกปรก เมื่อได้รับเลือกตั้งแล้ว ประชาชนอาจรู้สึกว่า ผู้แทนของตนทำประโยชน์หรือแก้ปัญหาอะไรไม่ได้ และหลายๆ คนมีแต่แสวงหาประโยชน์ให้ตนเอง เป็นต้น

3.1 ทฤษฎีเกี่ยวกับการออกเสียงเลือกตั้ง

ทฤษฎีเกี่ยวกับการออกเสียงเลือกตั้ง ในปัจจุบันประเทศต่างๆ แบ่งออกเป็น 2 ทฤษฎี คือ

1. ทฤษฎีที่ว่า การออกเสียงเลือกตั้งเป็นสิทธิ เป็นการมอบอำนาจให้ประชาชนได้สิทธิเสรีภาพในการใช้อำนาจเพื่อการลงคะแนนเสียงเลือกผู้แทนไปจัดตั้งรัฐบาล บริหารประเทศแทนเรา เป็นการแสดงออกถึงเสรีภาพทางการเมือง

2. ทฤษฎีที่ว่า การออกเสียงเลือกตั้งเป็นหน้าที่ เป็นการกำหนดให้มีการบังคับให้ไปเลือกตั้ง ทฤษฎีนี้อยู่บนหลักการที่ว่า อำนาจอธิปไตยเป็นของชาติ ไม่ใช่ของประชาชน แต่ด้วยเหตุผลที่ว่า การบังคับให้ไปออกเสียงเลือกตั้งจะเป็นการช่วยเพิ่มการศึกษาทางการเมืองแก่ประชาชน ทำให้เกิดความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของประเทศชาติ (สำนักงานวิจัยและพัฒนา สถาบันพระปกเกล้า 2545)

3.2 ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการณ์เลือกตั้ง

สำหรับประเทศที่มีการพัฒนามุ่งสู่การเป็นประชาธิปไตยและเน้นให้ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองแล้วย่อมคาดหวังที่จะให้ประชาชนมีความสนใจทางการเมืองและแสดงออกทางการเมืองผ่านกระบวนการเลือกตั้ง

จากการสำรวจงานการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับ “พฤติกรรมกรรมการเลือกตั้ง” พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมกรรมการเลือกตั้ง โดยอาจแยกเป็น 3 ปัจจัย กล่าวคือ

1. พฤติกรรมการเลือกตั้งกับสภาพเศรษฐกิจและสังคม เช่น เพศ เชื้อชาติ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ ที่อยู่อาศัย เป็นต้น มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมกรรมการเลือกตั้งของประชาชน

2. พฤติกรรมการเลือกตั้งกับการรับรู้ข่าวสาร กล่าวคือ ครอบครัว สถานศึกษา สื่อมวลชน องค์กรของรัฐ รวมทั้งตัวแทนของผู้สมัครและพรรคการเมือง มีผลต่อพฤติกรรมกรรมการเลือกตั้งของประชาชนเป็นอย่างมาก

3. อิทธิพลจากการโน้มน้าวชักจูงด้วยวิธีการต่างๆ การเลือกตั้งเป็นพื้นฐานที่สำคัญของการปกครองในระบอบประชาธิปไตย เนื่องจากเป็นกิจกรรมการเมืองที่แสดงออกถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนผู้เป็นเจ้าของอำนาจอธิปไตย ด้วยการไปออกเสียงเลือกตั้งผู้แทนของตนเพื่อเข้าไปทำหน้าที่ในรัฐสภาและรัฐบาล (รายงานการวิจัยโดยสำนักงานวิจัยและพัฒนา สถาบันพระปกเกล้า 2545)

4. แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับพรรคการเมือง

4.1 ความหมายของพรรคการเมือง

วิสุทธ์ โภธิแท่น (2544, หน้า 3); มอนโรส (Monroe: 2001, pp. 11-13) และ แวร์ (Ware: 1996, pp. 5-6) หมายถึง กลุ่มคนที่มีแนวคิดทางการเมืองหรือ มีผลประโยชน์บางอย่างร่วมกัน ซึ่งรวมตัวกันจัดตั้งเป็นองค์กรดำเนินกิจการทางการเมือง เพื่อแสวงหาการเมืองมีอิทธิพลในรัฐหรือได้มาซึ่งอำนาจในการปกครองประเทศ โดยการส่ง ผู้สมัครเข้าชิงตำแหน่งทางการเมือง รวมทั้งเป็นตัวแทนในการรวบรวมผลประโยชน์ ที่หลากหลายให้แก่คนกลุ่มต่าง ๆ ในสังคม

เบิร์ค (Burke: อ้างถึงใน ปรีชา หงษ์ไกรเลิศ, 2546, หน้า 13) นักรัฐศาสตร์ชาวอังกฤษ ได้ให้นิยามของพรรคการเมืองว่า หมายถึง คณะบุคคลที่รวมตัวกันเพื่อช่วยส่งเสริมผลประโยชน์ของชาติ โดยการรวมตัวนั้นตั้งอยู่บนหลักการบางประการที่พวกเขาทั้งหลาย มีความเห็นพ้องต้องกัน

สชาส์ไนท์เคอร์ (Schattschneider : อ้างถึงใน ปรีชา หงษ์ไกรเลิศ, 2546, หน้า 13) นักรัฐศาสตร์ ชาวอเมริกัน นิยามว่าพรรคการเมือง คือการรวมตัวกันของกลุ่มคนที่อาศัยความสามัคคีร่วมกัน และความพยายามร่วมกันเพื่อให้ได้มาซึ่งอำนาจในการปกครองประเทศ

ลา ปาลอมบารา และวิกเนอร์ (La Palombara and Weiner: 1966, p. 6) ได้ให้ความหมายของพรรคการเมืองว่า หมายถึง การรวมตัวกันของกลุ่มคนเป็นองค์การที่มีความต่อเนื่อง มีอายุยืนยาว เพราะมีการสืบทอดจากสมาชิกรุ่นหนึ่ง ไปยังอีกรุ่นหนึ่งและมีสาขาพรรคกระจายอยู่ทั่วประเทศตามชุมชนต่าง ๆ และต้องติดต่อสัมพันธ์กับประชาชนอย่างใกล้ชิดและต่อเนื่อง ไม่เฉพาะแต่เวลาหาเสียงเลือกตั้งเท่านั้น และองค์การนี้ต้องมีเจตนาเพื่อให้ได้มาซึ่งอำนาจ และตำแหน่งทางการเมืองหรือมีจุดมุ่งหมายเพื่อจัดตั้งรัฐบาล และรับผิดชอบการบริหารประเทศ

คูเวอร์เจอร์ (Duverger:1964, p. 24) นักรัฐศาสตร์ชาวฝรั่งเศส ให้นิยามพรรคการเมืองว่า หมายถึง การรวมตัวกันของประชาชนกลุ่มต่าง ๆ เช่น กลุ่มผู้ใช้แรงงานกลุ่มเกษตรกร กลุ่มพ่อค้านายทุน ฯลฯ และกลุ่มผลประโยชน์อื่น ๆ ซึ่งกลุ่มเหล่านี้ไม่มีความประสงค์ จะไปเป็นรัฐบาลหากแต่สนับสนุนพรรคการเมืองเพื่อให้พรรคการเมืองรับเอาผลประโยชน์ และความต้องการของกลุ่มตนไปเป็นนโยบายพรรคการเมือง ดังนั้น กลุ่มต่าง ๆ เหล่านี้ จึงมีส่วนทำให้เกิดพรรคการเมืองได้เป็นอย่างมาก เช่น กลุ่มกรรมกรในอังกฤษที่เป็นกำลังสำคัญในการก่อตั้งพรรคแรงงาน (labour party) ในตอนต้นศตวรรษที่ 20

4.2 บทบาทของพรรคการเมืองในฐานะที่เป็นสถาบันทางการเมือง

ตาม แนวความคิดของ ปรีชา หงษ์ไกรเลิศ (2546, หน้า 24), วิสุทธิ์ โปธิแทน (2544, หน้า 3), สีดา สอนศรี (2546, หน้า 189-190) พรรคการเมืองมีบทบาทหน้าที่หลัก ๆ ดังนี้

1. การให้ความรู้ทางการเมืองแก่ประชาชน โดยการจัดกิจกรรมเพื่อให้ความรู้ทางการเมือง และเสริมสร้างทัศนคติแก่ประชาชนอย่างต่อเนื่องในทุกพื้นที่ มิใช่เน้นทำ เฉพาะช่วงโฆษณาหาเสียงเลือกตั้งเท่านั้น พรรคต้องกระตุ้นให้ประชาชนเกิดความสนใจ ทางการเมือง ตามแนวทางปรัชญา อุดมการณ์ และนโยบายของพรรค เพื่อให้ประชาชน มีความรู้ และเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. การสรรหาบุคคลเข้าสู่ระบบการเมือง พรรคต้องระดมและแสวงหาการสนับสนุน จากประชาชนในรูปของการเข้ารับบุคคลที่มีความศรัทธาในอุดมการณ์ของพรรคเข้าเป็น สมาชิกและผู้สมัครรับเลือกตั้งในนามของพรรค เพื่อให้พรรคมีความเข้มแข็งและรักษาความสัมพันธ์กับกลุ่มผลประโยชน์ต่าง ๆ และพรรคต้องมีการคัดสรรสมาชิกให้ ดำรงตำแหน่งต่าง ๆ ทางการเมือง เช่น รัฐมนตรี ประธานสภา ให้เหมาะสมกับความรู้ ความสามารถของแต่ละบุคคล

3. การระดมสรรพกำลังทางการเมือง โดยการรวบรวมประชาชน กลุ่มบุคคล และกลุ่มผลประโยชน์ต่าง ๆ มาสนับสนุนนโยบายของพรรคการเมืองตามความเชื่อในอุดมการณ์ของพรรค เมื่อพรรคการเมืองได้เป็นรัฐบาลก็จะทำให้การบริหารประเทศ ของพรรคได้รับการสนับสนุนจากประชาชนหรือในกรณีที่เป็นพรรคฝ่ายค้าน ก็จะทำให้ ฝ่ายค้านมีความเข้มแข็ง และสามารถตรวจสอบการปฏิบัติงานของรัฐบาลได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4. การเป็นตัวกลางเชื่อมประสานผลประโยชน์ระหว่างคนกลุ่มต่าง ๆ ในสังคม ในกรณีที่เกิดความขัดแย้งในผลประโยชน์ที่มีอาจตกลงกันได้เพื่อนำมาสู่การ ตกลงโดย สันติตามกระบวนการประชาธิปไตย โดยเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่มผลประโยชน์ต่าง ๆ ที่มีความต้องการที่แตกต่าง กันไป พรรคต้องหาทางรับฟังความต้องการเหล่านี้ และแก้ไข โดยการกำหนดนโยบายหรือผลักดันให้มีการหากฎหมายและระเบียบปฏิบัติเพื่อแก้ไข ปัญหา หรือเสนอความต้องการผ่านไปยังหน่วยงาน หรือผู้มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวข้องพิจารณา ดำเนินการเพื่อให้คนกลุ่มต่าง ๆ เกิดความเข้าใจ และร่วมกันทำงานเพื่อสังคม

5. การเป็นศูนย์กลางทางการเมือง และเป็นช่องทางแสดงออกทางการเมืองของประชาชนและสมาชิก ทั้งการแสดงความคิดเห็น ร้องทุกข์ ร้องเรียน มีส่วนร่วมในกิจกรรม ทางการเมือง สนับสนุนช่วยเหลือ และส่งเสริมพรรคการเมืองตามระบอบประชาธิปไตย พรรคจึงเป็นเหมือนเวทีของประชาชนและสมาชิกในการต่อรองเจรจาและแลกเปลี่ยน ข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ การมีพรรคการเมืองจึงทำให้ช่องทางการสื่อสารระหว่างประชาชน กับกลไกของรัฐเพิ่มมากขึ้น ซึ่งในการแสดงออกทางการเมืองนั้นย่อมแตกต่างกันไปตาม ความเชื่อและอุดมการณ์ของแต่ละพรรค

6. การกำหนดทิศทางการบริหารประเทศ ในฐานะรัฐบาลหรือเป็นฝ่ายค้านพรรค ที่ชนะการเลือกตั้ง จะมีหน้าที่จัดตั้งรัฐบาลและรับผิดชอบในการบริหารประเทศ ตาม นโยบายที่กำหนดไว้ส่วนพรรคทางการเมืองที่มีได้เป็นรัฐบาลจะต้องทำหน้าที่เป็น ฝ่ายค้าน เพื่อตรวจสอบการบริหารของรัฐบาล เพื่อให้รัฐบาลบริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประโยชน์สุขแก่ประชาชนตามนโยบายที่แถลงไว้กับรัฐสภา

7. การสร้างและพัฒนาผู้นำทางการเมือง โดยการคัดเลือกบุคคลที่มีความเหมาะสม เป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ควบคุมและกำกับดูแลการหาเสียงของ ผู้สมัครรับเลือกตั้ง ให้ความรู้และอบรมสมาชิกเพื่อสร้างผู้นำทางการเมืองรุ่นใหม่ที่มี คุณภาพ มีความสามารถที่เหมาะสมกับตำแหน่ง เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์แก่ประเทศชาติ

8. การนำเสนอนโยบายและทางเลือกให้กับประชาชน โดยการกำหนดนโยบาย สาธารณะที่สำคัญของประเทศ เพื่อมุ่งนำไปใช้ในการปกครอง และบริหารประเทศและ นำเสนอนโยบายที่ชัดเจนเป็นรูปธรรม และสอดคล้องกับปัญหาและความต้องการของ ประชาชน เพื่อให้

ประชาชนได้มีโอกาสในการเลือกพรรคที่น่าเสนอนโยบายที่ตรงกับ ความต้องการของตนเองมากที่สุด ซึ่งนโยบายของพรรคนั้นจะทำหน้าที่ในการแยกจุดยืน ทางการเมืองของประชาชนอีกทั้งนโยบายยังเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่ช่วยกระตุ้นให้ ประชาชน ไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งด้วย

9. การเป็นสื่อกลางและสร้างความสามัคคีของคนในชาติ โดยพรรคการเมืองเอง จะต้องทำหน้าที่เป็นสื่อกลางระหว่างประชาชน หน่วยงานหรือองค์กรต่าง ๆ โดยเฉพาะ องค์กรหลักตามรัฐธรรมนูญทั้งฝ่ายบริหารและนิติบัญญัติ เช่น รัฐสภา คณะรัฐมนตรี ศาล เพื่อก่อให้เกิดความเข้าใจอันดีระหว่างกัน อันจะก่อให้เกิดความสามัคคีของคนในชาติ

5. แนวคิดเกี่ยวกับการจัดระบบห้วคะแนน

ห้วคะแนนมีความสำคัญต่อการหาเสียงอย่างมากสำหรับสังคมนการเมืองไทยในปัจจุบัน ส่วนหนึ่งแห่งความสำเร็จของผู้สมัครรับเลือกตั้งมาจากการมีห้วคะแนนที่มีประสิทธิภาพ สามารถหาคะแนนให้กับผู้สมัครได้เป็นจำนวนมาก แม้ว่าความคิดเห็นของคนทั่วไปที่มีต่อห้วคะแนนจะเป็นไปในแง่ที่ว่า “ห้วคะแนน” คือ บุคคลที่ช่วยหาเสียงให้กับผู้สมัครรับเลือกตั้ง โดยใช้เล่ห์เหลี่ยมกลโกงหรือให้อามิสสินจ้างกับผู้มีสิทธิเลือกตั้ง เพื่อชักจูงให้เลือกผู้สมัครที่เขาสนับสนุนจนได้รับชัยชนะในการเลือกตั้ง โดยที่ห้วคะแนนมักจะหวังสินจ้างรางวัลจากผู้สมัครเป็นการตอบแทน หรือ ยักยอกสิ่งของเงินทองที่ผู้สมัครให้ไว้ คิดสินบนชาวบ้านบางส่วนมาเป็นของตน ส่วนคนที่ช่วยผู้สมัครหาเสียงอย่างเต็มที่โดยไม่หวังผลตอบแทนเป็นตัวแทนหรือสินจ้างรางวัลโดยตรง มักจะนิยมเรียกกันว่า “ผู้สนับสนุน” มากกว่า “ห้วคะแนน” ดังนั้น “ผู้สนับสนุน” หรือ “ห้วคะแนน” ก็คือบุคคลที่สามารถหาคะแนนเสียงให้กับผู้สมัครรับเลือกตั้งได้ โดยไม่คำนึงถึงว่าจะใช้วิธีการอย่างไร มาแสวงหาความสนับสนุนให้กับผู้สมัครของตน ห้วคะแนนจึงเป็นกลไกที่สำคัญภายในกระบวนการหาเสียงของผู้สมัครรับเลือกตั้ง เป็นเสมือนแขนขาที่สำคัญในการประสานงาน ติดต่อเร่งเร้ากระตุ้นให้ประชาชนเห็นความสำคัญของผู้สมัครที่เขาสนับสนุน

บางครั้งห้วคะแนนจะต้องเป็นบุคคลที่มีอิทธิพลในท้องถิ่น เป็นผู้ที่มีญาติพี่น้องเพื่อนฝูงมาก เป็นที่นับถือของประชาชน ผู้สมัครให้การยอมรับห้วคะแนนก็เพราะห้วคะแนนเป็นผู้ที่มีความสัมพันธ์ส่วนตัวอย่างใกล้ชิด หรือเป็นผู้นำของชุมชนที่ชาวบ้านให้ความยอมรับนับถือ ห้วคะแนนที่ประสบความสำเร็จในการชักจูงให้ชาวบ้านมาลงคะแนนให้กับผู้สมัคร มักจะใช้ความสัมพันธ์และการยอมรับที่ชาวบ้านมีให้กับเขาเป็นเครื่องมือสำคัญในการโน้มน้าวใจให้ชาวบ้านคล้อยตาม แต่ถ้าความสัมพันธ์ระหว่างชาวบ้านกับห้วคะแนนมีไม่มากพอ ห้วคะแนนอาจ

ต้องอาศัยปัจจัยอย่างอื่น ในบางกรณีห้วคะแนนอาจจะทำหน้าที่เป็นเพียงกลไกประสานระหว่าง “การซื้อ-ขายคะแนนเสียง” ของผู้สมัครกับชาวบ้านเท่านั้นก็มี

ประเภทของห้วคะแนน

เพิ่มพงษ์ เชาวลิต และ ศรีสมภพ จิตรภิรมย์ศรี (2531, หน้า 27-34) ได้แบ่งประเภทของห้วคะแนนไว้ ดังนี้

1. แบ่งโดยยึดหลักความสัมพันธ์กับผู้สมัคร สามารถแบ่งออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่

1.1 ประเภทกลุ่มห้วคะแนนที่เป็นเครือญาติของผู้สมัคร เป็นกลุ่มบุคคลที่มีความผูกพันกับผู้สมัครมากที่สุด และมีส่วนช่วยเหลือผู้สมัครในการหาเสียงทุกรูปแบบมากที่สุดความผูกพันดังกล่าวมีผลให้ห้วคะแนนในกลุ่มนี้มีความซื่อสัตย์ต่อผู้สมัครมากที่สุด

1.2 ประเภทกลุ่มห้วคะแนนที่เป็นเพื่อนหรือเป็นกลุ่มคนที่รู้จักกับผู้สมัครโดยตรง บุคคลกลุ่มนี้จะช่วยเหลือผู้สมัครในการหาเสียงมากน้อยอย่างไรขึ้นอยู่กับความสัมพันธ์ที่ผู้สมัครมีต่อเขาเป็นสำคัญ

1.3 ประเภทกลุ่มห้วคะแนนที่ได้รับการแนะนำมา ห้วคะแนนประเภทนี้ไม่มีความสัมพันธ์โดยตรงกับผู้สมัคร แต่ได้รับคำแนะนำมาจากกลุ่มห้วคะแนนประเภทแรกและประเภทที่สอง

2. แบ่งประเภทห้วคะแนนตามสาขาอาชีพ ได้แก่

2.1 กลุ่มข้าราชการหรืออดีตข้าราชการ เป็นกลุ่มที่มีอำนาจ อิทธิพลสูง มีคนเคารพนับถือมากในท้องถิ่นนั้น ๆ และเป็นตัวเชื่อมไปถึงห้วคะแนนอื่น ๆ ด้วย ข้าราชการพวกนี้นอกจากมีส่วนสนับสนุนด้านการหาคะแนนเสียงให้กับผู้สมัครแล้ว ยังอาจให้ความช่วยเหลือในด้านกลวิธีในการหาคะแนนเสียงอย่างไม่ชอบมาพากลอีกด้วย ข้าราชการบางกลุ่มโดยเฉพาะที่มีสายการบังคับบัญชาที่เด็ดขาด มีการรวมตัวกันเป็นกลุ่มก้อน สามารถสั่งการให้ผู้ที่บังคับบัญชาลงคะแนนเสียงให้กับผู้สมัครที่ตนสนับสนุนได้

2.2 กลุ่มผู้นำท้องถิ่นที่ได้รับการแต่งตั้งจากทางราชการ เช่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน สารวัตรกำนัน แพทย์ประจำตำบล กรรมการสภาตำบล กรรมการหมู่บ้าน ฯลฯ ผู้นำเหล่านี้จะเป็น ผู้ที่มีเครือญาติมาก มีอิทธิพลต่อท้องถิ่นสูง ก่อนที่จะมาเป็นผู้นำชุมชนก็ต้องมีฐานคะแนนเสียงของตนในหมู่บ้านเป็นพื้นฐานอยู่แล้ว ดังนั้น ในการเลือกตั้งแต่ละครั้งจึงเป็นเป้าหมายที่ผู้สมัครรับเลือกตั้งจึงพยายามแสวงหามาเป็นห้วคะแนนให้กับตนเอง เพราะนั่นเกือบจะประกันชัยชนะ ในท้องถิ่นนั้น ๆ ได้อย่างแน่นอน แต่การเลือกตั้งช่วงหลัง ๆ ห้วคะแนนกลุ่มนี้มีข้อจำกัดมากขึ้น เพราะในการเข้าสู่ตำแหน่งต้องผ่านการแข่งขันกับผู้นำท้องถิ่นอื่น ๆ จึงทำให้ฐานคะแนนถูก แบ่งออกและไม่ได้รับคะแนนเสียงมากเช่นสมัยก่อน

2.3 กลุ่มนักการเมืองท้องถิ่น เช่น สมาชิกสภาจังหวัด (ส.จ.) สมาชิกสภาเทศบาล (ส.ท.) นายกเทศมนตรี เทศมนตรี ฯลฯ ซึ่งเป็นบุคคลที่ได้รับการเลือกตั้งจากประชาชนในเขตเลือกตั้งของการบริหารส่วนท้องถิ่นหัวคะแนนในกลุ่มนี้ยังมีความชำนาญในการเลือกตั้ง มีฐานคะแนนกว้างกว่าผู้นำท้องถิ่นข้างต้น ความสัมพันธ์ระหว่างนักการเมืองท้องถิ่นเหล่านี้กับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมีลักษณะพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน ทั้งด้านฐานคะแนนเสียง และผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจ ลักษณะนี้ทำให้นักการเมืองท้องถิ่นเป็นหัวคะแนนที่สำคัญยิ่งของผู้สมัคร

2.4 กลุ่มนักธุรกิจ พ่อค้า คหบดีท้องถิ่น ที่มีฐานะร่ำรวยและเป็นที่ยอมรับของบรรดาพ่อค้าด้วยกัน และเป็นผู้ที่มีความกว้างขวางในเชิงธุรกิจ มีความสัมพันธ์กับประชาชนทั่วไปในท้องถิ่น หัวคะแนนกลุ่มนี้มีบทบาทและอิทธิพลต่อการหาเสียงโดยนำวิธีการให้ประโยชน์ทางวัตถุเข้าแลกเปลี่ยนหรือความสัมพันธ์ในเชิงธุรกิจ ฐานะเป็นพ่อค้า-ลูกค้า หรือ เจ้าหนี้-ลูกหนี้ มาใช้หัวคะแนนประเภทนี้ได้รับการยอมรับมากขึ้นในปัจจุบัน

2.5 พระสงฆ์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งระดับเจ้าอาวาสหรือพระอาจารย์ต่าง ๆ เป็นผู้ที่มีอิทธิพลทางจิตใจต่อชาวบ้านเป็นอย่างยิ่ง หากผู้สมัครสามารถโน้มน้าวให้พระช่วยหาคะแนนให้ได้แล้ว โอกาสที่จะได้รับคะแนนเสียงในเขตเลือกตั้งในจำนวนมาก ๆ ก็ย่อมเป็นไปได้สูงมาก

2.6 กลุ่มอาชีพอื่น ๆ ที่เป็นเจ้าพ่อ นักเลง อันธพาล หัวคะแนนประเภทนี้โดยส่วนใหญ่เป็นผู้ที่ประกอบอาชีพไม่ซื่อสัตย์สุจริต หรือผิดกฎหมาย ซึ่งมักมีความสัมพันธ์อันดีกับเจ้าหน้าที่ท้องถิ่น แม้จะมีอาชีพที่ผิดกฎหมายเนื่องจากการแลกเปลี่ยนผลประโยชน์ต่อกัน รวมทั้งยังมีความสัมพันธ์กับประชาชนจำนวนมากด้วยธุรกิจที่ไม่เปิดเผยอีกด้วย

3. แบ่งประเภทหัวคะแนนตามลักษณะการจัดตั้ง แบ่งออกเป็น

3.1 หัวคะแนนที่มีการจัดตั้งโดยตรงจากผู้สมัคร หรือพรรคการเมืองของผู้สมัคร การรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งในสมัยหลัง ๆ นี้ ผู้สมัครพยายามที่จะจัดตั้งหัวคะแนนระดับต่าง ๆ เพื่อให้ครอบคลุมพื้นที่มากที่สุด เพื่อที่จะอาศัยหัวคะแนนเหล่านี้ชักนำไปประชาชนมาลงคะแนนเสียงให้ผู้สมัครด้วยวิธีการต่าง ๆ คะแนนเสียงที่ได้มาในลักษณะนี้เรียกว่า “คะแนนจัดตั้ง” หมายถึงผู้ลงคะแนนเสียงมาลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง โดยการชักนำของหัวคะแนนของผู้สมัคร

3.2 หัวคะแนนที่ไม่มีการจัดตั้ง ไม่มีความสัมพันธ์โดยตรงกับผู้สมัครที่เป็นหัวคะแนนที่เกิดขึ้นเองโดยมิได้มีการชักชวนจากผู้สมัครโดยตรง แต่เป็นผู้ที่ช่วยรณรงค์หาเสียงให้กับ ผู้สมัครด้วยความสมัครใจ มิได้หวังผลตอบแทน หัวคะแนนในลักษณะนี้เกิดขึ้นในสภาพการณ์พิเศษ หรือผู้สมัครมีคุณสมบัติโดดเด่นต่างไปจากคุณสมบัติของผู้สมัครคนอื่น ๆ เช่นเป็นผู้ที่มีความซื่อสัตย์สุจริต ประพฤติตนในศีลธรรมอย่างเคร่งครัด อาจเป็นการชักนำไปประชาชนกลุ่ม ต่าง ๆ ออกทำ

การช่วยเหลือเสียงให้โดยมิได้สัมพันธ์ รู้จัก หรือได้รับการติดต่อจากผู้สมัครเป็นการส่วนตัว พลังของกลุ่มคนเหล่านี้จะมีลักษณะกระจัดกระจาย และสร้างผลสะท้อนทางการเมืองในวงกว้าง

4. แบ่งประเภทหัวคะแนนตามความชำนาญ แบ่งออกเป็น 3 ประเภท คือ

4.1 หัวคะแนนที่มีความชำนาญ ได้แก่ หัวคะแนนที่มีความชำนาญในการหาเสียงในพื้นที่นั้น ๆ มาทุกสมัย ผู้สมัครที่มีหัวคะแนนในลักษณะนี้ช่วยในการหาเสียงย่อมมีหลักประกันในการได้รับคะแนนเสียง

4.2 หัวคะแนนที่ยังไม่เคยเป็นหัวคะแนนมาก่อน หัวคะแนนประเภทนี้ไม่ค่อยมีความชำนาญในการหาเสียง ยังคาดคะเนคะแนนเสียงที่แท้จริงได้ยาก

4.3 หัวคะแนนจอมปลอม หรือหัวคะแนนหลอกหลวง ได้แก่ บุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่ไม่ได้เป็นหัวคะแนนจริง แต่ใช้วิธีการต่าง ๆ หลอกหลวงผู้สมัครว่าตนเป็นหัวคะแนน เพื่อหวังเรียกร้อยผลประโยชน์จากผู้สมัครหน้าใหม่ หรือยังไม่มีประสบการณ์ในพื้นที่

5. แบ่งประเภทหัวคะแนนตามระดับและโครงสร้างของหัวคะแนน แบ่งออกเป็น

5.1 หัวคะแนนระดับจังหวัด ได้แก่ หัวคะแนนที่มีฐานคะแนนเสียงในขอบเขตจังหวัด จัดเป็นหัวคะแนนที่มีฐานะสูงสุด เป็นผู้ที่มิประสบการณในการหาเสียงเลือกตั้งมาก่อนหัวคะแนนระดับนี้อาจจะมีเครือข่ายคะแนนเสียงเป็นช่วงชั้นลงมาจนถึงฐานคะแนนเสียงต่ำที่สุดได้

5.2 หัวคะแนนระดับอำเภอ ได้แก่ หัวคะแนนเสียงในขอบเขตอำเภอ มีฐานะรองจากหัวคะแนนระดับจังหวัด ทำหน้าที่ในการประสานสัมพันธ์ระหว่างผู้สมัครหรือผู้อำนวยการเลือกตั้งกับหัวคะแนนระดับต่ำกว่า ในบางกรณีคะแนนระดับอำเภอจะมีเครือข่ายเชื่อมโยงกับหัวคะแนนระดับตำบล และหมู่บ้านโดยตรง

5.3 หัวคะแนนระดับตำบล ได้แก่ หัวคะแนนเสียงที่ควบคุมฐานคะแนนเสียงในขอบเขตตำบล เป็นหัวคะแนนที่ทำหน้าที่ในการประสานกับหัวคะแนนระดับหมู่บ้านและระดับอำเภอ เป็นผู้ที่ได้รับความเคารพเชื่อถือจากชาวบ้าน

5.4 หัวคะแนนระดับหมู่บ้าน ได้แก่ หัวคะแนนที่ควบคุมฐานคะแนนเสียงในขอบเขตหมู่บ้าน เป็นหัวคะแนนที่มีความใกล้ชิดกับผู้มีสิทธิเลือกตั้งมากที่สุด เป็นตัวกลางระหว่างหัวคะแนนระดับตำบลกับชาวบ้านผู้มีสิทธิเลือกตั้ง

5.5 หัวคะแนนระดับคุ้มหรือกลุ่ม ในบางหมู่บ้านจะมีการก่อตั้งบ้านเรือนเป็นกลุ่ม ๆ ตามความสัมพันธ์ทางเครือญาติ หรือพื้นเพเดิม ในกรณีที่หัวคะแนนระดับหมู่บ้าน ไม่สามารถทำงานได้ครอบคลุมทั่วทั้งหมู่บ้าน ผู้สมัครจำเป็นต้องหาหัวคะแนนอีกระดับหนึ่ง ได้แก่ หัวคะแนนระดับคุ้มหรือกลุ่ม เพื่อให้คะแนนเสียงของผู้สมัครมีความมั่นคงยิ่งขึ้น

กล่าวโดยสรุป หัวคะแนนมีความสำคัญต่อการหาเสียงและต้องเป็นผู้ที่มีอิทธิพล มีญาติพี่น้อง เพื่อนฝูงมาก เป็นที่นับถือของประชาชน เป็นผู้นำชุมชนที่ชาวบ้านให้การยอมรับนับถือ หัวคะแนนสามารถแบ่งได้เป็นหัวคะแนนตามสาขาอาชีพ หัวคะแนนที่ยึดหลักความสัมพันธ์กับผู้สมัคร หัวคะแนนตามลักษณะการจัดตั้ง หัวคะแนนตามความชำนาญ และหัวคะแนนตามระดับ และโครงสร้างของหัวคะแนน

6. คุณสมบัติของผู้ลงสมัครเลือกตั้ง

คุณสมบัติเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้ง มักจะคำนึงถึงคุณสมบัติที่สำคัญ 7 ประการ คือ (กรมพล ทอธรรมนูญและคณะ, 2531 : 10-13)

1. อายุ ประเทศต่าง ๆ มักจะกำหนดอายุขั้นต่ำของการมีสิทธิเลือกตั้งไว้ 18 ปี หรือ 20 ปี เป็นต้น
2. ความเป็นพลเมือง หมายถึง การเป็นสมาชิกรัฐหนึ่ง ๆ และการเป็นสมาชิกนั้นนำมาซึ่งสิทธิและหน้าที่ทางการเมือง
3. การมีถิ่นที่อยู่ หมายถึง การกำหนดระยะเวลาขั้นต่ำในการมีถิ่นที่อยู่ ภายในเขตเลือกตั้ง
4. การรู้หนังสือ เงื่อนไขนี้ไม่เป็นที่ยอมรับกันทั่วไป
5. คุณสมบัติเกี่ยวกับความประพฤติ หมายถึง การจำกัดสิทธิบุคคลบางประเภทที่มีความประพฤติเสื่อมเสียอย่างร้ายแรงจนถูกศาลตัดสินลงโทษ หรือตัดสิทธิในการเลือกตั้ง
6. คุณสมบัติเกี่ยวกับสภาพความสมบูรณ์ของจิตใจ ประเทศต่าง ๆ มักจะไม่ให้สิทธิเลือกตั้งแก่บุคคลที่มีความเจ็บป่วยทางด้านจิตใจ เช่น คนวิกลจริต จิตไม่สมประกอบ เป็นต้น
7. คุณสมบัติเกี่ยวกับสถานภาพทางสังคมบางประการ เช่น นักพรต นักบวช ซึ่งสังคมถือว่าไม่สมควรที่จะมีส่วนร่วมทางการเมืองเพราะจะไม่เป็นผลดีต่อสถานภาพของตัวเอง

7. การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน

สุทธรณู ศรีไสย์ และคณะ (2545, หน้า 404-405) ได้ศึกษาเรื่องความเป็นเลิศด้านความโปร่งใสและการมีส่วนร่วมของประชาชน: การจัดอันดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เข้าร่วมโครงการรางวัลพระปกเกล้า ประจำปี 2544 สรุปประเด็นที่สำคัญ ดังนี้

1. สภาพพื้นที่ที่แตกต่างกันอาจเป็นปัจจัยที่มีผลต่อความพึงพอใจ และความเชื่อถือของประชาชนต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในประเด็นที่แตกต่างกันได้ เช่น ประชาชนที่อยู่ในเขตเทศบาลที่เป็นพื้นที่ที่มีความเป็นเมืองมากกว่า มีความพอใจต่อการมีความรู้ของผู้บริหารว่าเป็นประเด็นที่สำคัญความน่าเชื่อถือขององค์กร ในขณะที่ประชาชนที่อยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลมีความพึงพอใจต่อการอุทิศเวลาของผู้บริหารว่าเป็นประเด็นสำคัญ เป็นต้น แต่อย่างไรก็ตาม ในทุกระดับขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่ว่าจะเป็นเทศบาล อบต. หรือ อบจ. ต่างก็มีประเด็นร่วมกันที่เห็นว่ามีความสำคัญต่อความพึงพอใจของประชาชนมาก คือ ความเอาใจใส่ดูแลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อทุกข์สุขของประชาชน

2. ลักษณะการสื่อสารระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังเป็นลักษณะของการสื่อสารทางเดียว โดยเครื่องมือหรือวิธีการของหน่วยการปกครองเองมากกว่า เช่น ระบบเสียงตามสาย หรือรถยนต์กระจายเสียงเคลื่อนที่ เป็นการสื่อสารในลักษณะการประชาสัมพันธ์ การทำงานขององค์กรหรือขอความร่วมมือจากประชาชนในเรื่องต่าง ๆ

3. การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นส่วนใหญ่มักเป็นลักษณะของการร่วมรับฟังมากกว่า ซึ่งอาจสะท้อนถึงอิทธิพลของวัฒนธรรมแบบไพร่ฟ้าในทางการปกครองแต่ดั้งเดิมในสังคมไทย ที่ความสัมพันธ์ทางอำนาจการปกครองเป็นความสัมพันธ์แบบบนลงล่างแบบผู้ปกครองกับผู้ถูกปกครอง

ชาติชาย ณ เชียงใหม่ (2545, หน้า 405-406) ได้ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมกับการพัฒนาชุมชนท้องถิ่นที่สมคูลย์ ได้เสนอถึงอุปสรรค ข้อจำกัดของการมีส่วนร่วมที่สำคัญคือ

1. การขาดคุณค่าและจิตสำนึกสาธารณะของประชาชน
2. ปัจจัยภายในชุมชนไม่เอื้อต่อการรวมตัวและการมีส่วนร่วม เช่น ความอ่อนแอทางเศรษฐกิจ ความอ่อนแอทางสังคม ความสามารถในการจัดการกลุ่มในชุมชนให้เข้มแข็งมีไม่เพียงพอ ระบบความรู้ ภูมิปัญญาในชุมชนได้รับการสืบสาน และประยุกต์ให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ได้ล่าช้าและภาวะการขาดแคลนผู้นำที่มีความสามารถของชุมชน
3. การขาดระบบการจัดการมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่น เช่น การเข้าไปมีส่วนร่วมในการตรวจสอบมักเป็นลักษณะฟ้อง หรือร้องเรียนเรื่องที่มีผลกระทบต่อตนเองที่ค่อนข้างเป็นรายประเด็นความเคลื่อนไหวเพื่อตรวจสอบการทำงานภาครัฐ มีลักษณะการคิดและทำแบบแยกส่วนไม่เชื่อมโยงกัน
4. การออกกฎหมาย ระเบียบเพื่อกำหนดช่องทางและกลไกที่ประชาชนจะเข้าไปตรวจสอบยังไม่สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญเท่าที่ควรสำหรับปัจจัยสำคัญภายในชุมชนที่จะส่งเสริมการมีส่วนร่วม ได้แก่

1. กลไกและช่องทางการสื่อสารที่สามารถเป็นเวทีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และการรวมตัวเป็นกลุ่มเพื่อเชื่อมโยงเป็นเครือข่ายต่อไป
2. วิธีการของชุมชนในการจัดการทรัพยากรมีหรือไม่อย่างไร ทำให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกันในการมีส่วนร่วมโดยผ่านวิธีการเหล่านั้นมากน้อยเพียงใด
3. ทรัพยากรที่เป็นปัจจัยสำคัญต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน
สรุป การตรวจสอบการใช้อำนาจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยชุมชนจะเป็นเครื่องบ่งชี้ถึงสำนึกในการมีส่วนร่วมของชุมชนได้ดีที่สุด แต่วัฒนธรรมอำนาจนิยม และการรวมศูนย์ทางการเมืองพัฒนามาจนรวมทั้งอำนาจทางการเมืองแบบอุปถัมภ์ก็เป็นสาเหตุสำคัญที่บั่นทอนความรู้ ความตระหนักในการมีพื้นที่ทางการเมืองร่วมกันของชุมชน

8. การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี เมื่อวันที่ 23 ธันวาคม 2550

1. ความสำคัญของการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ส.ส.)

การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมีความสำคัญต่อคนไทยทุกคนที่ต้องไปทำหน้าที่เพื่อมอบอำนาจธิปไตยของเราโดยการเลือกตั้งผู้แทนไปทำหน้าที่ในการปกป้องผลประโยชน์และดูแลทุกข์สุขของประชาชนรวมทั้งบริหารงบประมาณของประเทศชาติดั่งนั้น การเลือกตั้งผู้แทนที่เป็น “คนดี” มีความซื่อสัตย์ เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมของประชาชนให้เข้าไปทำงานทางการเมืองแทนเราจะทำให้สามารถใช้งบประมาณทุกบาททุกสตางค์ที่มาจากเงินภาษีของประชาชนไปพัฒนาประเทศชาติได้อย่างเต็มที่

2. ที่มาของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ส.ส.)

2.1 สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ส.ส.) แบบแบ่งเขตเลือกตั้ง

มีจำนวน 400 คน คือ ส.ส.ที่มาจากเขตเลือกตั้งโดยการแบ่งเขตเลือกตั้งทั่วประเทศออกเป็น 157 เขต ในแต่ละเขตเลือกตั้งมี ส.ส.ได้ 1-3 คน ผู้ที่ได้รับคะแนนสูงสุดเรียงตามลำดับลงมาเป็นผู้ได้รับเลือกตั้งเป็น ส.ส.

2.2 สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ส.ส.) แบบสัดส่วน

มีจำนวน 80 คน คือ ส.ส.ที่พรรคการเมืองที่ลงสมัครในแต่ละเขตเลือกตั้งต้องส่งบัญชีรายชื่อพรรคละ 10 คน เรียงลำดับไว้เพื่อให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งพิจารณาเลือก ซึ่งระบบนี้จะแบ่งพื้นที่ประเทศออกเป็น 8 เขตเลือกตั้ง มี ส.ส.ได้เขตเลือกตั้งละ 10 คน

3. หน้าที่ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ส.ส.)

- ออกกฎหมาย เพื่อประโยชน์ของประเทศชาติและประชาชน

- เป็นผู้เลือก ส.ส. ที่จะดำรงตำแหน่งเป็นนายกรัฐมนตรี
- ควบคุมการบริหารราชการแผ่นดินของคณะรัฐมนตรี
- จัดสรรงบประมาณแผ่นดินเพื่อการพัฒนาประเทศ
- นำปัญหาความเดือดร้อนและความต้องการของประชาชนเสนอต่อรัฐบาล

4. คุณสมบัติของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง

- มีสัญชาติไทย แต่บุคคลผู้มีสัญชาติไทยโดยการแปลงสัญชาติต้องได้สัญชาติไทยมาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปี
- อายุไม่ต่ำกว่า 18 ปีบริบูรณ์ ในวันที่ 1 มกราคม ของปีที่มีการเลือกตั้ง และ
- มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านในเขตเลือกตั้งมาแล้วเป็นเวลาติดต่อกันไม่น้อยกว่า 90 วันนับถึงวันเลือกตั้ง

5. ลักษณะต้องห้ามผู้มีสิทธิเลือกตั้ง

- (1) เป็นภิกษุ สามเณร นักพรต หรือนักบวช
- (2) อยู่ในระหว่างถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง
- (3) ต้องคุมขังอยู่โดยหมายของศาล หรือโดยคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมาย
- (4) วิกลจริต จิตฟั่นเฟือน หรือไม่สมประกอบ

6. การเตรียมตัวก่อนไปเลือกตั้ง ส.ส.

6.1 การตรวจสอบรายชื่อ

- 20 ก่อนวันเลือกตั้ง ตรวจสอบรายชื่อจากบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งได้ที่ ศาลากลางจังหวัด ที่ว่าการอำเภอ ที่ทำการเขต สำนักงานเทศบาล ที่ทำการ อบต. ที่ทำการผู้ใหญ่บ้าน เขตชุมชน หรือที่ตั้งของหน่วยเลือกตั้ง
- 15 วันก่อนวันเลือกตั้ง ตรวจสอบรายชื่อจากบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งและที่เลือกตั้งจากหนังสือแจ้งเจ้าบ้าน (ส.ส.12)

6.2 การเพิ่มชื่อ-ถอนชื่อ

ก่อนวันเลือกตั้งไม่น้อยกว่า 10 วัน หากเห็นว่าไม่มีชื่อตนเองหรือมีชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งปรากฏอยู่ในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งให้แจ้งนายทะเบียนอำเภอหรือนายทะเบียนท้องถิ่น โดยนำหลักฐานสำเนาทะเบียนบ้านและบัตรประจำตัวประชาชนหรือบัตรประจำตัวอื่นใดที่ทางราชการออกให้มาแสดงด้วย

7. การแจ้งเหตุที่ไม่ใช้สิทธิเลือกตั้ง ส.ส.ไม่ได้

7.1 ก่อนหรือหลังวันเลือกตั้ง 7 วัน ขอรับแบบ ส.ส.28 หรือทำหนังสือชี้แจงเหตุที่ทำให้ไปใช้สิทธิเลือกตั้งไม่ได้ และให้ระบุเลขประจำตัวประชาชนและที่อยู่ตามทะเบียนบ้าน

7.2 ยื่นหนังสือต่อนายทะเบียนอำเภอหรือนายทะเบียนท้องถิ่น

- ด้วยตนเอง - มอบหมายผู้อื่น หรือ - ส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียน

8. ผู้ที่มีเหตุทำให้ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ส.ส.ไม่ได้

- (1) ผู้มีฐานะจำเป็นเร่งด่วนต้องเดินทางไปพื้นที่ห่างไกล
- (2) ผู้ป่วยและไม่สามารถเดินทางไปใช้สิทธิเลือกตั้งได้
- (3) ผู้พิการหรือผู้สูงอายุและไม่สามารถเดินทางไปใช้สิทธิเลือกตั้งได้
- (4) ผู้เดินทางออกนอกราชอาณาจักร
- (5) ผู้มีถิ่นที่อยู่ห่างไกลจากที่เลือกตั้งเกินกว่า 100 กิโลเมตร
- (6) ผู้ประสบเหตุสุดวิสัย เช่น อุทกภัย ภัยพิบัติ ฯลฯ

9. หลักฐานที่ใช้ในการเลือกตั้ง ส.ส.

- (1) บัตรประชาชน (บัตรที่หมดอายุก็ใช้ได้)
- (2) บัตรหรือหลักฐานที่ราชการหรือหน่วยงานของรัฐออกให้มีรูปถ่ายและหมายเลข

ประจำตัวประชาชน เช่น บัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐ ใบขับขี่ หนังสือเดินทาง (พาสปอร์ต)

10. ขั้นตอนการลงคะแนนเลือกตั้ง

- (1) ตรวจสอบรายชื่อ

ตรวจสอบรายชื่อและลำดับที่จากบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่ประกาศไว้
หน้าหน่วยเลือกตั้ง

- (2) ยื่นบัตรประจำตัวประชาชน

ยื่นบัตรประจำตัวประชาชนและลงลายมือชื่อในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง

- (3) รับบัตรเลือกตั้ง 2 ใบ

ลงลายมือชื่อ หรือพิมพ์ลายนิ้วหัวแม่มือขวาบนต้นขั้วบัตรเลือกตั้ง พร้อมรับ
บัตร 2 ใบ คือ บัตรเลือกตั้ง ส.ส.แบบแบ่งเขต และบัตรเลือกตั้ง ส.ส.แบบสัดส่วน

- (4) ทำเครื่องหมายกากบาท

เข้าคูหาลงคะแนน ทำเครื่องหมายกากบาท x ลงในช่องทำเครื่องหมาย

- บัตรเลือกตั้ง ส.ส.แบบแบ่งเขต เลือกได้ไม่เกินจำนวน ส.ส.ที่มีในเขต

เลือกตั้ง

- บัตรเลือกตั้ง ส.ส.แบบสัดส่วน เลือกตั้งพรรคการเมืองเพียงหมายเลขเดียว

- หากไม่ต้องการเลือกใคร หรือพรรคการเมืองใดให้ทำเครื่องหมายกากบาท x

ในช่องไม่ลงคะแนน

- (5) หย่อนบัตรด้วยตนเอง

เมื่อลงคะแนนเสร็จแล้วพับบัตรเลือกตั้งให้เรียบร้อย และหย่อนบัตรลงในหีบ
บัตรเลือกตั้งด้วยตนเอง

11. คนดีที่ควรเลือกเป็น ส.ส. ควรมีลักษณะ

- (1) มีประวัติการทำงานหรือผลงานที่ผ่านมาดีและเป็นที่ยอมรับ
- (2) มีคุณธรรมและรู้จักเสียสละ
- (3) เข้าถึงประชาชนในพื้นที่อย่างสม่ำเสมอเข้าใจปัญหาที่เกิดขึ้นและนำมาแก้ไข
โดยเสนอเป็นนโยบายที่เป็นประโยชน์ต่อประชาชน
- (4) เป็นแบบอย่างของการรู้จักรักษาประโยชน์ของส่วนรวม
- (5) ไม่มีพฤติกรรมฝ่าฝืนกฎหมายเลือกตั้ง เช่น แจกเงินหรือของเพื่อให้ผู้ใด
ลงคะแนนให้ตนเอง หรือไม่ลงคะแนนให้ผู้สมัครอื่น หรือพรรคอื่นๆ

12. พรรคการเมืองที่ดี ควรมีลักษณะ

- (1) มีนโยบายเพื่อประโยชน์ส่วนรวมของประชาชน และมีแนวทางปฏิบัติให้เป็น
จริงได้
- (2) ระบบบริหารของพรรคยึดหลักการประชาธิปไตย
- (3) มีการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน
- (4) ดำเนินกิจกรรมทางการเมืองอย่างโปร่งใสและตรวจสอบได้
- (5) เป็นพรรคที่รวมคนทุกกลุ่มในสังคมเป็นสมาชิกไม่ใช่ยึดติดเพียงกลุ่มใดกลุ่ม
หนึ่ง

13. การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี

1. ประวัติการจัดการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี

สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดชลบุรี ได้จัดให้มีการ
เลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดชลบุรี ตั้งแต่ พ.ศ.2544-2551 จำนวน 4 ครั้ง ดังนี้

- 1.1 การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ 6 มกราคม 2544
- 1.2 การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2548
- 1.3 การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ 2 เมษายน 2549
- 1.4 การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ 23 ธันวาคม 2550

2. การแบ่งเขตเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

การกำหนดเขตเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง จังหวัด
ชลบุรี พ.ศ. 2550 จำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร 8 คน จำนวน 3 เขตเลือกตั้ง 1,280 หน่วยเลือกตั้ง

ตารางที่ 2.1 แสดงเขตเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง จังหวัดชลบุรี

เขตเลือกตั้งที่	จำนวนหน่วยเลือกตั้ง	ท้องที่ที่ประกอบเป็นเขตเลือกตั้ง
1	502	1. อำเภอเมืองชลบุรี 2. อำเภอพานทอง 3. อำเภอพนัสนิคม
2	442	1. อำเภอเกาะสีชัง 2. อำเภอบางละมุง 3. อำเภอสัตหีบ 4. อำเภอบ้านบึง (เฉพาะตำบลศรีราชา ตำบลสุรศักดิ์และตำบลทุ่งสุขลา)
3	336	1.อำเภอบ่อทอง 2. อำเภอหนองใหญ่ 3. อำเภอเกาะจันทร์ 4. อำเภอบ้านบึง 5. อำเภอศรีราชา (ยกเว้น ตำบลศรีราชา ตำบลสุรศักดิ์และตำบลทุ่งสุขลา)

ที่มา: กกต. ชลบุรี

3. ผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นการทั่วไป วันที่ 23 ธันวาคม 2550 คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งที่ 1-3 ได้ประกาศผลการนับคะแนนเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง ปราบกฎผลการนับคะแนนผู้ได้รับคะแนนสูงสุดแต่ละเขตเลือกตั้ง ดังนี้

ตารางที่ 2.2 แสดงผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดชลบุรี เขตเลือกตั้งที่ 1

ชื่อ - สกุล	พรรค	คะแนน
นายประมวล เอมเป็ย	ประชาธิปัตย์	108,016
นายบรรจบ รุ่งโรจน์	ประชาธิปัตย์	101,686
นายมานิตย์ ภาวสุทธิ	ประชาธิปัตย์	96,118

ตารางที่ 2.3 แสดงผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดชลบุรี เขตเลือกตั้งที่ 2

ชื่อ - สกุล	พรรค	คะแนน
นางพจนารถ แก้วพลี	ประชาธิปัตย์	67,666
นายจูนโรจน์ โรจนกุลเสถุ์	ประชาธิปัตย์	64,785
นายไมตรี สอยเหลือง	ประชาธิปัตย์	64,590

ตารางที่ 2.4 แสดงผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดชลบุรี เขตเลือกตั้งที่ 3

ชื่อ – สกุล	พรรค	คะแนน
พล.ต.ต.วีระ อนันตกุล	ประชาธิปัตย์	58,926
นายสรวุฒิ เนื่องจางค์	ประชาธิปัตย์	72,640

ตารางที่ 2.5 แสดงผลคะแนนแบบสัดส่วน

พรรคการเมือง	คะแนน
ประชาธิปัตย์	319,411
พลังประชาชน	136,102
ชาติไทย	57,248
เพื่อแผ่นดิน	11,883
มัชนิมาธิปไตย	6,071
รวมใจไทยชาติพัฒนา	5,633
เกษตรกรไทย	5,099
ประชาราช	4,330
พลังเกษตรกร	4,309
เครือข่ายชาวนาแห่งประเทศไทย	3,532
ประชากรไทย	1,881
ความหวังใหม่	1,582
ไทเป็นไท	1,526
คุณธรรม	1,135
ไทยร่ำรวย	1,020
ประชามติ	666

ตารางที่ 2.6 แสดงจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งและการใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง

เขตเลือกตั้งที่	ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง	ผู้มาใช้สิทธิ	ร้อยละ	บัตรเสีย	ร้อยละ	บัตรไม่ลงคะแนน	ร้อยละ
1	320,986	241,782	75.32	4,704	1.95	14,735	6.09
2	328,099	219,358	66.86	4,672	2.13	22,907	10.44
3	218,210	157,692	72.27	6,709	4.25	9,689	6.14

ตารางที่ 2.7 แสดงจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งและการใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบระบบบัญชีรายชื่อ

เขตเลือกตั้งที่	ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง	ผู้มาใช้สิทธิ	ร้อยละ	บัตรเสีย	ร้อยละ	บัตรไม่ลงคะแนน	ร้อยละ
1	320,986	241,782	75.32	11,470	4.74	10,178	4.21
2	328,099	219,358	66.86	9,185	4.19	13,041	5.95
3	218,210	157,692	72.27	7,730	4.90	5,800	3.68

9. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยไม่เพียงแต่มุ่งทำการศึกษาพฤติกรรมกรรมการเลือกตั้ง แต่ยังพยายามศึกษาปัญหาที่เกิดขึ้นจากพฤติกรรมกรรมการเลือกตั้งที่ไม่พึงประสงค์ งานวิจัยที่น่าสนใจสมควรนำมาเป็นตัวอย่างประกอบการศึกษา อาทิ

จิตรา พรหมชุตติมา (2541) ได้ทำการศึกษาในรายงานการวิจัยเรื่อง “พฤติกรรมกรรมการเลือกตั้งของประชาชนใน ชุมชนแออัด” ซึ่งเป็นการศึกษาถึงบทบาทการเข้ามีส่วนร่วมทางการเมือง พฤติกรรมของประชาชนในการออกเสียงเลือกตั้งเกี่ยวกับแรงจูงใจในการใช้สิทธิเลือกตั้ง ผลการวิจัยพบว่า

1. การรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางด้านการเมือง จะรับรู้จากสื่อโทรทัศน์ สำหรับความสนใจทางการเมืองนั้น จะให้ความสนใจไม่มากนัก แต่มีความรู้ด้านการเมืองมาก ทั้งนี้อาจเป็น

เพราะประชาชนในชุมชนแออัดได้รับ อิทธิพลจากสื่อ โดยเฉพาะโทรทัศน์ทำให้ได้รับความรู้เป็นอย่างดี

2. ทศนคติความคิดเห็นทางการเมืองมีความเห็นว่าเป็นสิทธิมากกว่าเป็นหน้าที่สำหรับ ทศนคติความคิดเห็นที่มีต่อนักการเมืองเป็นไปในเชิงลบมากกว่าบวก โดยเห็นว่าการเลือกตั้งมีการซื้อสิทธิขายเสียงกันมาก แต่ก็ยังไปใช้สิทธิกันมาก เพราะต้องการคนดีเข้าสภา นอกจากนี้ยังมีความเชื่อและอุดมการณ์ในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตย

3. การเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในชุมชนแออัด จะมีบทบาทแก่การเฝ้ามองคู่มากกว่าจะมีบทบาทในการเชื่อมโยงหรือเป็นกิจกรรมเข้าสู่การเมือง

4. ปัจจัยที่เป็นแรงจูงใจที่ทำให้ประชาชนในชุมชนแออัดไปเลือกตั้งเพราะอยากได้ผู้แทนที่ดี ดังนั้น คุณสมบัติของผู้สมัครจึงเป็นปัจจัยที่ทำให้ได้รับการเลือกตั้งด้วย แต่สำคัญที่สุดคือการได้รับการสนับสนุนจากผู้นำชุมชน สำหรับพฤติกรรมกรรมการเลือกตั้งของประชาชนจะพบการแจกเงินมากที่สุด ถึงแม้ว่าจะไม่เห็นด้วยกับพฤติกรรมนี้ก็ตาม

5. เมื่อเปรียบเทียบความสัมพันธ์ระหว่างผู้ที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไปกับผู้ที่มีการศึกษาด้านต่ำกว่าปริญญาตรี จะพบว่า ผู้ที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไปจะมีความสนใจทางการเมือง มีทัศนคติความคิดเห็นทางการเมือง มีบทบาทการเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมือง และมีพฤติกรรมในการออกเสียงเลือกตั้งสูงกว่าผู้ที่มีการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรี

สมนึก พิพิธรังสี (2540) ทำการศึกษาเรื่อง “พฤติกรรมลงคะแนนเสียงเลือกตั้งของประชาชนอายุ 18 - 19 ปี ศึกษากรณีจังหวัดนครราชสีมา” ผลการวิจัยสรุปได้ว่า ประชาชนอายุ 18 - 19 ปี ส่วนใหญ่มีเหตุผลในการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งเพราะต้องการได้ผู้สมัครที่มีความรู้ความสามารถ ส่วนเหตุผลที่จะไม่ไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งเพราะคิดธุระมากที่สุด ส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วยกับการซื้อเสียง มีความรู้ความเข้าใจทางการเมือง สามารถตัดสินใจเลือกผู้สมัครได้แล้ว เป็นผู้ตัดสินใจเลือกด้วยตนเอง และมีเกณฑ์ในการลงคะแนนเสียงโดยนิยมด้วยบุคคลมากกว่าพรรคการเมือง

กฤษณ์ แจ่มแสง (2540) ทำการศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นการศึกษาพฤติกรรมการใช้สิทธิเลือกตั้งโดยการเปรียบเทียบระหว่างการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและการเลือกตั้งผู้ว่าราชการฯ ว่างมีความแตกต่างกันเพียงใด ทั้งในด้านสังคม เศรษฐกิจ และความสนใจทางการเมือง ผลการศึกษาวินิจฉัยพบว่า พฤติกรรมในการเลือกตั้งทั้งสองระดับ ในเรื่อง เพศ อายุ การศึกษา ความเข้มข้นในการหาเสียง การติดป้ายคำขวัญ สโลแกนรูปแบบแปลกใหม่ ประชาชนส่วนใหญ่มีความเห็นแตกต่างกันสำหรับในเรื่องที่มึความคิดเห็นตรงกัน คือ การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมีการซื้อเสียง

มากกว่าการเลือกตั้งผู้ว่าราชการฯ แต่มีความเห็นว่าผู้ว่าราชการฯ มีการแก้ไขปัญหาต่างๆ ได้รวดเร็วกว่าสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

ณัฐพงษ์ สุขวิฤกษ์ (2535) ศึกษาเหตุผลของการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งศึกษาเฉพาะกรณี เขต 1 จังหวัดนครราชสีมา พบว่า ผู้ไปใช้สิทธิลงคะแนนเลือกตั้งส่วนใหญ่มีเหตุผลของการลงคะแนนเลือกตั้งในเชิงประเพณีคือ เห็นว่าการไปลงคะแนนเสียงเป็นพิธีกรรมสำคัญของระบอบประชาธิปไตยและเป็นหน้าที่ของพลเมืองดีและไปลงคะแนนเสียงโดยหวังให้ตัวแทนแก้ไขปัญหาช่วยพัฒนาสร้างความเจริญแก่ผู้ที่เลือกคนและท้องถิ่นที่ตนเป็นตัวแทน โดยยึดตัวบุคคลเป็นเกณฑ์ในการตัดสินใจส่วนอิทธิพลของฐานทางเศรษฐกิจและสังคมที่มีต่อแบบแผนของเหตุผลของการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งนั้น พบว่า บุคคลที่มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมแตกต่างกัน มีเหตุผลของการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งแตกต่างกัน โดยบุคคลที่มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมสูงมีเหตุผลในการลงคะแนนเสียงในเชิงมีการสำนึกทางการเมืองและคำนึงถึงความเป็นเกณฑ์ในการตัดสินใจในทางตรงกันข้ามบุคคลที่มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมต่ำมีเหตุผลของการลงคะแนนเสียงในเชิงประเพณีและยึดตัวบุคคลเป็นเกณฑ์ในการตัดสินใจ

สุรัชย์ บุตรสาระ (2535) ศึกษาเรื่อง อิทธิพลที่มีต่อการใช้สิทธิลงคะแนนเสียง การเลือกตั้งของประชาชนในจังหวัดขอนแก่นพบว่า อิทธิพลที่มีต่อการเลือกตั้งครั้งที่ผ่านมา ได้แก่การรับทราบข่าวสารการเลือกตั้ง รูปแบบการประชาสัมพันธ์ การเลือกตั้ง นอกจากนี้ยังพบว่าโทรทัศน์เป็นแหล่งข่าวสารที่สามารถกระตุ้นให้ประชาชนอยากจะไปใช้สิทธิเลือกตั้งมากที่สุดรองลงมา คือ กลุ่มกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ในขณะที่วิทยุเป็นแหล่งข่าวสารที่ทำให้ประชาชนเข้าใจเกี่ยวกับการเลือกตั้งมากที่สุด

เสริน ปุณณะหิตานนท์ (2520, หน้า 101-102) ได้ศึกษาเรื่อง หัวคะแนน บทบาทและยุทธวิธี พบว่า หัวคะแนนมีบทบาทอย่างมากในการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง โดยเฉพาะการรณรงค์ในช่วงก่อนวันที่มีการเลือกตั้ง จำแนกได้เป็น 5 วิธีการ คือ

1. ชักชวนให้ผู้มีสิทธิลงคะแนนเสียงไปลงคะแนนเสียงให้กับผู้ที่ตนสนับสนุนโดยใช้วิธีใดก็ตามที่จะทำให้คนในชุมชนของหัวคะแนนหรือเขตที่หัวคะแนนรับผิดชอบไปลงคะแนนเสียงให้กับบุคคลที่ตนสนับสนุน

2. สร้างความสัมพันธ์ระหว่างผู้สมัครกับประชาชน เช่น การนำสิ่งของจากผู้สมัครไปแจกให้แก่ผู้มีสิทธิลงคะแนนเป็นการสร้างความรู้สึกที่ดีแก่ประชาชนในชุมชน หรือการรวบรวมข้อเรียกร้องความเดือดร้อนต่าง ๆ ของประชาชนโดยแจ้งแก่ประชาชนว่าผู้สมัครสามารถหาวิธีแก้ปัญหาให้แก่ประชาชนผู้เดือดร้อนได้อันจะทำให้ประชาชนรู้จักตัวผู้สมัครและผู้สมัครได้รับความนิยมมากขึ้น

3. ติดตามประเมินผลคะแนนเสียงที่คาดว่าจะได้รับ แล้วรายงานให้ผู้สมัครทราบการรายงานจะมาเป็นระยะ ๆ เพื่อให้ผู้สมัครทราบว่าขณะนี้คะแนนเสียงของตนเป็นอย่างไร หากคะแนนเสียงได้อยู่แล้วก็จะได้อาวิธีรักษาคะแนนเสียงเอาไว้ แต่ถ้าหากคะแนนเสียงยังเป็นรองคู่แข่ง ก็ได้อาวิธีที่จะทำให้คะแนนเสียงของตนดีขึ้น

4. ทำลายคะแนนเสียงคู่แข่งกันของผู้สมัคร ที่มักจะใช้เมื่อคะแนนเสียงคู่แข่งกันของผู้สมัครมีคะแนนเสียงมากกว่า หัวคะแนนจึงต้องหาหนทางทำให้คะแนนเสียงของผู้ที่ตนสนับสนุนดีขึ้นควบคู่กับการทำลายคะแนนเสียงของคู่แข่ง ซึ่งอาจใช้วิธีการต่าง ๆ เช่น ปล่อยข่าวทำลายคู่แข่งว่าเคยเป็นโจร หรืออันธพาลมาก่อนหรือทำใบปลิวโจมตีคู่แข่งกัน

5. นำผู้มีสิทธิลงคะแนนมาลงคะแนนเสียง ทั้งนี้เพราะการคมนาคมในชุมชนย่อย ๆ เป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้ประชาชนไปใช้สิทธิกันน้อย ถ้าหน่วยเลือกตั้งอยู่ห่างไกลจากชุมชนก็เป็น การยากที่ประชาชนจะอยากเสียสละเวลาให้ ฉะนั้นจึงเป็นภาระจำยอมหรือเป็นหน้าที่ของ หัวคะแนนที่จะต้องจัดหารถไว้รับ-ส่ง คนเพื่อไปใช้สิทธิเลือกตั้ง โดยการจัดรถสำหรับรับส่ง ประชาชนไปลงคะแนนเสียงในการเลือกตั้ง แต่ในปัจจุบันนี้ผู้ศึกษาเห็นว่าการชักจูงให้ประชาชน ไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งด้วยวิธีนี้เป็นไปได้ยาก เนื่องจากการแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติ การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2535 ซึ่งห้ามมิให้พรรคการเมืองหรือ ผู้กระทำการใด ๆ ที่แสดงเจตนาในการโฆษณาหาเสียงเลือกตั้ง

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้จัดระเบียบวิธีวิจัยในลักษณะการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยมีสาระสำคัญในการดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนที่มีสิทธิเลือกตั้งที่มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตเทศบาลเมืองชลบุรี อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี ซึ่งขนาดของกลุ่มตัวอย่างได้คำนวณจากสูตรของ ทาโร ยามาเน่ คือ

$$\text{สูตร} \quad n = \frac{N}{(1 + Ne^2)}$$

เมื่อ n คือ จำนวนตัวอย่างหรือขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N คือ จำนวนหน่วยทั้งหมดหรือขนาดของประชากร ซึ่งเท่ากับ

33,765 คน

e คือ ความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่าง (Sampling Error) ใน

ที่นี้จะกำหนดเท่ากับ ± 0.05 ภายใต้ความเชื่อมั่น 95%

แทนค่าในสูตร

$$n = \frac{33765}{1 + 33765(0.05)^2}$$

$$= 395 \text{ คน}$$

ดังนั้นจำนวนกลุ่มตัวอย่างในครั้งนี้ที่เกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ในการเลือกตั้ง เมื่อวันที่ 23 ธันวาคม 2550 จึงเท่ากับ 395 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ได้สร้างข้อมูลในการเก็บรวบรวมข้อมูลขึ้น โดยใช้กรอบแนวคิดรวมทั้ง ทฤษฎี แนวคิด และผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องเป็นพื้นฐานในการสร้างเครื่องมือ คือแบบสอบถาม (questionnaire) เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล แบบสอบถามมีจำนวน 1 ชุด โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี ในการเลือกตั้ง เมื่อวันที่ 23 ธันวาคม 2550 ได้แก่

- ด้านพรรคการเมือง
- คุณสมบัติเฉพาะตัวของผู้ลงสมัครเลือกตั้ง
- ด้านหัวคะแนน

การสร้างและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1. ศึกษาแนวคิดและทฤษฎีต่าง ๆ จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องแล้วนำมาพิจารณาสร้างแบบสอบถาม
2. นำแบบสอบถามตามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความถูกต้องครอบคลุมของเนื้อหาและความเหมาะสมของหัวข้อ รายการ การใช้ภาษาตลอดจนให้คำแนะนำในการปรับปรุงแก้ไข
3. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความถูกต้องและความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) เพื่อปรับปรุงแก้ไข
4. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขที่สมบูรณ์ไปทดสอบกับประชาชนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างเพื่อหาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.9512
6. นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์ไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ จำแนกเป็น 2 แห่ง

- 3.1 ข้อมูลปฐมภูมิ ได้แก่ ข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมโดยใช้แบบสอบถามจากกลุ่มเป้าหมาย

3.2 ข้อมูลทุติยภูมิ ได้แก่ ข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมจากตำราเอกสารต่าง ๆ เช่น กฎหมาย ระเบียบ บทความ เอกสารทางวิชาการ เอกสารการวิจัยและอื่น ๆ

ซึ่งการจัดเก็บข้อมูลและรวบรวมข้อมูล โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) ชนิดปลายปิด (Close Ended) และเป็นการเก็บข้อมูลด้วยตนเองโดยการแจกแบบสอบถามพร้อมทั้งชี้แจงรายละเอียดในการตอบแบบสอบถามของประชาชน หลังจากนั้นเก็บแบบสอบถามทันทีและเก็บรวบรวมแบบสอบถาม พร้อมทั้งตรวจสอบความครบถ้วน สมบูรณ์ด้วยตนเอง หลังจากนั้นนำมาจัดทำข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล โดยดำเนินการดังนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนทุกฉบับ
2. จัดประมวลข้อมูล กำหนดรหัส (code) ของข้อมูล และจัดทำคู่มือลงรหัส (codebook) และบันทึกรหัสข้อมูลลงในคอมพิวเตอร์
3. ประมวลผลข้อมูลด้วยโปรแกรมวิเคราะห์ข้อมูลสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์ สำหรับคอมพิวเตอร์
4. วิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา (descriptive analysis) เป็นการนำเสนอข้อมูลโดยการบรรยาย ประกอบตาราง เพื่อให้สามารถเข้าใจผลการศึกษาดังข้างต้น

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของประชากรกลุ่มตัวอย่าง โดยการวิเคราะห์หาความถี่ และร้อยละ

ตอนที่ 2 วิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

โดยแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่าตามแบบของไลเคิร์ต (Likert's Scale) แบ่งเป็น 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ซึ่งเกณฑ์การให้คะแนนแต่ละข้อเป็น 5 ระดับ ดังนี้

5 คะแนน	หมายถึง	ระดับความสำคัญมากที่สุด
4 คะแนน	หมายถึง	ระดับความสำคัญมาก
3 คะแนน	หมายถึง	ระดับความสำคัญปานกลาง
2 คะแนน	หมายถึง	ระดับความสำคัญน้อย
1 คะแนน	หมายถึง	ระดับความสำคัญน้อยที่สุด

เกณฑ์การแปลความหมายของคะแนน จากแบบสอบถามของประชาชน ผู้วิจัยได้นำค่าเฉลี่ยที่คำนวณได้จากแบบสอบถามทั้งหมดมาเทียบกับเกณฑ์ ซึ่งเป็นช่วงคะแนนที่แต่ละช่วง

คะแนนมีคะแนนห่างเท่ากัน (บุญชม ศรีสะอาด, 2535 : 100) และจะได้ขอบเขตของคะแนนดังต่อไปนี้

คะแนนเฉลี่ย	4.51 - 5.00	หมายถึง	มีความสำคัญมากที่สุด
คะแนนเฉลี่ย	3.51 - 4.50	หมายถึง	มีความสำคัญมาก
คะแนนเฉลี่ย	2.51 - 3.50	หมายถึง	มีความสำคัญปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย	1.51 - 2.50	หมายถึง	มีความสำคัญน้อย
คะแนนเฉลี่ย	1.00 - 1.50	หมายถึง	มีความสำคัญน้อยที่สุด

การจัดทำข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล โดยดำเนินการดังนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนทุกฉบับ
2. จัดประมวลข้อมูล กำหนดรหัส (code) ของข้อมูล และจัดทำคู่มือลงรหัส (codebook) และบันทึกรหัสข้อมูลลงในคอมพิวเตอร์
3. ประมวลผลข้อมูลด้วยโปรแกรมวิเคราะห์ข้อมูลสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์ สำหรับคอมพิวเตอร์
4. วิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา (descriptive analysis) เป็นการนำเสนอข้อมูลโดยการบรรยาย ประกอบตาราง เพื่อให้สามารถเข้าใจผลการศึกษายิ่งขึ้น

5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์มีรายละเอียดดังนี้

1. สถิติเชิงพรรณนา (descriptive statistic) อธิบายลักษณะข้อมูลทั่วไป โดยแจกแจงความถี่ (frequency) ร้อยละ (percentage) ค่าเฉลี่ย (mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation)
2. ค่าไคว์สแควร์ (Pearson's Chi-Square) ใช้ในการหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งได้แก่ ปัจจัยทางด้านพรรคการเมือง ปัจจัยทางด้านคุณสมบัติเฉพาะตัวของผู้สมัครและปัจจัยทางด้านหัวหน้าคะแนน

บทที่ 4

ผลของการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาวิจัยเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี ในการเลือกตั้ง เมื่อวันที่ 23 ธันวาคม 2550 ซึ่งการวิเคราะห์ข้อมูลผู้ศึกษานำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี ในการเลือกตั้ง เมื่อวันที่ 23 ธันวาคม 2550

ตอนที่ 3 ทดสอบสมมติฐาน

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 4.1 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามลักษณะประชากร

ลักษณะประชากร	จำนวน (n = 395)	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	214	54.18
หญิง	181	45.82
2. อายุ		
18 – 20 ปี	58	14.68
20 – 29 ปี	87	22.03
30 – 39 ปี	85	21.52
40 – 49 ปี	118	29.87
50 – 59 ปี	33	8.35
60 ปีขึ้นไป	14	3.54

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ลักษณะประชากร	จำนวน (n = 395)	ร้อยละ
3. การศึกษา		
ไม่ได้เรียนหนังสือ	7	1.77
ประถมศึกษา	59	14.94
มัธยมศึกษาตอนต้น	47	11.90
มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.	68	17.22
อนุปริญญา/ปวส.	72	18.23
ปริญญาตรี	129	32.66
สูงกว่าปริญญาตรี	13	3.29
4. อาชีพ		
เกษตรกร	12	3.04
ค้าขาย/อาชีพส่วนตัว	31	7.85
รับจ้างทั่วไป	97	24.56
ลูกจ้าง/พนักงานบริษัท	123	31.14
รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	66	16.71
นักเรียน/นักศึกษา	59	14.94
อื่น ๆ	7	1.77
5. รายได้		
ต่ำกว่า 5,000 บาท	61	15.44
5,001 – 10,000 บาท	67	16.96
10,001 – 20,000 บาท	118	29.87
20,001 – 30,000 บาท	76	19.24
30,001 – 50,000 บาท	51	12.91
สูงกว่า 50,000 บาท	22	5.57
6. ความถี่ในการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ส.ส.		
ไม่เคยไปใช้สิทธิเลือกตั้ง	25	6.33
เคยไปบ้างเป็นครั้งคราว	135	34.18
ไปใช้สิทธิเลือกตั้งทุกครั้ง	235	59.49

จากตารางที่ 4.1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 54.18 และ 45.82 ตามลำดับ

ด้านอายุ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่มีอายุ 40 – 49 ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 29.87 รองลงมา คือ ช่วงอายุ 20-29 ปี คิดเป็นร้อยละ 22.03 ช่วงอายุ 30-39 ปี คิดเป็นร้อยละ 21.52 ช่วงอายุ 18-20 ปี คิดเป็นร้อยละ 14.68 ช่วงอายุ 50 – 59 ปี คิดเป็นร้อยละ 8.35 และช่วงอายุ 60 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 3.54

ด้านการศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 32.66 รองลงมา คือ การศึกษาระดับอนุปริญญา/ปวส. คิดเป็นร้อยละ 18.23 การศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. คิดเป็นร้อยละ 17.22 การศึกษาระดับประถมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 14.94 การศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น คิดเป็นร้อยละ 11.90 การศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 3.29 และการศึกษาที่ไม่ได้เรียนหนังสือ คิดเป็นร้อยละ 1.77 ตามลำดับ

ด้านอาชีพ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่มีอาชีพลูกจ้าง/พนักงานบริษัท คิดเป็น มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 31.14 รองลงมา คือ มีอาชีพรับจ้างทั่วไป คิดเป็นร้อยละ 24.56 มีอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ คิดเป็นร้อยละ 16.71 มีอาชีพนักเรียน/นักศึกษา คิดเป็นร้อยละ 14.94 มีอาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว คิดเป็นร้อยละ 7.85 มีอาชีพเกษตร คิดเป็นร้อยละ 3.04 และมีอาชีพอื่น ๆ คิดเป็นร้อยละ 1.77 ตามลำดับ

ด้านรายได้ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่มีรายได้ 10001 – 20000 บาท มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 29.87 รองลงมา คือ มีรายได้ 20001 – 30000 บาท คิดเป็นร้อยละ 19.24 มีรายได้ 5001-10000 บาท คิดเป็นร้อยละ 16.96 มีรายได้ต่ำกว่า 5000 บาท คิดเป็นร้อยละ 15.44 มีรายได้ 30001 – 50000 บาท คิดเป็นร้อยละ 12.91 และมีรายได้สูงกว่า 50000 บาท คิดเป็นร้อยละ 5.57 ตามลำดับ

ความถี่ในการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ส.ส. พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งทุกครั้ง มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 59.49 รองลงมาคือ เคยไปบ้างเป็นครั้งคราว คิดเป็นร้อยละ 34.18 และไม่เคยไปใช้สิทธิเลือกตั้ง น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 6.33

ตอนที่ 2 ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี ในการเลือกตั้งเมื่อวันที่ 23 ธันวาคม 2550

วัตถุประสงค์ข้อที่ 1. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี ในการเลือกตั้งเมื่อวันที่ 23 ธันวาคม 2550

ตารางที่ 4.2 ระดับความสำคัญของปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรีในการเลือกตั้ง เมื่อวันที่ 23 ธันวาคม 2550 โดยรวม

ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกตั้ง	\bar{X}	SD.	ระดับความสำคัญ	ลำดับ
ด้านคุณสมบัติเฉพาะตัวของผู้สมัคร	4.01	0.62	มาก	1
ด้านหัวคะแนน	3.88	0.68	มาก	2
ด้านพรรคการเมือง	3.87	0.68	มาก	3
รวม	3.92	0.58	มาก	-

ตารางที่ 4.2 พบว่า ปัจจัยที่สำคัญที่สุดในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี ในการเลือกตั้ง เมื่อวันที่ 23 ธันวาคม 2550 มีดังนี้ ด้านคุณสมบัติเฉพาะตัวของผู้สมัครอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.01$) ด้านหัวคะแนน ($\bar{X} = 3.88$) และด้านพรรคการเมือง ($\bar{X} = 3.87$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.3 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความสำคัญต่อปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี ในการเลือกตั้ง เมื่อวันที่ 23 ธันวาคม 2550 ด้านพรรคการเมือง

ด้านพรรคการเมือง	\bar{X}	SD	ระดับความสำคัญ	อันดับ
1. นโยบายของพรรค	4.12	0.89	มาก	1
2. ความสามารถของบุคคลภายในพรรค	3.99	0.95	มาก	2
3. ความร่วมมือความสามัคคีภายในพรรค	3.93	0.95	มาก	3
4. ตัวบุคคลที่พรรคจะคัดเลือกเป็นรัฐมนตรี	3.85	0.92	มาก	4
5. ความเชื่อถือในระบบพรรค	3.84	0.93	มาก	5
6. หัวหน้าพรรค	3.82	0.94	มาก	6

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

ด้านพรรคการเมือง	\bar{X}	SD	ระดับความสำคัญ	อันดับ
7. ชื่อเสียงของพรรค	3.79	0.95	มาก	7
8. ผลงานของพรรคในอดีต	3.78	0.92	มาก	8
9. คุณสมบัติของพรรค	3.72	0.89	มาก	9
รวม	3.87	0.68	มาก	-

จากตารางที่ 4.3 พบว่า ปัจจัยที่สำคัญที่สุดในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดชลบุรี ในการเลือกตั้ง เมื่อวันที่ 23 ธันวาคม 2550 ด้านพรรคการเมือง อยู่ในระดับมาก มีดังนี้ นโยบายของพรรค ($\bar{X} = 4.12$) ความสามารถของบุคคลภายในพรรค ($\bar{X} = 3.99$) ความร่วมมือ ความสามัคคีภายในพรรค ($\bar{X} = 3.93$) ตัวบุคคลที่พรรคจะคัดเลือกเป็นรัฐมนตรี ($\bar{X} = 3.85$) ความเชื่อถือในระบบพรรค ($\bar{X} = 3.84$) หัวหน้าพรรค ($\bar{X} = 3.82$) ชื่อเสียงของพรรค ($\bar{X} = 3.79$) ผลงานของพรรคในอดีต ($\bar{X} = 3.78$) และคุณสมบัติของพรรค ($\bar{X} = 3.72$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.4 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความสำคัญต่อปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี ในการเลือกตั้ง เมื่อวันที่ 23 ธันวาคม 2550 ด้านคุณสมบัติเฉพาะตัวของผู้สมัคร

ด้านคุณสมบัติเฉพาะตัวของผู้สมัคร	\bar{X}	SD	ระดับความสำคัญ	อันดับ
1. มีความจริงใจ	4.43	0.87	มาก	1
2. พูดจริงทำจริง	4.35	0.90	มาก	2
3. ความซื่อสัตย์ สุจริต	4.34	0.93	มาก	3
4. ความรู้ความสามารถ	4.32	0.88	มาก	4
5. นำความเจริญมาสู่ท้องถิ่น	4.26	0.89	มาก	5
6. ออกพบปะประชาชนอย่างสม่ำเสมอ	4.12	0.98	มาก	6
7. มีวิสัยทัศน์กว้างไกล	4.08	0.94	มาก	7
8. มนุษยสัมพันธ์ที่ดี	4.05	0.92	มาก	8
9. ผลงานที่โดดเด่น	3.97	0.88	มาก	9
10. มีชื่อเสียงเป็นที่รู้จัก	3.89	0.92	มาก	10
11. การศึกษาสูงกว่าผู้สมัครอื่น	3.71	0.87	มาก	11

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

ด้านคุณสมบัติเฉพาะตัวของผู้สมัคร	\bar{X}	SD	ระดับความสำคัญ	อันดับ
12. เคยฟังพาดูด้วยกัน	3.32	1.06	ปานกลาง	12
13. รู้จักกันเป็นการส่วนตัว	3.28	1.06	ปานกลาง	13
รวม	4.01	0.62	มาก	-

จากตารางที่ 4.4 พบว่า ปัจจัยที่สำคัญที่สุดในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดชลบุรี ในการเลือกตั้ง เมื่อวันที่ 23 ธันวาคม 2550 ด้านคุณสมบัติเฉพาะตัวของผู้สมัคร อยู่ในระดับมาก มีดังนี้ ผู้สมัครจะต้องมีความจริงจัง ($\bar{X} = 4.43$) พุดจริงทำจริง ($\bar{X} = 4.35$) ความซื่อสัตย์ สุจริต ($\bar{X} = 4.34$) ความรู้ความสามารถ ($\bar{X} = 4.32$) นำความเจริญมาสู่ท้องถิ่น ($\bar{X} = 4.26$) ออกพบปะประชาชนอย่างสม่ำเสมอ ($\bar{X} = 4.12$) มีวิสัยทัศน์กว้างไกล ($\bar{X} = 4.08$) มนุษยสัมพันธ์ที่ดี ($\bar{X} = 4.05$) ผลงานที่โดดเด่น ($\bar{X} = 3.97$) มีชื่อเสียงเป็นที่รู้จัก ($\bar{X} = 3.89$) การศึกษาสูงกว่าผู้สมัครอื่น ($\bar{X} = 3.71$) เคยฟังพาดูด้วยกัน ($\bar{X} = 3.32$) และ รู้จักกันเป็นการส่วนตัว ($\bar{X} = 3.28$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.5 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความสำคัญต่อปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี ในการเลือกตั้ง เมื่อวันที่ 23 ธันวาคม 2550 ด้านห้วคะแนน

ด้านห้วคะแนน	\bar{X}	SD	ระดับความสำคัญ	อันดับ
1. มีความจริงจัง	4.18	0.92	มาก	1
2. เป็นคนดีมีความยุติธรรม	4.16	0.96	มาก	2
3. นำความเจริญมาสู่ท้องถิ่น	4.12	0.94	มาก	3
4. มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี	3.97	0.93	มาก	4
5. มีความน่าเชื่อถือ	3.96	0.90	มาก	5
6. เป็นคนที่เข้าใจหน้าที่ของส.ส.	3.94	0.92	มาก	6
7. ไม่ควรพูดในสิ่งที่ไม่ดีของพรรคอื่น	3.89	1.01	มาก	7
8. เป็นผู้นำในท้องถิ่น	3.88	0.94	มาก	8
9. มีความรู้อย่างละเอียดเกี่ยวกับพรรคนั้น ๆ	3.87	0.92	มาก	9
10. เคยฟังพาดูด้วยกัน	3.41	1.04	ปานกลาง	10
11. รู้จักกันเป็นการส่วนตัว	3.32	1.05	ปานกลาง	11
รวม	3.88	0.68	มาก	-

จากตารางที่ 4.5 พบว่า ปัจจัยที่สำคัญที่สุดในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดชลบุรี ในการเลือกตั้ง เมื่อวันที่ 23 ธันวาคม 2550 ด้านหัวคะแนน อยู่ในระดับมาก มีดังนี้ หัวคะแนนจะต้องมีความจริงจัง ($\bar{x} = 4.18$) เป็นคนดีมีความยุติธรรม ($\bar{x} = 4.16$) นำความเจริญมาสู่ท้องถิ่น ($\bar{x} = 4.12$) มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ($\bar{x} = 3.97$) มีความน่าเชื่อถือ ($\bar{x} = 3.96$) เป็นคนที่เข้าใจหน้าที่ของ ส.ส. ($\bar{x} = 3.94$) ไม่ควรพูดในสิ่งที่ไม่ดีของพรรคอื่น ($\bar{x} = 3.89$) เป็นผู้นำในท้องถิ่น ($\bar{x} = 3.88$) มีความรู้อย่างละเอียดเกี่ยวกับพรรคอื่น ๆ ($\bar{x} = 3.87$) เคยฟังพวาอาศัยกัน ($\bar{x} = 3.41$) และ รู้จักกันเป็นการส่วนตัว ($\bar{x} = 3.32$) ตามลำดับ

ตอนที่ 3 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี

ผู้วิจัยได้ใช้ค่าสถิติ Chi-square วิเคราะห์หาความสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม โดยกำหนดระดับนัยสำคัญไว้ที่ 0.05 หากค่าสถิติของ χ^2 ที่คำนวณได้น้อยกว่าหรือเท่ากับ 0.05 จะปฏิเสธสมมติฐาน H_0 และยอมรับสมมติฐาน H_A

ทั้งนี้ผู้วิจัยได้จัดกลุ่มตัวแปรอิสระใหม่ (Recode) เพื่อให้การกระจายของข้อมูลมีความหมายเหมาะสมในการทดสอบสมมติฐานยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับปัจจัยทางด้านพรรคการเมือง ปัจจัยทางด้านคุณสมบัติเฉพาะตัวของผู้สมัครและปัจจัยทางด้านหัวคะแนน

3.1 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความถี่ในการไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี

สมมติฐานที่ 1 เพศมีความสัมพันธ์กับความถี่ในการไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี แตกต่างกัน

H_0 : เพศไม่มีความสัมพันธ์ กับความถี่ในการไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี

H_A : เพศมีความสัมพันธ์ กับความถี่ในการไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี

ตารางที่ 4.6 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับความถี่ในการไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี

ความถี่ในการไปใช้สิทธิ	เพศชาย		เพศหญิง		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ไม่เคยไปใช้สิทธิเลือกตั้ง	12	5.61	13	7.18	25	6.33
เคยไปบ้างเป็นครั้งคราว	68	31.78	67	37.02	135	34.18
ไปใช้สิทธิเลือกตั้งทุกครั้ง	134	62.62	101	55.380	235	59.49
รวม	214	54.18	181	45.82	395	100

$$\chi^2 = 1.938, \text{Sig} = 0.379$$

จากตารางที่ 4.6 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับความถี่ในการไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี พบว่า มีความน่าจะเป็น (Sig) เท่ากับ .379 ซึ่งมากกว่า .05 คือ ขอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) และปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_A) หมายความว่า ประชาชนที่มีเพศแตกต่างกัน ไม่มีความสัมพันธ์กับความถี่ในการไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ 2 อายุมีความสัมพันธ์กับความถี่ในการไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี แตกต่างกัน

H_0 : อายุไม่มีความสัมพันธ์ กับความถี่ในการไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี

H_A : อายุมีความสัมพันธ์ กับความถี่ในการไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี

ตารางที่ 4.7 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับความถี่ในการไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี

ความถี่ในการไปใช้สิทธิ	18 – 29 ปี		30 – 49 ปี		50 – 60 ปีขึ้นไป		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ไม่เคยไปใช้สิทธิเลือกตั้ง	24	16.55	1	0.49	0	0.00	25	6.33
เคยไปบ้างเป็นครั้งคราว	58	40.00	77	37.93	10	21.28	135	34.18
ไปใช้สิทธิเลือกตั้งทุกครั้ง	63	43.45	135	66.50	37	78.72	235	59.49
รวม	145	36.71	203	51.39	47	11.89	395	100

$$\chi^2 = 120.389, \text{Sig} = 0.000$$

จากตารางที่ 4.7 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับความถี่ในการไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี พบว่า มีความน่าจะเป็น (Sig) เท่ากับ .000 ซึ่งน้อยกว่า .05 คือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) และยอมรับสมมติฐานรอง (H_A) หมายความว่า ประชาชนที่มีอายุแตกต่างกัน มีความสัมพันธ์กับความถี่ในการไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ 3 การศึกษามีความสัมพันธ์กับความถี่ในการไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี แตกต่างกัน

H_0 : การศึกษาไม่มีความสัมพันธ์กับความถี่ในการไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี

H_A : การศึกษามีความสัมพันธ์ กับความถี่ในการไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี

ตารางที่ 4.8 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการศึกษากับความถี่ในการไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี

ความถี่ในการไปใช้สิทธิ	ประถมศึกษา		มัธยมศึกษา/ปวช./ปวส.		ปริญญาตรีขึ้นไป		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	ไม่เคยไปใช้สิทธิเลือกตั้ง	0	0.00	13	6.95	12	8.45	25
เคยไปบ้างเป็นครั้งคราว	15	22.73	77	41.18	43	30.28	135	34.18
ไปใช้สิทธิเลือกตั้งทุกครั้ง	51	77.27	97	51.87	87	61.27	235	59.49
รวม	66	16.71	187	47.34	142	35.96	395	100

$$\chi^2 = 32.008, \text{Sig} = 0.001$$

จากตารางที่ 4.8 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการศึกษากับความถี่ในการไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี พบว่า มีความน่าจะเป็น (Sig) เท่ากับ .001 ซึ่งน้อยกว่า .05 คือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) และยอมรับสมมติฐานรอง (H_A) หมายความว่า ประชาชนที่มีการศึกษาแตกต่างกัน มีความสัมพันธ์กับความถี่ในการไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ 4 อาชีพมีความสัมพันธ์กับความถี่ในการไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี แตกต่างกัน

H_0 : อาชีพไม่มีความสัมพันธ์ กับความถี่ในการไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี

H_A : อาชีพมีความสัมพันธ์ กับความถี่ในการไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี

ตารางที่ 4.9 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพกับความถี่ในการไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี

ความถี่ในการไปใช้สิทธิ	ก้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว		ลูกจ้าง/พนักงานบริษัท		นักเรียน/นักศึกษา		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ไม่เคยไปใช้สิทธิเลือกตั้ง	1	0.71	3	1.59	21	31.82	25	6.33
เคยไปบ้างเป็นครั้งคราว	32	22.86	83	43.92	20	30.30	135	34.18
ไปใช้สิทธิเลือกตั้งทุกครั้ง	107	76.43	103	54.49	25	37.88	235	59.49
รวม	140	35.44	189	47.85	66	16.71	395	100

$$\chi^2 = 126.696, \text{ Sig} = 0.000$$

จากตารางที่ 4.9 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพกับความถี่ในการไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี พบว่า มีความน่าจะเป็น (Sig) เท่ากับ .000 ซึ่งน้อยกว่า .05 คือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) และยอมรับสมมติฐานรอง (H_A) หมายความว่า ประชาชนที่มีอาชีพแตกต่างกัน มีความสัมพันธ์กับความถี่ในการไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ 5 รายได้มีความสัมพันธ์กับความถี่ในการไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี แตกต่างกัน

H_0 : รายได้ไม่มีความสัมพันธ์ กับความถี่ในการไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี

H_A : รายได้มีความสัมพันธ์ กับความถี่ในการไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี

ตารางที่ 4.10 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้กับความถี่ในการไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี

ความถี่ในการไป ใช้สิทธิ	ต่ำกว่า 5000 บาท		5000 – 20000 บาท		20000 บาทขึ้นไป		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	ไม่เคยไปใช้สิทธิ เลือกตั้ง	18	29.51	5	2.70	2	1.34	25
เคยไปบ้างเป็นครั้ง คราว	17	27.87	57	30.81	61	40.94	135	34.18
ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ทุกครั้ง	26	42.62	123	66.49	86	57.72	235	59.49
รวม	61	15.44	185	46.84	149	37.72	395	100

$$\chi^2 = 77.240, \text{ Sig} = 0.000$$

จากตารางที่ 4.10 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้กับความถี่ในการไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี พบว่า มีความน่าจะเป็น (Sig) เท่ากับ .000 ซึ่งน้อยกว่า .05 คือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) และยอมรับสมมติฐานรอง (H_A) หมายความว่า ประชาชนที่มีรายได้แตกต่างกัน มีความสัมพันธ์กับความถี่ในการไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

3.2 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี

สมมติฐานที่ 1 เพศมีความสัมพันธ์กับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี แตกต่างกัน

H_0 : เพศไม่มีความสัมพันธ์กับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี

H_A : เพศมีความสัมพันธ์กับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี

ตารางที่ 4.11 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
จังหวัดชลบุรี

ปัจจัยที่สำคัญในการเลือกตั้ง ส.ส.	เพศชาย		เพศหญิง		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
พรรคการเมือง	36	16.82	28	15.47	64	16.20
คุณสมบัติเฉพาะตัวของผู้สมัคร	128	59.81	95	52.49	223	56.46
หวัะแนน	50	23.36	58	32.04	108	27.34
รวม	214	54.18	181	45.82	395	100

$$\chi^2 = 371.167, \text{ Sig} = 0.372$$

จากตารางที่ 4.11 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี พบว่า มีความน่าจะเป็น (Sig) เท่ากับ .372 ซึ่งมากกว่า .05 คือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) และปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_A) หมายความว่า ประชาชนที่มีเพศแตกต่างกัน ไม่มีความสัมพันธ์กับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ 2 อายุมีความสัมพันธ์กับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี แตกต่างกัน

H_0 : อายุไม่มีความสัมพันธ์กับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี

H_A : อายุมีความสัมพันธ์กับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี

ตารางที่ 4.12 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
จังหวัดชลบุรี

ปัจจัยที่สำคัญในการเลือกตั้ง ส.ส.	18 – 29 ปี		30 – 49 ปี		50 – 60 ปีขึ้นไป		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
พรรคการเมือง	19	13.10	34	16.75	11	23.40	64	16.20
คุณสมบัติเฉพาะตัว ของผู้สมัคร	88	60.69	125	61.58	10	21.28	223	56.46
หวัะแนน	38	26.21	44	21.67	26	55.32	108	27.34
รวม	145	36.71	203	51.39	47	11.89	395	100

$$\chi^2 = 1853.252, \text{ Sig} = 0.261$$

จากตารางที่ 4.12 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี พบว่า มีความน่าจะเป็น (Sig) เท่ากับ .261 ซึ่งมากกว่า .05 คือ ขอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) และปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_A) หมายความว่า ประชาชนที่มีอายุแตกต่างกัน ไม่มีความสัมพันธ์กับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ 3 การศึกษามีความสัมพันธ์กับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี แตกต่างกัน

H_0 : การศึกษาไม่มีความสัมพันธ์กับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี

H_A : การศึกษามีความสัมพันธ์กับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี

ตารางที่ 4.13 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการศึกษากับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี

ปัจจัยที่สำคัญในการเลือกตั้ง ส.ส.	ประถมศึกษา		มัธยมศึกษา/ปวช./ปวส.		ปริญญาตรีขึ้นไป		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
พรรคการเมือง	17	25.76	11	5.88	36	25.35	64	16.20
คุณสมบัติเฉพาะตัวของผู้สมัคร	29	43.94	132	70.59	62	43.66	223	56.46
หัวข้อแนวน	20	30.30	44	23.53	44	30.99	108	27.34
รวม	66	16.71	187	47.34	142	35.96	395	100

$$\chi^2 = 2162.474, \text{ Sig} = 0.589$$

จากตารางที่ 4.13 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการศึกษากับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี พบว่า มีความน่าจะเป็น (Sig) เท่ากับ .589 ซึ่งมากกว่า .05 คือ ขอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) และปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_A) หมายความว่า ประชาชนที่มีการศึกษาแตกต่างกัน ไม่มีความสัมพันธ์กับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ 4 อาชีพมีความสัมพันธ์กับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี แตกต่างกัน

H_0 : อาชีพไม่มีความสัมพันธ์กับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี

H_A : อาชีพมีความสัมพันธ์กับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี

ตารางที่ 4.14 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี

ปัจจัยที่สำคัญในการเลือกตั้ง ส.ส.	ค้าขาย/ธุรกิจ		ลูกจ้าง/พนักงานบริษัท		นักเรียน/นักศึกษา		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
พรรคการเมือง	21	15.00	23	12.17	20	30.30	64	16.20
คุณสมบัติเฉพาะตัวของผู้สมัคร	73	52.14	127	67.19	23	34.85	223	56.46
หัวข้อแนวน	46	32.86	39	20.63	23	34.85	108	27.34
รวม	140	35.44	189	47.85	66	16.71	395	100

$$\chi^2 = 2246.754, \text{ Sig} = 0.149$$

จากตารางที่ 4.14 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี พบว่า มีความน่าจะเป็น (Sig) เท่ากับ .149 ซึ่งมากกว่า .05 คือ ขอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) และปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_A) หมายความว่า ประชาชนที่มีอาชีพแตกต่างกัน ไม่มีความสัมพันธ์กับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ 5 รายได้มีความสัมพันธ์กับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี แตกต่างกัน

H_0 : รายได้ไม่มีความสัมพันธ์กับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี

H_A : รายได้มีความสัมพันธ์กับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี

ตารางที่ 4.15 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้กับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทน
ราษฎรจังหวัดชลบุรี

ปัจจัยที่สำคัญในการ เลือกตั้ง ส.ส.	ต่ำกว่า 5000 บาท		5000 – 20000 บาท		20000 บาทขึ้นไป		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
พรรคการเมือง	12	19.67	21	11.35	31	20.81	64	16.20
คุณสมบัติเฉพาะตัว ของผู้สมัคร	28	45.90	129	69.73	66	44.29	223	56.46
หัวข้อแนวน	21	34.43	35	18.92	52	34.89	108	27.34
รวม	61	15.44	185	46.84	149	37.72	395	100

$$\chi^2 = 1867.029, \text{Sig} = 0.193$$

จากตารางที่ 4.15 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้กับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี พบว่า มีความน่าจะเป็น (Sig) เท่ากับ .193 ซึ่งมากกว่า .05 คือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) และปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_A) หมายความว่า ประชาชนที่มีรายได้แตกต่างกัน ไม่มีความสัมพันธ์กับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี ในการเลือกตั้งเมื่อวันที่ 23 ธันวาคม 2550 ดังนี้

1. ต้องการคนที่มีความรู้จริง มีวิสัยทัศน์กว้างไกล พุดจริงทำจริง มีผลงานที่ปรากฏให้เห็นชัด
2. อยากให้มีการรักษาสัญญาที่ได้พูดไว้กับประชาชนขณะหาเสียงเลือกตั้ง
3. ขอให้เป็นคนดีนำประเทศชาติให้เจริญก้าวหน้าทุก ๆ ด้าน
4. มีความซื่อสัตย์ สุจริต ยุติธรรม มีน้ำใจต่อเพื่อนมนุษย์ด้วยกัน ไม่เห็นแก่ตัว ควรเห็นประโยชน์ส่วนรวมมาก่อนประโยชน์ส่วนตัว
5. อยากให้เข้าถึงประชาชนบ่อย รับฟังความคิดเห็นของประชาชนบ้างอยากได้คนดีมีคุณธรรม จริยธรรม

บทที่ 5

สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี ในการเลือกตั้ง เมื่อวันที่ 23 ธันวาคม 2550 โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี ในการเลือกตั้ง เมื่อวันที่ 23 ธันวาคม 2550 และเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับปัจจัยทางด้านพรรคการเมือง ปัจจัยทางด้านคุณสมบัติเฉพาะตัวของผู้สมัครและปัจจัยทางด้านห้วคะแนน

1. สรุปผลการวิจัย

วัตถุประสงค์ของการวิจัยข้อที่ 1

เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี ในการเลือกตั้ง เมื่อวันที่ 23 ธันวาคม 2550

1. ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี ในการเลือกตั้ง เมื่อวันที่ 23 ธันวาคม 2550

1.1 ด้านพรรคการเมือง

ปัจจัยที่สำคัญที่สุดในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี ในการเลือกตั้ง เมื่อวันที่ 23 ธันวาคม 2550 ด้านพรรคการเมือง อยู่ในระดับมาก ได้แก่ นโยบายของพรรค และคุณสมบัติของพรรค ตามลำดับ

1.2 ด้านคุณสมบัติเฉพาะตัวของผู้สมัคร

ปัจจัยที่สำคัญที่สุดในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี ในการเลือกตั้ง เมื่อวันที่ 23 ธันวาคม 2550 ด้านคุณสมบัติเฉพาะตัวของผู้สมัคร อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ผู้สมัครจะต้องมีความจริงใจ และ รู้จักกันเป็นการส่วนตัว ตามลำดับ

1.3 ด้านห้วคะแนน

ปัจจัยที่สำคัญที่สุดในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี ในการเลือกตั้ง เมื่อวันที่ 23 ธันวาคม 2550 ด้านห้วคะแนน อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ห้วคะแนนจะต้องมีความจริงใจ และ รู้จักกันเป็นการส่วนตัว ตามลำดับ

วัตถุประสงค์ของการวิจัยข้อที่ 2

เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับปัจจัยทางด้านพรรคการเมือง ปัจจัยทางด้านคุณสมบัติเฉพาะตัวของผู้สมัครและปัจจัยทางด้านหัวคะแนน

1. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับปัจจัยทางด้านพรรคการเมือง ปัจจัยทางด้านคุณสมบัติเฉพาะตัวของผู้สมัครและปัจจัยทางด้านหัวคะแนน

2.1 ด้านพรรคการเมือง

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับปัจจัยทางด้านพรรคการเมือง โดยภาพรวม พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลกับปัจจัยทางด้านพรรคการเมืองไม่มีความสัมพันธ์ในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี เมื่อพิจารณาเป็นรายปัจจัย พบว่า เพศ การศึกษา และอาชีพ ไม่มีความสัมพันธ์กับพรรคการเมืองในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี ส่วนอายุและรายได้มีความสัมพันธ์กับพรรคการเมืองในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรีในครั้งนี้

2.2 ด้านคุณสมบัติเฉพาะตัวของผู้สมัคร

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับปัจจัยทางด้านคุณสมบัติเฉพาะตัวของผู้สมัคร โดยภาพรวม พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลกับปัจจัยทางด้านคุณสมบัติเฉพาะตัวของผู้สมัคร ไม่มีความสัมพันธ์ในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี เมื่อพิจารณาเป็นรายปัจจัย พบว่า อายุและการศึกษา ไม่มีความสัมพันธ์กับพรรคการเมืองในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี ส่วนเพศ อาชีพและรายได้ มีความสัมพันธ์กับคุณสมบัติเฉพาะตัวของผู้สมัครในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรีในครั้งนี้

2.3 ด้านหัวคะแนน

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับปัจจัยทางด้านหัวคะแนนโดยภาพรวม พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลกับปัจจัยทางด้านหัวคะแนน ไม่มีความสัมพันธ์ในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี เมื่อพิจารณาเป็นรายปัจจัย พบว่า เพศ อายุ การศึกษาและอาชีพ ไม่มีความสัมพันธ์กับหัวคะแนนในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี ส่วนรายได้ มีความสัมพันธ์กับหัวคะแนนในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรีในครั้งนี้

ดังนั้นผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับปัจจัยทางด้านพรรคการเมือง ปัจจัยทางด้านคุณสมบัติเฉพาะตัวของผู้สมัครและปัจจัยทางด้านหัวคะแนน ในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี สรุปได้ดังตารางที่ 4.16

ตารางที่ 5.1 ผลการทดสอบสมมติฐานของความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับปัจจัยทางด้านพรรคการเมือง ปัจจัยทางด้านคุณสมบัติเฉพาะตัวของผู้สมัครและปัจจัยทางด้านห้วคะแนนในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี

ตัวแปรอิสระ	ผลการทดสอบสมมติฐาน	
	เป็นไปตามสมมติฐาน	ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน
1. เพศ		✓
2. อายุ		✓
3. ระดับการศึกษา		✓
4. อาชีพ		✓
5. รายได้ต่อเดือน		✓
รวม	0	5

จากตารางที่ 5.1 พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี จากการศึกษา พบว่า เพศ อายุ การศึกษา อาชีพและรายได้ ไม่มีความสัมพันธ์กับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี

2. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความถี่ในการไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับความถี่ในการไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี สรุปได้ดังตารางที่ 5.2

ตารางที่ 5.2 ผลการทดสอบสมมติฐานของความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับความถี่ในการไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี

ตัวแปรอิสระ	ผลการทดสอบสมมติฐาน	
	เป็นไปตามสมมติฐาน	ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน
1. เพศ		✓
2. อายุ	✓	
3. ระดับการศึกษา	✓	
4. อาชีพ	✓	
5. รายได้ต่อเดือน	✓	
รวม	4	1

จากตารางที่ 5.2 พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับความถี่ในการไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี จากการศึกษา พบว่า อายุ การศึกษา อาชีพและรายได้ มีความสัมพันธ์กับความถี่ในการไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี ส่วนเพศ พบว่า ไม่มีความสัมพันธ์กับความถี่ในการไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี

2. การอภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาวิจัย เรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี ในการเลือกตั้งเมื่อวันที่ 23 ธันวาคม 2550 สามารถนำมาอภิปรายร่วมกับแนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. ด้านพรรคการเมือง

ปัจจัยที่สำคัญที่สุดในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี ในการเลือกตั้ง เมื่อวันที่ 23 ธันวาคม 2550 ด้านพรรคการเมือง อยู่ในระดับมาก โดยปัจจัยที่สำคัญที่สุดในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี ได้แก่ นโยบายของพรรค ความสามารถของบุคคลภายในพรรค ความร่วมมือความสามัคคีภายในพรรค ตัวบุคคลที่พรรคจะคัดเลือกเป็นรัฐมนตรี ความเชื่อถือในระบบพรรค หัวหน้าพรรค ชื่อเสียงของพรรค ผลงานของพรรคในอดีต และคุณสมบัติของพรรค ตามลำดับ

จากที่กล่าวมาข้างต้น สามารถนำแนวคิดและทฤษฎี ของ ปรีชา หงษ์ไกรเลิศ (2546, หน้า 24), วิสุทธิ์ โปธิแทน (2544, หน้า 3), สีดา สอนศรี (2546, หน้า 189-190) ที่กล่าวว่าพรรคการเมืองมีบทบาทหน้าที่ หลัก ๆ ดังนี้

1. การให้ความรู้ทางการเมืองแก่ประชาชน โดยการจัดกิจกรรมเพื่อให้ความรู้ทางการเมือง และเสริมสร้างทัศนคติแก่ประชาชนอย่างต่อเนื่องในทุกพื้นที่ มิใช่เน้นทำ เฉพาะช่วงโฆษณาหาเสียงเลือกตั้งเท่านั้น พรรคต้องกระตุ้นให้ประชาชนเกิดความสนใจทางการเมือง ตามแนวทางปรัชญา อุดมการณ์ และนโยบายของพรรค เพื่อให้ประชาชน มีความรู้ และเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. การสรรหาบุคคลเข้าสู่ระบบการเมือง พรรคต้องระดมและแสวงหาการสนับสนุน จากประชาชนในรูปของการเข้ารับบุคคลที่มีความศรัทธาในอุดมการณ์ของพรรคเข้าเป็น สมาชิกและผู้สมัครรับเลือกตั้งในนามของพรรค เพื่อให้พรรคมีความเข้มแข็งและรักษา

ความสัมพันธ์กับกลุ่มผลประโยชน์ต่าง ๆ และพรรคต้องมีการคัดสรรสมาชิกให้ ดำรงตำแหน่งต่าง ๆ ทางการเมือง เช่น รัฐมนตรี ประธานสภา ให้เหมาะสมกับความรู้ ความสามารถของแต่ละบุคคล

3. การระดมสรรพกำลังทางการเมือง โดยการรวบรวมประชาชน กลุ่มบุคคล และกลุ่มผลประโยชน์ต่าง ๆ มาสนับสนุนนโยบายของพรรคการเมืองตามความเชื่อในอุดมการณ์ของพรรค เมื่อพรรคการเมืองได้เป็นรัฐบาลก็จะทำให้การบริหารประเทศ ของพรรคได้รับการสนับสนุนจากประชาชนหรือในกรณีที่เป็นพรรคฝ่ายค้าน ก็จะทำให้ ฝ่ายค้านมีความเข้มแข็ง และสามารถตรวจสอบการปฏิบัติงานของรัฐบาลได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4. การเป็นตัวกลางเชื่อมประสานผลประโยชน์ระหว่างคนกลุ่มต่าง ๆ ในสังคม ในกรณีที่เกิดความขัดแย้งในผลประโยชน์ที่มีอาจตกลงกันได้เพื่อนำมาสู่การ ตกลงโดย สันติตามกระบวนการประชาธิปไตย โดยเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่มผลประโยชน์ต่าง ๆ ที่มีความต้องการที่แตกต่างกันไป พรรคต้องหาทางรับฟังความต้องการเหล่านี้ และแก้ไข โดยการกำหนดนโยบายหรือผลักดันให้มีการหากฎหมายและระเบียบปฏิบัติเพื่อแก้ไข ปัญหา หรือเสนอความต้องการผ่านไปยังหน่วยงาน หรือผู้มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวข้องพิจารณา ดำเนินการเพื่อให้คนกลุ่มต่าง ๆ เกิดความเข้าใจ และร่วมกันทำงานเพื่อสังคม

5. การเป็นศูนย์กลางทางการเมือง และเป็นช่องทางแสดงออกทางการเมืองของประชาชนและสมาชิก ทั้งการแสดงความคิดเห็น ร้องทุกข์ ร้องเรียน มีส่วนร่วมในกิจกรรม ทางการเมือง สนับสนุนช่วยเหลือ และส่งเสริมพรรคการเมืองตามระบอบประชาธิปไตย พรรคจึงเป็นเหมือนเวทีของประชาชนและสมาชิกในการต่อรองเจรจาและแลกเปลี่ยน ข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ การมีพรรคการเมืองจึงทำให้ช่องทางการสื่อสารระหว่างประชาชน กับกลไกของรัฐเพิ่มมากขึ้น ซึ่งในการแสดงออกทางการเมืองนั้นย่อมแตกต่างกันไปตาม ความเชื่อและอุดมการณ์ของแต่ละพรรค

6. การกำหนดทิศทางการบริหารประเทศ ในฐานะรัฐบาลหรือเป็นฝ่ายค้านพรรค ที่ชนะการเลือกตั้ง จะมีหน้าที่จัดตั้งรัฐบาลและรับผิดชอบในการบริหารประเทศ ตาม นโยบายที่กำหนดไว้ส่วนพรรคการเมืองที่มีได้เป็นรัฐบาลจะต้องทำหน้าที่เป็น ฝ่ายค้าน เพื่อตรวจสอบการบริหารของรัฐบาล เพื่อให้รัฐบาลบริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประโยชน์สุขแก่ประชาชนตามนโยบายที่แถลงไว้กับรัฐสภา

7. การสร้างและพัฒนาผู้นำทางการเมือง โดยการคัดเลือกบุคคลที่มีความเหมาะสม เป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ควบคุมและกำกับดูแลการหาเสียงของ ผู้สมัครรับเลือกตั้ง ให้ความรู้และอบรมสมาชิกเพื่อสร้างผู้นำทางการเมืองรุ่นใหม่ที่มี คุณภาพ มีความสามารถที่เหมาะสมกับตำแหน่ง เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์แก่ประเทศชาติ

8. การนำเสนอนโยบายและทางเลือกให้กับประชาชน โดยการกำหนดนโยบาย สาธารณะที่สำคัญของประเทศ เพื่อมุ่งนำไปใช้ในการปกครอง และบริหารประเทศและ นำเสนอนโยบายที่ชัดเจนเป็นรูปธรรม และสอดคล้องกับปัญหาและความต้องการของ ประชาชน เพื่อให้ประชาชนได้มีโอกาสในการเลือกพรรคที่นำเสนอโยบายที่ตรงกับ ความต้องการของตนเองมากที่สุด ซึ่งนโยบายของพรรคนั้นจะทำหน้าที่ในการแยกจุดยืน ทางการเมืองของประชาชนอีกทั้งนโยบายยังเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่ช่วยกระตุ้นให้ ประชาชน ไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งด้วย

9. การเป็นสื่อกลางและสร้างความสามัคคีของคนในชาติ โดยพรรคการเมืองเอง จะต้องทำหน้าที่เป็นสื่อกลางระหว่างประชาชน หน่วยงานหรือองค์กรต่าง ๆ โดยเฉพาะ องค์กรหลักตามรัฐธรรมนูญทั้งฝ่ายบริหารและนิติบัญญัติ เช่น รัฐสภา คณะรัฐมนตรี ศาล เพื่อก่อให้เกิดความเข้าใจอันดีระหว่างกัน อันจะก่อให้เกิดความสามัคคีของคนในชาติ

2. ด้านคุณสมบัติเฉพาะตัวของผู้สมัคร

ปัจจัยที่สำคัญที่สุดในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี ในการเลือกตั้ง เมื่อวันที่ 23 ธันวาคม 2550 ด้านคุณสมบัติเฉพาะตัวของผู้สมัคร อยู่ในระดับมาก โดยปัจจัยที่สำคัญที่สุดในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี ได้แก่ ผู้สมัครจะต้องมีความจริงใจ พุดจริงทำจริง ความซื่อสัตย์ สุจริต ความรู้ความสามารถ นำความเจริญมาสู่ท้องถิ่น ออกพบปะประชาชนอย่างสม่ำเสมอ มีวิสัยทัศน์กว้างไกล มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ผลงานที่โดดเด่น มีชื่อเสียงเป็นที่รู้จัก การศึกษาสูงกว่าผู้สมัครอื่น เคยพึ่งพาอาศัยกัน และรู้จักกันเป็นการส่วนตัวตามลำดับ

จากที่กล่าวมาข้างต้น สามารถนำแนวคิดและทฤษฎี คุณสมบัติเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้ง มักจะคำนึงถึงคุณสมบัติที่สำคัญ 7 ประการ คือ (กรมพล ทงธรรมชาติและคณะ, 2531 : 10-13)

1. อายุ ประเทศต่าง ๆ มักจะกำหนดอายุขั้นต่ำของการมีสิทธิเลือกตั้งไว้ 18 ปี หรือ 20 ปี เป็นต้น
2. ความเป็นพลเมือง หมายถึง การเป็นสมาชิกรัฐหนึ่ง ๆ และการเป็นสมาชิคนั้น นำมาซึ่งสิทธิและหน้าที่ทางการเมือง
3. การมีถิ่นที่อยู่ หมายถึง การกำหนดระยะเวลาขั้นต่ำในการมีถิ่นที่อยู่ ภายในเขตเลือกตั้ง
4. การรู้หนังสือ เื่อนไขนี้ไม่เป็นที่ยอมรับกันทั่วไป
5. คุณสมบัติเกี่ยวกับความประพฤติ หมายถึง การจำกัดสิทธิบุคคลบางประเภทที่มีความประพฤติเสื่อมเสียอย่างร้ายแรงจนถูกศาลตัดสินลงโทษ หรือตัดสิทธิในการเลือกตั้ง

6. คุณสมบัติเกี่ยวกับสภาพความสมบูรณ์ของจิตใจ ประเทศต่าง ๆ มักจะไม่ให้สิทธิเลือกตั้งแก่บุคคลที่มีความเจ็บป่วยทางด้านจิตใจ เช่น คนวิกลจริต จิตไม่สมประกอบ เป็นต้น

3. ด้านหวัคະແນ

ปัจจัยที่สำคัญที่สุดในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี ในการเลือกตั้ง เมื่อวันที่ 23 ธันวาคม 2550 ด้านหวัคະແນ อยู่ในระดับมาก โดยปัจจัยที่สำคัญที่สุดในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี ได้แก่ หวัคະແນจะต้องมีความจริงใจ เป็นคนดี มีความยุติธรรม นำความเจริญมาสู่ท้องถิ่น มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี มีความน่าเชื่อถือ เป็นคนที่เข้าใจหน้าที่ของส.ส. ไม่ควรพูดในสิ่งที่ไม่ดีของพรรคอื่น เป็นผู้นำในท้องถิ่น มีความรู้อย่างละเอียดเกี่ยวกับพรรคนั้น ๆ เคยฟังพวาอาศัยกัน และรู้จักกันเป็นการส่วนตัว ตามลำดับ

ผลการศึกษาวิจัยนี้สอดคล้องกับการวิจัยของ เสรีน ปุณณะหิตานนท์ (2520, หน้า 101-102) ได้ศึกษาเรื่อง หวัคະແນ บทบาทและยุทธวิธี พบว่า หวัคະແນมีบทบาทอย่างมากในการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง โดยเฉพาะการรณรงค์ในช่วงก่อนวันที่มีการเลือกตั้ง จำแนกได้เป็น 5 วิธีการ คือ

1. ชักชวนให้ผู้มีสิทธิลงคะแนนเสียงไปลงคะแนนเสียงให้กับผู้ที่ตนสนับสนุนโดยใช้วิธีใดก็ตามที่จะทำให้คนในชุมชนของหวัคະແນหรือเขตที่หวัคະແນรับผิดชอบไปลงคะแนนเสียงให้กับบุคคลที่ตนสนับสนุน

2. สร้างความสัมพันธ์ระหว่างผู้สมัครกับประชาชน เช่น การนำสิ่งของจากผู้สมัครไปแจกให้แก่ผู้มีสิทธิลงคะแนนเป็นการสร้างความรู้สึกที่ดีแก่ประชาชนในชุมชน หรือการรวบรวมข้อเรียกร้องความเดือดร้อนต่าง ๆ ของประชาชนโดยแจ้งแก่ประชาชนว่าผู้สมัครสามารถหาวิธแก้ปัญหามาให้แก่ประชาชนผู้เดือดร้อนได้อันจะทำให้ประชาชนรู้จักตัวผู้สมัครและผู้สมัครได้รับคะแนนเสียงมากขึ้น

3. ติดตามประเมินผลคะแนนเสียงที่คาดว่าจะได้รับ แล้วรายงานให้ผู้สมัครทราบการรายงานจะมาเป็นระยะ ๆ เพื่อให้ผู้สมัครทราบว่าขณะนี้คะแนนเสียงของตนเป็นอย่างไร หากคะแนนเสียงคืออยู่แล้วก็จะได้หาวิธีรักษาคะแนนเสียงเอาไว้ แต่ถ้าหากคะแนนเสียงยังเป็นรองคู่แข่ง ก็ต้องหาวิธีที่จะทำให้คะแนนเสียงของตนดีขึ้น

4. ทำลายคะแนนเสียงคู่แข่งของผู้สมัคร ที่มักจะใช้เมื่อคะแนนเสียงคู่แข่งของผู้สมัครมีคะแนนเสียงมากกว่า หวัคະແນจึงต้องหาหนทางทำให้คะแนนเสียงของผู้ที่ตนสนับสนุนดีขึ้นควบคู่กับการทำลายคะแนนเสียงของคู่แข่ง ซึ่งอาจใช้วิธีการต่าง ๆ เช่น ปลอ่ยข่าวทำลายคู่แข่งว่าเคยเป็นโจร หรืออับธพาลมาก่อนหรือทำไปปลิว โจมตีคู่แข่ง

5. นำผู้มีสิทธิลงคะแนนมาลงคะแนนเสียง ทั้งนี้เพราะการคมนาคมในชุมชนย่อย ๆ เป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้ประชาชนไปใช้สิทธิกันน้อย ถ้าหน่วยเลือกตั้งอยู่ห่างไกลจากชุมชนก็เป็น การยากที่ประชาชนจะอยากเสียสละเวลาให้ ฉะนั้นจึงเป็นภาระจำยอมหรือเป็นหน้าที่ของ หัวคะแนนที่จะต้องจัดหารถไว้รับ-ส่ง คนเพื่อไปใช้สิทธิเลือกตั้ง โดยการจัดรถสำหรับรับส่ง ประชาชนไปลงคะแนนเสียงในการเลือกตั้ง แต่ในปัจจุบันนี้ผู้ศึกษาเห็นว่า การชักจูงให้ประชาชน ไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งด้วยวิธีนี้เป็นไปได้ยาก เนื่องจากการแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติ การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2535 ซึ่งห้ามมิให้พรรคการเมืองหรือ ผู้กระทำการใด ๆ ที่แสดงเจตนาในการโฆษณาหาเสียงเลือกตั้ง

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความถี่ในการไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดชลบุรี

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับความถี่ในการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี จากการศึกษา พบว่า อายุ การศึกษา อาชีพและรายได้ มี ความสัมพันธ์กับความถี่ในการไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี ส่วนเพศ พบว่า ไม่มีความสัมพันธ์กับความถี่ในการไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัด ชลบุรี จากการศึกษา พบว่า เพศ อายุ การศึกษา อาชีพและรายได้ ไม่มีความสัมพันธ์กับการ เลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี

ผลการศึกษาวิจัยนี้ไม่สอดคล้องกับการวิจัยของจิตรา พรหมชุติมา (2541) ได้ ทำการศึกษาในรายงานการวิจัยเรื่อง “พฤติกรรมกรรมการเลือกตั้งของประชาชนใน ชุมชนแออัด” ซึ่ง เป็นการศึกษาถึงบทบาทการเข้ามีส่วนร่วมทางการเมือง พฤติกรรมของประชาชนในการออกเสียง เลือกตั้งเกี่ยวกับแรงจูงใจในการใช้สิทธิเลือกตั้ง ผลการวิจัยพบว่า เมื่อเปรียบเทียบความสัมพันธ์ ระหว่างผู้ที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไปกับผู้ที่มีการศึกษาด้านต่ำกว่าปริญญาตรี จะพบว่า ผู้ที่มี การศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไปจะมีความสนใจทางด้านการเมือง มีทัศนคติความคิดเห็นทางการเมือง มีบทบาทการเข้ามีส่วนร่วมทางการเมือง และมีพฤติกรรมในการออกเสียงเลือกตั้งสูงกว่าผู้มี การศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรี

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. การหาเสียงเลือกตั้งจำเป็นต้องทำให้ประชาชนเชื่อถือตัวผู้สมัครเองและเป็นพรรคการเมืองที่ประชาชนยอมรับพร้อมกับผู้ที่จะเป็นตัวแทนของผู้สมัครหรือหัวหน้าคณะ ต้องเป็นผู้ที่ได้รับความเชื่อถือจากประชาชนในพื้นที่นั้น ๆ ด้วย
2. พรรคการเมืองควรปรับปรุงบทบาทของพรรคการเมืองให้ประชาชนยอมรับและเชื่อถือได้
3. การคัดเลือกผู้สมัครผู้แทนราษฎรเพื่อเป็นตัวแทนพรรคการเมืองแต่ละเขตเลือกตั้งควรสรรหาบุคคลที่ประชาชนส่วนใหญ่ในพื้นที่นั้น ๆ ให้ความเชื่อถือ เพราะถ้าเลือกบุคคลที่ไม่ดี ไม่มีคนยอมรับก็เท่ากับไปบังคับให้ประชาชนในเขตพื้นที่นั้น ๆ เลือกคนไม่ดี จะทำให้ความศรัทธาและความเชื่อถือให้พรรคการเมืองนั้น ๆ ลดลง
4. ให้ประชาชนในแต่ละพื้นที่ได้แสดงความคิดเห็น หรือร่วมกิจกรรม ร่วมในการเสนอแนะต่าง ๆ และทำกิจกรรมในแต่ละพื้นที่ ให้ประชาชนเห็นว่าพรรคการเมืองอยู่ใกล้ประชาชน

3.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรสร้างภาพพจน์ บทบาทของพรรคการเมืองในแต่ละพื้นที่ โดยให้ประชาชนในแต่ละพื้นที่ได้แสดงความคิดเห็น หรือร่วมกิจกรรม ร่วมในการเสนอแนะต่าง ๆ และทำกิจกรรมในแต่ละพื้นที่ ให้ประชาชนเห็นว่าพรรคการเมืองอยู่ใกล้ประชาชน และประชาชนมีส่วนร่วม พร้อมทั้งให้ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการปกครองในระบบประชาธิปไตย สิทธิขั้นพื้นฐานของประชาชน ตามรัฐธรรมนูญใหม่ เพื่อให้ประชาชนสนใจทางการเมืองและรณรงค์ประชาชนไปใช้สิทธิในการเลือกตั้งเพื่อเป็นการพัฒนาระบบประชาธิปไตยอีกด้วย
2. พรรคการเมืองควรมีระเบียบข้อบังคับพรรคที่เปิดเผยและโปร่งใส เพื่อให้ประชาชนทั่วไปตรวจสอบได้ว่ามีระเบียบข้อบังคับอย่างไร และเวลาตัดสินใจในเรื่องใดมีระเบียบหลักเกณฑ์อย่างไรในการพิจารณา ประชาชนทั่วไปจะได้ทราบและพิจารณาการตัดสินใจของพรรคการเมืองนั้น ๆ ไม่ใช่เป็นการพูดจากันเฉพาะคนไม่กี่คน และไปแอบคุยกันหลังจากนั้นจึงออกมาแถลง ประชาชนไม่สามารถทราบว่าใช้ระเบียบหลักการ ข้อบังคับข้อใดมาพิจารณาตัดสินใจ

บรรณานุกรม

มหาวิทยาลัย

สกลนครราชภัฏ

บรรณานุกรม

- กรมการปกครอง (2530) “รายวิจัการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ.2529”
กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์ส่วนท้องถิ่นกรมการปกครอง
- กฤษณ์ แจ้แสง (2540) “พฤติกรรมกรรมการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและผู้ว่าราชการ
กรุงเทพมหานคร” วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
กรมล ทงธรรมชาติ สมบูรณ์ สุขสำราญ และปรีชา หงษ์ไกรเลิศ (2531) การเลือกตั้งพรรค
การเมืองและเสถียรภาพของรัฐบาล กรุงเทพมหานคร ฝ่ายวิจัยคณะรัฐศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- จิตรา พรหมชุติมา (2541) พฤติกรรมการเลือกตั้งของประชาชนในชุมชนแออัดใน
กรุงเทพมหานคร กรุงเทพมหานคร สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
- ชาติชาย ณ เชียงใหม่ (2545) “การมีส่วนร่วมกับการพัฒนาชุมชนท้องถิ่นที่สมดุลย์” ในวิทยาลัย
พัฒนาการปกครองท้องถิ่น สถาบันพระปกเกล้า (บรรณาธิการ), การกระจายอำนาจ
และการปกครองท้องถิ่นในประเทศไทย หน้า 405-406 นนทบุรี สถาบันพระปกเกล้า
- ชัยอนันต์ สมุทวณิช และพีรศักดิ์ จันทรวรินทร์ (2525) ข้อมูลพื้นฐานกึ่งศตวรรษแห่งการ
เปลี่ยนแปลงการปกครองของไทย กรุงเทพมหานคร เจ้าพระยาการพิมพ์
- ทินพันธุ์ นาคะตะ (2543) ประชาธิปไตยไทย โครงการเอกสารและตำรา คณะรัฐประศาสนศาสตร์
สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
- ณัฐพงษ์ สุขวิสิฐ (2535) “เหตุผลของการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร”
วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ปรีชา หงษ์ไกรเลิศ (2546) การพัฒนาระบบพรรคการเมืองเพื่อสร้างเสถียรภาพทางการเมืองใน
ระบอบประชาธิปไตย กรุงเทพมหานคร วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร
- พรศักดิ์ ผ่องแผ้ว (2528) ทิศทางของประเทศไทย กรุงเทพมหานคร สมาคมนิสิตเก่ารัฐศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- เพิ่มพงษ์ ชาวลิต และศรีสมภพ จิตรภิมย์ศรี (2531) หาคะแนนเสียงอย่างไรให้ได้เป็น ส.ส.
กรุงเทพมหานคร นิตยธรรม
- วรพิทย์ มีมาก และชีวินทร์ ฉายาชาวลิต (2547) หน้าที่พลเมืองในระบอบประชาธิปไตยอันมี
พระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข กรุงเทพมหานคร รำไทยเพชร
- วาที ชายชาญ (2543) “ความรู้ความเข้าใจของประชาชนต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร”
วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง

- วิสุทธิ โปธิแทน (2544) *การดำเนินกิจการของพรรคการเมืองไทย* กรุงเทพมหานคร
สถาบันพระปกเกล้า
- สมนึก พิพิธรังษี (2540) “พฤติกรรมการณ์ลงคะแนนเสียงเลือกตั้งของประชาชนอายุ 18-19 ปี: ศึกษากรณีจังหวัดนครราชสีมา” วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- สกนธ์ กรกฎ (2544) “พฤติกรรมการณ์ลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร” วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- สุชาติ ตั้งทางธรรม (2546) “เอกสารประกอบการสอน การเลือกของสังคมและกระบวนการทางการเมือง” กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
- สีดา สอนศรี (2546) “พรรคการเมืองในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้: ศึกษาเฉพาะประเทศ อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ ไทยและมาเลเซีย” กรุงเทพมหานคร มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ สถาบันเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ศึกษา
- สุทนต์ ศรีไสย์ และคณะ (2545) “ความเป็นเลิศด้านความโปร่งใสและการมีส่วนร่วมของประชาชน:” การจัดอันดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เข้าร่วมโครงการรางวัลพระปกเกล้า ประจำปี 2544 ใน วิทยาลัยพัฒนาการปกครองท้องถิ่น สถาบันพระปกเกล้า (บรรณาธิการ) การกระจายอำนาจและการปกครองท้องถิ่นในประเทศไทย หน้า 404-405 นนทบุรี สถาบันพระปกเกล้า
- สุจิต บุญบงการ (2542) *การพัฒนาทางการเมืองของไทยปฏิสัมพันธ์ระหว่างทหารสถาบันทางการเมืองและการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน* กรุงเทพมหานคร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- สุรัชย์ บุตรสาระ (2535) “พฤติกรรมการณ์ที่มีต่อการใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งของประชาชนในจังหวัดขอนแก่น” วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- เสริน ปุณณะหิตานนท์ (2520) *โลกทัศน์ทางการเมืองและพฤติกรรมในการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง* กรุงเทพมหานคร สถาบันวิจัยสังคม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- สัมฤทธิ์ ราชสมณะ (2530) “กระบวนการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร” วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- สำนักงานวิจัยและพัฒนา สถาบันพระปกเกล้า (2545) *กระบวนการเลือกตั้งและปัจจัยในการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร* กรุงเทพมหานคร สถาบันพระปกเกล้า
- สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดชลบุรี (2554) *ประวัติการจัดการเลือกตั้ง* ชลบุรี
- Duverger, M. (1964). *Political parties* (3rd ed.). New York: Distributed by Harper and Row.

La Palombara, J., & Weiner, M. (1966). Political parties and political development. Princeton, NJ: Princeton University Press. Mair, P.

Taro Yamane, T. (1973). Statistics, Introductory Analysis. 3rd ed New York Harper and Row. United Nations, Popular Participation in Decision Making for Development, (New York :United Nations Publication, 1975).

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัย

สกลนครราชภัฏ

ภาคผนวก ก

แบบสอบถาม

แบบสอบถาม

**ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี
ในการเลือกตั้ง เมื่อวันที่ 23 ธันวาคม 2550**

@@@@@@@@@@@@@@@@

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง () ที่ตรงกับความเป็นจริงที่สุด

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

1. เพศ

1. ชาย

2. หญิง

2. อายุ

1. 18 - 20 ปี

2. 20 – 29 ปี

3. 30 – 39 ปี

4. 40 – 49 ปี

5. 50 – 59 ปี

6. 60 ปีขึ้นไป

3. การศึกษา

1. ไม่ได้เรียนหนังสือ

2. ประถมศึกษา

3. มัธยมศึกษาตอนต้น

4. มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.

5. อนุปริญญา/ปวส.

6. ปริญญาตรี

7. สูงกว่าปริญญาตรี

4. อาชีพ

1. เกษตรกร

2. รับราชการ / รัฐวิสาหกิจ

3. ค้าขาย / ธุรกิจส่วนตัว

4. ลูกจ้าง / พนักงานบริษัท

5. รับจ้างทั่วไป

6. นักเรียน / นักศึกษา

7. อื่น ๆ (ระบุ).....

5. รายได้

1. ต่ำกว่า 5000 บาท

2. 5001 – 10000 บาท

3. 10001 – 20000 บาท

4. 20001 – 30000 บาท

5. 30001 – 50000 บาท

6. สูงกว่า 50000 บาท

6. ท่านไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ส.ส.) มากน้อยเพียงใด

1. ไม่เคยไปใช้สิทธิเลือกตั้ง

2. เคยไปบ้างเป็นครั้งคราว

3. ไปใช้สิทธิเลือกตั้งทุกครั้ง

ตอนที่ 2 ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี ในการเลือกตั้ง เมื่อวันที่ 23 ธันวาคม 2550

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ที่ตรงกับความต้องการของท่านอย่างแท้จริง

ลำดับ ที่	ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกตั้ง	ระดับความสำคัญ					สำหรับ ผู้วิจัย
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
	ปัจจัยทางด้านพรรคการเมือง ท่านจะเลือก ส.ส. โดยพิจารณาจากพรรคการเมือง ท่านคิดว่าปัจจัยต่อไปนี้มีความสำคัญมากน้อยเพียงใด						
1	นโยบายของพรรค						
2	หัวหน้าพรรค						
3	ชื่อเสียงของพรรค						
4	ความเชื่อถือในระบบพรรค						
5	ตัวบุคคลที่พรรคจะคัดเลือกเป็นรัฐมนตรี						
6	คุณสมบัติของพรรค						
7	ความสามารถของบุคคลภายในพรรค						
8	ผลงานของพรรคในอดีต						
9	ความร่วมมือความสามัคคีภายในพรรค						
	ปัจจัยทางด้านคุณสมบัติเฉพาะตัวของผู้สมัคร ท่านจะเลือก ส.ส. โดยพิจารณาจากคุณสมบัติเฉพาะตัวของผู้สมัคร ท่านคิดว่าปัจจัยต่อไปนี้มีความสำคัญมากน้อยเพียงใด						
10	การศึกษาสูงกว่าผู้สมัครอื่น						
11	มนุษยสัมพันธ์ที่ดี						
12	มีชื่อเสียงเป็นที่รู้จัก						
13	ความซื่อสัตย์ สุจริต						
14	ความรู้ความสามารถ						
15	ผลงานที่โดดเด่น						
16	รู้จักกันเป็นการส่วนตัว						
17	เคยฟังพวาศัยกัน						

ลำดับ ที่	ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกตั้ง	ระดับความสำคัญ					สำหรับ ผู้วิจัย
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
18	นำความเจริญมาสู่ท้องถิ่น						
19	ออกพบปะประชาชนอย่างสม่ำเสมอ						
20	มีวิสัยทัศน์กว้างไกล						
21	พูดจริงทำจริง						
22	มีความจริงใจ						
	ปัจจัยทางด้านหวัะแนน ท่านจะเลือก ส.ส. โดยพิจารณาจากหวัะแนนของผู้สมัครแต่ละคน ท่านคิดว่าปัจจัยต่อไปนี้มีความสำคัญมากน้อยเพียงใด						
23	มีความน่าเชื่อถือ						
24	เป็นผู้นำในท้องถิ่น						
25	เคยพึ่งพาอาศัยกัน						
26	มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี						
27	นำความเจริญมาสู่ท้องถิ่น						
28	รู้จักกันเป็นการส่วนตัว						
29	เป็นคนดีมีความยุติธรรม						
30	เป็นคนที่เข้าใจหน้าที่ของส.ส.						
31	มีความรู้อย่างละเอียดเกี่ยวกับพรรคนั้น ๆ						
32	มีความจริงใจ						
33	ไม่ควรพูดในสิ่งที่ไม่ดีของพรรคอื่น						

ข้อเสนอแนะหรือความคิดเห็นอื่น ๆ เพิ่มเติม (ถ้ามี)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงที่กรุณาตอบแบบสอบถามเพื่อการวิจัยครั้งนี้

ประวัติผู้ศึกษา

ชื่อ	นายมันเษรชัย ไตรชลาลินธุ์
วัน เดือน ปีเกิด	20 กุมภาพันธ์ 2495
สถานที่เกิด	จังหวัดชลบุรี
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2533 รัฐศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช พ.ศ. 2537 รัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
ประวัติการทำงานและตำแหน่ง	พ.ศ. 2529 – 2531 ประธานชมรมนักศึกษา มสธ. จังหวัดชลบุรี พ.ศ. 2533 – 2547 ประธานชมรมบัณฑิต มสธ. จังหวัดชลบุรี พ.ศ. 2543 ผู้สมัครเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา เขตจังหวัดเลือกตั้ง จังหวัดชลบุรี พ.ศ. 2546 – 2548 นายกก่อตั้งและนายกคนแรก สมาคมผู้ปกครองและ ครูโรงเรียนวุฒิวិทยาชลบุรี พ.ศ. 2547-2551 กรรมการคัดสรรผู้ทรงคุณวุฒิและกรรมการเขตพื้นที่ การศึกษา ชลบุรีเขต 1 พ.ศ. 2548 ผู้สมัครเป็นสมาชิกสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ผู้มีสิทธิคัดเลือกตนเอง ปี 2548 (สป. ชุดที่ 2) พ.ศ. 2554 ผู้สมัครรับการเสนอชื่อจากองค์กรเพื่อเป็นสมาชิกวุฒิสภาสรรหา ปี 2554 พ.ศ. 2554 ผู้สมัครรับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเขตเลือกตั้งที่ 5 จังหวัดชลบุรี